ЗАКОН ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.94 от 16 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 3 Август 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.58 от 26 Юли 2016г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., ***изм. и доп. ДВ. бр.76 от 19 Септември 2017г.***

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие в Република България.

(2) Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях.

(3) Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите.

Чл. 2. Този закон цели:

1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) опазването на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Национална екологична мрежа;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) опазването на защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия;

3. опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда;

4. регулиране на въвеждането на неместни и повторното въвеждане на местни растителни и животински видове в природата;

5. регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна;

6. опазването на вековни и забележителни дървета.

Глава втора.
НАЦИОНАЛНА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА

Раздел I.
Общи положения

Чл. 3. (1) Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

1. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) защитени зони като част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", в които могат да участват защитени територии;

2. защитени територии, които не попадат в защитените зони.

3. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

Чл. 4. Националната екологична мрежа цели:

1. дългосрочното опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие;

2. осигуряването на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линеене и зимуване на дивите животни;

3. създаването на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове;

4. участието на Република България в европейските и световните екологични мрежи;

5. ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии.

Раздел II.
Защитени зони

Чл. 5. Защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 са предназначени за опазване или възстановяване на благоприятното състояние на включените в тях природни местообитания, както и на видовете в техния естествен район на разпространение.

Чл. 6. (1) Защитени зони се обявяват за:

1. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) опазване на типовете природни местообитания по Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, посочени в приложение № 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) опазване на местообитания на видове по Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна - за видовете животни и растения, посочени в приложение № 2;

3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) опазване на местообитания на видове по Директива 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици - за видовете птици, посочени в приложение № 2;

4. опазване на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от видове, извън тези, посочени в приложение № 2.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Застрашените от изчезване типове природни местообитания, включени в приложение № 1 и означени със знак (*), са приоритетни за опазване.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Застрашените от изчезване растителни и животински видове, включени в приложение № 2 и означени със знак (*), са приоритетни за опазване.

Чл. 7. (1) Териториите, включващи типове природни местообитания от приложение № 1, се подлагат на оценка въз основа на следните показатели:

1. степен на представеност на природния тип местообитание за съответната територия;

2. площ на територията, заета от природния тип местообитание в сравнение с общата площ, заета от същия тип природно местообитание в границите на Република България;

3. степен на съхраненост на структурата и функциите на съответния тип природно местообитание и възможности за тяхното възстановяване;

4. обща оценка на значението на територията за съхранението на съответния тип природно местообитание, въз основа на величината на показателите по т. 1, 2 и 3.

(2) Териториите, включващи местообитания на видовете от приложение № 2, се подлагат на оценка въз основа на следните показатели:

1. размер и плътност на популацията на вида, обитаваща територията, в сравнение с размерите и плътността на популацията на същия вид в Република България;

2. степен на съхраненост на характерните черти на местообитанието, които са от значение за съответния вид и възможности за тяхното възстановяване;

3. степен на изолираност на популацията, обитаваща територията по отношение на основния район на разпространение на вида;

4. обща оценка на значението на територията за съхранението на съответния вид, въз основа на величината на показателите по т. 1, 2 и 3.

(3) Териториите, включващи местообитания на видовете птици от приложение № 2, и териториите по чл. 6, ал. 1, т. 4 се подлагат на оценка въз основа на следните показатели:

1. размер и/или плътност на популацията на вида по време на гнездене, зимуване или миграция в сравнение с размера и/или плътността на популацията на същия вид в Европа и в Република България;

2. степен на представеност на местообитанието от значение за вида в съответната територия;

3. обща оценка на значението на територията за съхранението на съответния вид

въз основа на величината на показателите по т. 1 и 2.

Раздел III.
Обявяване и промени в защитените зони

Чл. 8. (1) Министерството на околната среда и водите осигурява проучването, оценката и изготвянето на документации за териториите по чл. 7, които съдържат:

1. наименование;

2. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) предмет и цели на опазване на защитената зона;

3. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) попълнени стандартни формуляри с данни и оценки;

5. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) картен материал и координатен регистър на границата на защитената зона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Предложения за териториите - предмет на проучване по ал. 1, могат да правят държавни органи, научни и обществени организации.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на земеделието, храните и горите, Изпълнителната агенция по горите, Агенцията по геодезия, картография и кадастър и общините предоставят на Министерството на околната среда и водите данните по ал. 1, т. 5 срещу заплащане само на разходите за копия от съответната документация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Министерството на околната среда и водите уведомява обществеността за началото на проучването по ал. 1 и организациите, които ще го провеждат, чрез съобщение на интернет страницата си и най-малко в един ежедневник.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) В процеса на подготовка на документациите по чл. 8, ал. 1 и преди обявяването на защитени зони Министерството на околната среда и водите и Министерството на земеделието, храните и горите обезпечават провеждането на национални и регионални обществени кампании за разясняване на предназначението и целите на защитените зони.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) На основание на постъпили документации по чл. 8, ал. 1 Министерството на околната среда и водите изготвя списък на защитени зони, който заедно с документациите се внася за разглеждане на заседание на Националния съвет по биологичното разнообразие.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Националният съвет по биологичното разнообразие се свиква на заседание не по-късно от 6 месеца от постъпването на документите по ал. 1. В резултат от обсъждането той предлага на министъра на околната среда и водите да внесе списъка по ал. 1 изцяло или отчасти за разглеждане от Министерския съвет, отпадането на определени територии от списъка или отлагане на разглеждането им за извършване на допълнителни проучвания. При представяне на мотивирано особено мнение от член на съвета министърът на околната

среда и водите взема окончателното решение по списъка за внасяне в Министерския съвет.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В срок до три месеца от произнасянето на Националния съвет по биологичното разнообразие министърът на околната среда и водите внася за разглеждане в Министерския съвет списък на защитените зони в съответствие с ал. 2 заедно с особените мнения.

(4) Решението на Министерския съвет и списъкът се обнародват в "Държавен вестник".

(5) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Решенията по ал. 2 и 4 се основават единствено на научната информация в документациите по чл. 8, ал. 1 и на целите по чл. 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Министерството на околната среда и водите изпраща на Европейската комисия за одобрение списъка на защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2, приет от Министерския съвет. На Европейската комисия се изпраща за одобрение и финансова оценка за необходимото съфинансиране от Европейската общност на предвидените мерки за опазване и/или възстановяване на благоприятното състояние на природни местообитания и видове в защитените зони по чл. 6, ал. 1, приети с решението по ал. 4.

Чл. 11. (1) За защитени зони се обявяват територии, включени в списъка по чл. 10, ал. 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Обявяването на защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 се извършва от министъра на околната среда и водите в срок до шест години след получаване на одобрение по чл. 10, ал. 6 на списъка на защитените зони.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Обявяването на защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 се извършва от министъра на околната среда и водите в срок до една година след обнародване на решението на Министерския съвет по чл. 10, ал. 4.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) Министерството на околната среда и водите изготвя проект на заповед за обявяване на всяка защитена зона, включена в списъка по чл. 10, ал. 4.

(2) В проекта на заповедта по ал. 1 се посочват:

1. основанието за нейното издаване;

2. наименованието и местоположението на защитената зона;

3. предметът и целите на защитената зона;

4. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) общата площ, както и опис на имотите, включени в защитената зона, и/или координатен регистър на границите на защитената зона;

5. забрани или ограничения на дейности, противоречащи на целите за опазване на защитената зона.

(3) Министерството на околната среда и водите съобщава на обществеността за изработения проект на заповед с обявление, публикувано най-малко в един ежедневник и на Интернет страницата му. В обявлението се посочват мястото и условията за достъп до пълния текст на проекта на заповед.

(4) Пълният текст на проекта на заповед се публикува на Интернет страницата на Министерството на околната среда и водите и се оставя на разположение в административните сгради на регионалните инспекции по околната среда и водите, в

чийто териториален обхват попада защитената зона.

(5) В едномесечен срок от обявлението по ал. 3 заинтересованите лица могат да представят на министъра на околната среда и водите мотивирани писмени становища, възражения и предложения по проекта на заповед само относно забраните или ограниченията по ал. 2, т. 5.

(6) В едномесечен срок след изтичане на срока по ал. 5 министърът на околната среда и водите взема окончателно решение по постъпилите становища, възражения или предложения и издава заповед за обявяване на съответната защитена зона.

(7) Заповедта по ал. 6 е окончателна и не подлежи на обжалване.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Обявяването на защитената зона не променя собствеността върху земите, горските територии и водните площи в тях.

Чл. 14. За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) За културните ценности, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за културното наследство.

Чл. 16. (1) Промените в защитените зони са:

1. увеличение на площта;

2. намаление на площта;

3. заличаване;

4. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) промяна на забраните или ограниченията на дейностите;

5. (нова - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) промяна на предмета и/или целите на опазване.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) За промените по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се прилагат чл. 10 и 12.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) За промените по ал. 1, т. 4 се прилага разпоредбата на чл. 12.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) За промените по ал. 1 министърът на околната среда и водите издава заповед.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Обявяване на нови защитени зони се извършва по реда на чл. 8, 10, 11 и 12.

(6) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) Промяна по ал. 1, т. 5 е допустима при възникване на нови данни, установени след обявяване на защитена зона по реда на чл. 12, ал. 6, и се извършва само след отразяването им в стандартния формуляр на зоната по чл. 8, ал. 1, т. 4. Министърът на околната среда и водите издава инструкция за реда и начина на отразяване на нови данни в стандартните формуляри по чл. 8, ал. 1, т. 4.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Заповедите по чл. 12, ал. 6 и чл. 16, ал. 4 се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) За обявените защитени зони и промените в тях Министерството на околната среда и водите и регионалните инспекции по околната среда и водите водят публични регистри.

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., предишен текст на чл. 19, изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Когато съществува опасност от увреждане на територии от списъка по чл. 10, ал. 2, преди да са обявени за защитени зони, министърът на околната среда и водите със заповед, обнародвана в "Държавен вестник", забранява или ограничава отделни действия в тях за срок до две години, с изключение на обектите, предоставени за отбраната и въоръжените сили.

(2) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира изпълнението ѝ.

Раздел IV.
Буферни зони (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 23. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 24. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 26. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Раздел V.
Планове за управление и устройствени планове и проекти

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) За защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 могат да се разработват планове за управление.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Плановете за управление на защитени зони се разработват и утвърждават при условия и по ред, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

(2) Плановете за управление се актуализират на всеки 10 години, а за защитени зони, които в преобладаващата си част са влажни зони - на всеки 5 години.

Чл. 29. (1) В плановете за управление по чл. 27 се предвиждат мерки, които целят предотвратяване на влошаването на условията в типовете природни местообитания и в местообитанията на видовете, както и на застрашаването и обезпокояването на видовете, за опазването на които са обявени съответните защитени зони.

(2) Мерките по ал. 1 включват:

1. забрана или ограничаване на дейности, противоречащи на изискванията за опазване на конкретните обекти - предмет на защита;

2. превантивни действия за избягване на предсказуеми неблагоприятни събития;

3. поддържащи, направляващи и регулиращи дейности;

4. възстановяване на природни местообитания и местообитания на видове или на популации на растителни и животински видове;

5. осъществяване на научни изследвания, образователна дейност и мониторинг.

(3) При определяне на мерките по ал. 2 при възможност се вземат предвид:

1. регионалните и местните особености, освен тези за опазване на биологичното разнообразие, както и изискванията на обществото;

2. устойчивото ползване на възобновимите ресурси.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) В защитени зони, за които е предвидено съфинансиране по чл. 10, ал. 6 и са определени мерки по ал. 1, но изпълнението им е отложено поради забавяне на съфинансирането, не се прилагат нови мерки, които могат да доведат до влошаване на състоянието на съответната защитена зона.

Чл. 30. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Устройствените планове, областните планове за развитие на горските територии, горскостопанските планове и програми, националните и регионалните програми, разработвани по реда на други закони, задължително се съобразяват със заповедта по чл. 12, ал. 6, чл. 16, ал. 4 и с мерките по чл. 29.

(2) За осигуряване на връзките между защитените зони в плановете и проектите по ал. 1 се включват мерки и дейности за опазване на елементите на ландшафта, които въз основа на своята линейна и непрекъсната структура или свързваща функция са значими за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен в растителните и животинските популации и видове.

(3) Основни елементи на ландшафта по ал. 2 са:

1. реки и техните брегове и оводнени стари речни корита;

2. естествени блата, езера, преовлажнени ливади и други влажни зони;

3. пещери, скални венци и стени и дюни;

4. седловини и други естествени територии, свързващи отделни планински масиви;

5. полски синори, полезащитни пояси, ливади и пасища;

6. заливни речни тераси и крайречна растителност;

7. гори, разположени до 500 м надморска височина.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 30.09.2010 г.) Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона.

(2) Оценката по ал. 1 се извършва за защитените зони, които са:

1. разгледани и одобрени по принцип от Националния съвет по биологичното разнообразие, независимо дали са отложени за допълнително проучване и разглеждане, или са включени в списъка по чл. 10, ал. 3 за внасяне в Министерския съвет за приемане, или

2. включени в списъка по чл. 10, ал. 4, обнародван в "Държавен вестник", или

3. обявени със заповед по чл. 12, ал. 6.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 30.09.2010 г.)

(4) За плановете, програмите и инвестиционните предложения, попадащи в обхвата на Закона за опазване на околната среда, оценката по ал. 1 се извършва чрез процедурата по екологична оценка, съответно чрез процедурата по оценка на въздействието върху околната среда по реда на Закона за опазване на околната среда и при спазване на специалните разпоредби на този закон и наредбата по чл. 31а.

(5) Извън случаите по ал. 4, оценката по ал. 1 на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения се извършва чрез процедура, определена в наредбата по чл. 31а.

(6) В случаите по ал. 4 при извършване на задължителна екологична оценка или оценка на въздействието върху околната среда, както и при преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка или от оценка на въздействието върху околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда, когато прецени, че няма вероятност планът, програмата или инвестиционното предложение да окаже значително отрицателно въздействие върху защитената зона, компетентният орган взема предвид тази преценка при постановяване на съответното решение по глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 30.09.2010 г.) В случаите по ал. 5, когато прецени, че няма вероятност планът, програмата, проектът или инвестиционното предложение да окаже значително отрицателно въздействие върху защитената зона, компетентният орган го съгласува с решение като може да определи конкретни условия, изисквания и мерки за опазване на защитената зона при осъществяване на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.

(8) В случаите по ал. 4 при преценяване необходимостта от извършване на

екологична оценка или от оценка на въздействието върху околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда, когато прецени, че има вероятност планът, програмата или инвестиционното предложение да окаже значително отрицателно въздействие върху защитената зона, компетентният орган издава решение да се извърши екологична оценка или оценка на въздействието върху околната среда.

(9) В случаите по ал. 8 и когато за плана, програмата или инвестиционното предложение се извършва задължително екологична оценка или оценка на въздействието върху околната среда и компетентният орган прецени, че има вероятност те да окажат значително отрицателно въздействие върху защитена зона, в екологичната оценка или в оценката на въздействието върху околната среда се включва оценка на степента на въздействие на плана, програмата или инвестиционното предложение върху природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона.

(10) В случаите по ал. 5, когато прецени, че има вероятност планът, програмата, проектът или инвестиционното предложение да окаже значително отрицателно въздействие върху защитената зона, компетентният орган издава решение да се извърши оценка на степента на въздействие на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение върху природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона.

(11) (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Оценката по ал. 10 завършва с решение на министъра на околната среда и водите или на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите. Ако в продължение на 5 години от датата на издаване на решението възложителят не започне действия по осъществяване на инвестиционното предложение или проект или по одобряване на плана или програмата, решението по ал. 12, т. 1 автоматично прекратява действието си.

(12) С решението по ал. 11 съответният компетентен орган:

1. съгласува плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение по ал. 5, като определя конкретни условия, изисквания и мерки за опазване на защитената зона при осъществяване на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение;

2. не съгласува плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение по ал. 5, като излага мотивите за това.

(13) При обективна невъзможност за събиране на достатъчно информация за извършване на оценката по ал. 10 или при неяснота относно степента на увреждане на защитената зона компетентният орган прекратява процедурата, за което уведомява възложителя.

(14) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 30.09.2010 г.) В случаите по ал. 7 и ал. 12, т. 1 условията, изискванията и мерките в решението на компетентния орган са задължителни за възложителя на инвестиционното предложение, плана, проекта или програмата и за съответните компетентни органи по тяхното одобряване съгласно други закони.

(15) Разпоредбите на ал. 13 и 14 се прилагат и в случаите по ал. 4.

(16) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм. - ДВ, бр. 27 от 2013 г.) Влязлото в сила решение по ал. 7 или по ал. 12, т. 1 е задължително за одобряване на плана, проекта, програмата или инвестиционното предложение от съответните компетентни органи съгласно други закони.

(17) (Предишна ал. 16 - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) В случаите по ал. 12, т. 2 и ал. 13 инвестиционното предложение, планът, проектът или програмата не могат да бъдат одобрени от съответните компетентни органи съгласно други закони. В

тези случаи започнатите процедури се прекратяват.

(18) (Предишна ал. 17 - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) В случаите по ал. 5 в срок до 7 дни от издаването на решение по ал. 7, 10, 11 или 13 компетентният орган го предоставя на възложителя и го оповестява на интернет страницата си.

(19) (Предишна ал. 18 - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., доп. - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) Решенията на компетентния орган може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Окончателни са решенията на първоинстанционния съд по жалби срещу решения на компетентния орган по планове, програми и инвестиционни предложения, свързани с реализацията на обекти, които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет и са обекти със стратегическа важност.

(20) (Нова - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) Съдът разглежда жалбите по ал. 19, изречение второ и се произнася с решение, като производството приключва в 6-месечен срок от подаването им. Съдът обявява решението в едномесечен срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на делото.

(21) (Предишна ал. 19 - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., предишна ал. 20 - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) За извършване на оценката по ал. 1 възложителят на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение заплаща такса в размер, определен с тарифа, приета от Министерския съвет.

(22) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 30.09.2010 г., предишна ал. 20 - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., предишна ал. 21 - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) В случаите по ал. 9 и 10 оценката на степента на въздействие на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение върху природните местообитания и местообитанията на видовете - предмет на опазване в защитената зона, се възлага от възложителя на колектив от експерти с опит в областта на опазване на местообитанията и/или видовете, като най-малко един от тях е с образование по някоя от специалностите в професионално направление "биологически науки". Експертите трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да имат завършено висше образование, степен "магистър";

2. да имат стаж по съответната специалност най-малко 5 години;

3. да извършват или да имат опит в научна дейност и/или експертна дейност, включително изработване на експертизи, писмени консултации или екологични анализи и други в областта на опазване на местообитанията и видовете, включени в приложения № 1 и 2;

4. да познават действащото българско и европейско законодателство в областта на опазване на околната среда и при работата си по оценките по ал. 9 и 10 да се позовават и да се съобразяват с тези изисквания и с наличните методически документи;

5. да не са лично заинтересувани от реализацията на съответния план, проект, програма или инвестиционно предложение - обект на процедурата по оценка за съвместимост;

6. да не са свързани лица по смисъла на Търговския закон;

7. да не се намират с възложителя или с компетентния орган в отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхното безпристрастие.

(23) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 30.09.2010 г., предишна ал. 21, изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., предишна ал. 22, изм. - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) Компетентният орган по своя преценка или при поискване от възложителя може да изиска колективът по ал. 22 да включва експерти с определена компетентност, съобразена със

спецификата на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.

(24) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., предишна ал. 23 - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) Решението по ал. 7 губи правно действие, ако в продължение на 5 години от датата от издаването му възложителят не започне действия по осъществяването на проекта или инвестиционното предложение или по одобряване на плана или програмата.

(25) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2013 г., предишна ал. 24 - ДВ, бр. 76 от 2017 г.) Компетентният орган прекратява процедурата, когато установи, че планът, програмата, проектът или инвестиционното предложение засягат поземлени имоти в границите на зона "А", зона "Б" или в урбанизираните територии на населените места след границите на зона "А" по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, в които попадат пясъчни дюни, освен в случаите по чл. 17а от същия закон.

Чл. 31а. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) Условията и редът за извършване на оценката по чл. 31 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В наредбата по ал. 1 задължително се определят:

1. (доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) особеностите на съвместяване с процедурите по екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда в случаите по чл. 31, ал. 4;

2. критериите за определяне на компетентния орган;

3. плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения по чл. 31, ал. 1;

4. изискванията към обхвата и съдържанието на информацията, необходима за извършване на оценката, включително за алтернативните решения;

5. изискванията към обхвата, съдържанието и формата на представяне на оценката, както и редът за извършването ѝ;

6. критериите за определяне в оценката на вида и степента на въздействие или увреждане на защитената зона в резултат на реализирането на плана, програмата или инвестиционното предложение;

7. етапите на процедурата, включително изискванията за консултации и участието на обществеността;

8. изискванията към формата и съдържанието на решението;

9. редът за издаването на решение по оценката и контролът по изпълнението му;

10. (нова - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) условията и реда за издаване на решения за прекратяване на процедурата по оценка за съвместимост.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Компетентният орган съгласува по чл. 31, ал. 12, т. 1 плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение само когато заключението на оценката по чл. 31, ал. 10 е, че предметът на опазване в съответната защитена зона няма да бъде значително увреден.

(2) Степента на увреждане по ал. 1 се оценява най-малко като отношение на площта на местообитанията - предмет на опазване, която ще се увреди, спрямо тяхната площ в дадената защитена зона и в цялата мрежа от защитени зони.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Изискването на ал. 1 и 2 се прилага и в случаите, когато оценката по чл. 31, ал. 1 се извършва чрез екологична оценка и/или оценка на въздействието върху околната среда по реда на Закона за опазване на околната среда.

Чл. 33. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Изключение от разпоредбата на чл. 32, ал. 1 се допуска само по причини от първостепенен обществен интерес и когато не е налице друго алтернативно решение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Ако съответната защитена зона включва приоритетен тип природно местообитание и/или местообитание на приоритетен вид, то за осъществяване на изключението по ал. 1 могат да бъдат валидни само съображения във връзка с човешкото здраве, обществената сигурност или благоприятни въздействия върху околната среда, а когато такива не са налице, изключение по ал. 1 може да бъде допуснато само при получаване на положително становище от Европейската комисия.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по чл. 33 възложителят на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение взема компенсиращи мерки за осигуряване на целостта на Националната екологична мрежа, преди реализацията на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.

(2) Мерките по ал. 1 се състоят в опазване или възстановяване на същия тип природно местообитание или местообитание на същия растителен или животински вид:

1. на друго място в увредената защитена зона;

2. в разширение на същата или разширение на друга защитена зона;

3. в нова защитена зона.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разходите по осъществяване на мерките по ал. 1 се поемат от възложителя на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по чл. 33 Министерството на околната среда и водите уведомява Европейската комисия за допуснатите изключения от разпоредбата на чл. 32, ал. 1 и за взетите компенсиращи мерки по чл. 34.

Глава трета.
ОПАЗВАНЕ НА РАСТИТЕЛНИ, ЖИВОТИНСКИ И ГЪБНИ ВИДОВЕ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 94 ОТ 2007 Г.)

Раздел I.
Общи положения

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Растителните, животинските и гъбните видове от дивата флора, фауна и микота на Република България се опазват в естествената им среда чрез:

1. съхраняване на техните местообитания в Националната екологична мрежа;

2. поставяне на видовете под режим на защита или на регулирано ползване;

3. поддържане или възстановяване на условията в местообитанията, съобразно екологичните изисквания на съответния вид;

4. разработване и прилагане на планове за действие за видове с различна степен на застрашеност;

5. повторно въвеждане в природата на изчезнали видове и попълване на популациите на редки и застрашени видове;

6. контрол и регулиране на неместни видове, които са или биха могли да бъдат въведени целенасочено или случайно в природата и застрашават местни видове.

Чл. 35а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Опазването на местообитания на растителни, животински и гъбни видове от приложение № 2а, както и на видовете от приложение № 3, се извършва чрез защитени територии, обявени по реда на Закона за защитените територии.

Чл. 36. В допълнение към мерките по чл. 35 се прилагат и мерки за опазването на растителните и животинските видове от дивата флора и фауна извън естествената им среда чрез отглеждане на екземпляри и съхраняване на генетичен материал при контролирани от човека условия.

Раздел II.
Защитени растителни и животински видове

Чл. 37. За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3.

Чл. 38. (*) (1) За животинските видове от приложение № 3 се забраняват:

1. всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;

2. преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция;

3. унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;

4. увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция;

5. вземане на намерени мъртви екземпляри;

6. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри;

7. препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1, т. 1, 2, 6 и 7 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на животните.

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Лице, което е намерило екземпляр в безпомощно състояние или мъртъв екземпляр, без умисъл е ранило или убило екземпляр от животински вид от приложение № 3, е длъжно при спазване на разпоредбата на чл. 38, ал. 1, т. 5 да уведоми за това най-близкия регионален орган на Министерството на околната среда и водите или на Изпълнителната агенция по горите в срок до три дни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) По преценка на регионалния орган по ал. 1 и в зависимост от състоянието му екземплярът:

1. се пуска на свобода в подходящ район;

2. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център, ветеринарна клиника или зоологическа градина;

3. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) се предоставя на научна организация или училище или природонаучен музей за изследване или попълване на учебни сбирки;

4. се оставя на мястото, където е намерен или убит.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) За разпореждането с екземпляра по ал. 2 се съставя протокол, който се изпраща в Министерството на околната среда и водите, в 10-дневен срок от датата на съставянето му, а в случаите, когато е съставен от регионалните структури на Изпълнителната агенция по горите - и копие, което се изпраща до регионалните инспекции по околната среда и водите.

Чл. 40. (1) За растителните видове от приложение № 3 се забраняват:

1. брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение;

2. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) притежаването, отглеждането, пренасянето, превозването, изнасянето зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

Раздел III.
Регулирано ползване на растителни и животински видове

Чл. 41. (1) Под режим на опазване и регулирано ползване от природата се поставят видовете диви животни и растения, посочени в приложение № 4.

(2) В зависимост от състоянието на популациите и биологичните изисквания на отделните видове от приложение № 4 режимите и условията за ползването им обхващат:

1. предписания за достъп до определени райони;

2. временна или местна забрана за ползване на вида или определени популации;

3. срокове, правила и методи за ползване;

4. въвеждане на разрешителен режим или определяне на квоти за ползване на екземпляри;

5. условия за покупка, продажба, притежаване, предлагане за продажба или транспортиране с цел продажба или изнасяне зад граница на екземпляри или части от тях;

6. условия за отглеждане и размножаване на животински и растителни видове при

контролирани от човека условия.

(3) За видовете птици от приложение № 4 се забраняват:

1. ловуването и обезпокояването в сезона на размножаване и отглеждане на малките, както и по време на завръщане на мигриращите птици в местата на отглеждане на малките;

2. разрушаването, увреждането или преместването на гнезда;

3. унищожаването, както и събирането и задържането на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Забраните по чл. 38, ал. 1, т. 7, с изключение на забраната за търговия, не се отнасят за екземпляри от видове от приложение № 4а, отбелязани със знак "+", законно придобити на територията на съответната държава - членка на Европейския съюз, съгласно националното ѝ законодателство.

(2) Копие от документа за придобиване на екземпляр по ал. 1, издаден от компетентния орган в държавата на придобиване, се представя в регионалната инспекция по околната среда и водите в едномесечен срок от издаването му.

Чл. 42. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Режимите и условията по чл. 41, ал. 2, отнасящи се за риби, водни животни и ловни видове от приложение № 4, се въвеждат със съвместни заповеди на министъра на земеделието, храните и горите и министъра на околната среда и водите, които се обнародват в "Държавен вестник".

(2) За останалите животински и растителни видове от приложение № 4 режимите и условията за опазване и ползване по чл. 41, ал. 2 се въвеждат със заповеди на министъра на околната среда и водите, които се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 43. Заповедите по чл. 42 се издават след обсъждане със заинтересуваните централни ведомства, обществени организации и браншови организации на ползватели, а в случаите на регионална или местна забрана за ползване - и със съответните областни управители и кметове на общини.

Раздел III "а".
Забрани за внос на екземпляри от животински видове (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 43а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) Забранява се вносът с търговска цел на територията на Република България на кожи от малки на видовете тюлени, посочени в приложение № 4, и продукти, получени от тях с изключение на тези, добити в резултат от традиционното ловуване на инуитските народи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Вносът и търговията с продукти от видове тюлени извън посочените в ал. 1 се извършва в съответствие с Регламент (ЕО) № 1007/2009 на

Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно търговията с тюленови продукти (ОВ, L 286/36 от 31 октомври 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1007/2009" и Регламент (ЕС) № 737/2010 на Комисията от 10 август 2010 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно търговията с тюленови продукти (ОВ, L 216/1 от 17 август 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 737/2010".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) Внасянето на продукти по ал. 1, които са добити в резултат от традиционното ловуване на инуитските народи се допуска само при представяне на разрешително за внос, издадено от министъра на околната среда и водите или от оправомощено от него лице.

(4) Лицето, което иска да получи разрешение, подава заявление до министъра на околната среда и водите, в което посочва:

1. име/наименование и адрес/седалище на лицето-вносител;
2. адресите на получателя и изпращача;
3. вида и количеството на екземплярите;
4. държава на произход;
5. цел на вноса.

(5) Към заявлението по ал. 4 се прилагат:

1. документ за произхода на кожата, съответно продукта;
2. копие от документ за самоличност на кандидата;
3. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър.

Чл. 43б. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) При спазване на всички условия по чл. 43а, ал. 4 и 5 разрешителното по чл. 43а, ал. 3 се издава в срок до 5 работни дни, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 43а, ал. 4.

Раздел IV.
Забранени методи, уреди и средства за улавяне и убиване

Чл. 44. (1) При улавяне или убиване на екземпляри от видове от приложение № 4 се забранява използването на неселективните уреди, средства и методи, посочени в приложение № 5.

(2) Забраната по ал. 1 важи и за животинските видове от приложение № 3 и видовете птици по чл. 45 в случаите на разрешено изключение по реда на чл. 49.

Раздел V.
Опазване на птици, срещащи се в диво състояние

Чл. 45. Всички видове птици извън тези по приложения № 3 и 4, естествено срещащи се в диво състояние на територията на Република България, подлежат на опазване и контрол с оглед поддържане популациите им в благоприятно състояние.

Чл. 46. За птиците по чл. 45 се забраняват:

1. улавянето или убиването на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;

2. задържането на екземпляри;

3. разрушаването, увреждането или преместването на гнезда;

4. унищожаването, както и събирането и задържането на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени;

5. обезпокояването, особено през периода на размножаване и отглеждане на малките.

Чл. 47. (1) За всички видове диви птици извън тези по приложение № 3 се забраняват задържането с цел търговия, транспортът с цел търговия, предлагането за продажба и продажбата на живи или умрели птици или каквито и да е различими части или продукти от такива птици.

(2) Алинея 1 не се отнася за видовете птици, посочени в приложение № 6, като дейностите по ал. 1 могат да се извършват само при доказване, че птиците са били законно убити, уловени или придобити по друг законен начин.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) За видовете птици по чл. 35 министърът на околната среда и водите изготвя:

1. национален списък на застрашените видове, като се има предвид географското им разпространение;

2. списък и екологично описание на териториите, които са от съществено значение за мигриращите видове по техните миграционни маршрути и като места за зимуване и гнездене;

3. база данни за състоянието на популациите на мигриращите видове по техните миграционни маршрути и на местата за зимуване и гнездене;

4. база данни за състоянието на популациите на мигриращите видове въз основа на информация от опръстеняването;

5. оценка на въздействието на методите за използване на диви птици върху състоянието на популациите;

6. екологосъобразни методи за предотвратяване на вредите, причинени от птици;

7. списък на видовете, които да служат като индикатори за замърсяване;

8. анализ за неблагоприятния ефект от химическото замърсяване върху състоянието на птичите популации.

Раздел VI.
Изключения

Чл. 48. (1) Изключения от забраните по чл. 38, 40, чл. 41, ал. 3, чл. 44, 46 и чл. 47, ал. 1 се допускат само когато няма друго алтернативно решение и при условие, че популациите на засегнатия вид не са увредени в областта на естественото им разпространение и са в благоприятно състояние.

(2) Изключенията по ал. 1 се допускат в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) в интерес на защитата на видове от дивата флора и фауна и за запазване на природни местообитания;

2. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) за предпазване от сериозно увреждане на селскостопански култури, добитък, гори, води, рибарници, дивечовъдни ферми и други видове имоти;

3. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) в интерес на общественото здраве и безопасност;

3а. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива от социален или икономически характер или изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда;

4. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) в интерес на безопасността на въздушния транспорт;

5. (предишна т. 4, доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) за целите на научните изследвания и обучението, при въвеждане или повторно въвеждане на видове и изкуственото размножаване на растения.

(3) В случаите по ал. 2, когато се засягат видове от приложение № 3, изключенията се допускат само за ограничен брой екземпляри.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Изключенията по ал. 2, т. 3а не се отнасят за дивите птици.

Чл. 49. (1) Изключенията по чл. 48 се допускат с писмено разрешение на:

1. (доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) министъра на околната среда и водите или оправомощен от него заместник-министър - за видовете от приложение № 3 без мечка;

2. (нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) министъра на земеделието, храните и горите - за мечката;

3. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., предишна т. 2 - ДВ, бр. 89 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2012 г.) изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите - за ловните видове от приложение № 4 след съгласуване с министъра на околната среда и водите или оправомощен от него заместник-министър;

4. (нова - ДВ, бр. 59 от 2012 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) министъра на земеделието, храните и горите - за рибите по приложение № 4, след съгласуване с министъра на околната среда и водите;

5. (доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., предишна т. 3 - ДВ, бр. 89 от 2010 г., предишна т. 4 - ДВ, бр. 59 от 2012 г.) министъра на околната среда и водите или оправомощен от него заместник-министър - за останалите видове от приложение № 4 и за птиците по чл. 45.

(2) В разрешителното по ал. 1 се определят видовете, броят на екземплярите, времето и мястото, уредите, средствата и методите, начинът за разпореждане с екземпляра и други условия, при които се допуска изключението, както и органът или лицето, натоварено да осъществява контрола по спазването на условията.

Чл. 50. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.)

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Условията и редът за издаване на разрешителните по чл. 49, ал. 1 се определят с наредба, утвърдена от министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието, храните и горите.

Раздел VII.
Планове за действие за растителни и животински видове

Чл. 52. Планове за действие за растителни и животински видове се разработват задължително, когато се установи, че:

1. видът е застрашен в международен мащаб и за опазването му са необходими мерки в цялата област на неговото естествено разпространение;

2. състоянието на популацията на вида в Република България или в отделни региони не е благоприятно;

3. въведен в природата неместен вид въздейства неблагоприятно върху условията на природните местообитания или върху състоянието на местни видове от дивата флора и фауна.

Чл. 53. При условията на чл. 52 с предимство се разработват планове за действие за:

1. приоритетни видове от приложение № 2;

2. защитени растителни и животински видове от приложение № 3;

3. видове - предмет на регулирано ползване от приложение № 4;

4. видове - предмет на повторно въвеждане в природата.

Чл. 54. (1) (Предишен текст на чл. 54 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Плановете за действие обхващат:

1. описание на биологичните особености и екологични изисквания на вида;

2. оценка на разпространението и състоянието на популациите на вида, както и на условията в неговите природни местообитания;

3. данни за заплахите и лимитиращите фактори;

4. възстановителни, поддържащи и други природозащитни мерки за вида, включително мерки за опазване извън естествената му среда, ако се налагат такива;

5. възстановителни или поддържащи мерки за местообитанията на вида - предмет на плана;

6. мерки за наблюдение и контрол върху изпълнението и ефекта от осъществените дейности;

7. бюджет и график за реализиране на дейностите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Плановете за действие могат да обхващат два или повече вида по чл. 53, които:

1. имат близки изисквания към хабитата;

2. изискват едни и същи мерки за опазването им.

Чл. 55. (1) Изготвянето на планове за действие може да се възлага от:

1. министъра на околната среда и водите;

2. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите или ръководителите на други заинтересувани държавни органи;

3. неправителствени организации.

(2) Органите и организациите по ал. 1, т. 2 и 3 съгласуват с Министерството на околната среда и водите заданията и проектите на плановете за действие.

Чл. 56. (1) Плановете за действие се внасят за разглеждане в Националния съвет по биологичното разнообразие.

(2) Плановете за действие се утвърждават от съответния компетентен орган по чл. 49, ал. 1 след положително решение на Националния съвет по биологичното разнообразие.

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Условията и редът за разработване на планове за действие за видове се определят с наредба на министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието, храните и горите.

Раздел VIII.
Опазване на растителни и животински видове извън естествената им среда

Чл. 58. (1) Опазването на видовете извън естествената им среда включва:

1. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) отглеждане и размножаване на животни и растения при контролирани условия във вивариуми, зоологически или ботанически градини, дендрариуми, живи колекции и в центрове за размножаване и отглеждане на защитени видове;

2. създаване на банки за семена, полен, гамети, ембриони, тъканни и клетъчни култури и други колекции за съхраняване на растителни и животински генетични ресурси при специални условия.

(2) Действията по ал. 1 не включват прилагане на техники и методи, които водят до генетични изменения.

Чл. 59. Опазването по чл. 58, ал. 1 се прилага приоритетно за видове и други таксони, които са:

1. непосредствено застрашени от изчезване от естествените им местообитания на местно, национално или международно ниво;

2. от особен икономически интерес;

3. диви предшественици на културни сортове растения или примитивни породи животни;

4. подходящи за използване при повторно въвеждане в природата;

5. от специфичен интерес за науката - ендемити, реликти и други;

6. подходящи за привличане на обществения интерес към проблемите на

опазването на биологичното разнообразие.

Чл. 60. (1) Опазването по чл. 58, ал. 1 може да се извършва от научни организации, юридически и физически лица.

(2) Организациите и лицата по ал. 1 са длъжни да:

1. документират образците/екземплярите, както и техния произход;

2. етикетират и маркират образците/екземплярите, когато това е възможно;

3. събират и поддържат информация по определени показатели за състоянието на колекциите, както и за технологиите и техниките за тяхното отглеждане и поддържане;

4. организират или участват в научни и други изследвания от значение за опазване и отглеждане на видовете, включително такива, свързани с повторното въвеждане в природата на диви видове;

5. предоставят размножителни материали от застрашени видове за възстановяване или повторно въвеждане в природата;

6. предоставят при договаряне размножителни материали от застрашени видове за създаване на насаждения за култивирано отглеждане на растения и ферми за отглеждане на животни;

7. обменят информация с други институции с подобно предназначение и цели;

8. осигуряват обществен достъп до колекциите, информация за обществеността, свързана с видовете от колекциите, техните естествени местообитания и опазване на биологичното разнообразие;

9. провеждат образователна и възпитателна дейност;

10. подават необходимата информация за попълване и поддържане на регистрите по чл. 63.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Освен задълженията по ал. 2 зоологическите градини и в центровете за отглеждане и размножаване на защитени видове животни са длъжни да:

1. настаняват животните при условия, които удовлетворяват техните биологични изисквания и изискванията за запазването и размножаването им;

2. осигуряват подходяща за отделните видове обстановка в местата, където те са затворени;

3. поддържат високо ниво на превантивни и лечебни ветеринарни грижи и хранене при отглеждането и развъждането на животните;

4. предприемат необходимите мерки за предотвратяване бягството на животни, за да бъдат избегнати възможни екологични заплахи за местните видове.

Чл. 61. (1) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Минималните изисквания и условия, при които се отглеждат животни в зоологическите градини и в центровете за отглеждане и размножаване на защитени видове животни, се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.

(2) В случай на прилагане на принудителната мярка по чл. 122, ал. 1, т. 3 Министерството на околната среда и водите разпорежда поставянето на животните в други зоологически градини или места, където са осигурени условията в наредбата по ал. 1 и по чл. 60, ал. 2 и 3.

Чл. 62. (1) Дейността в зоологическите градини се извършва въз основа на лиценз, издаден от Министерството на околната среда и водите, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на околната среда и водите.

(2) Лицензът по ал. 1 се издава само при спазване на изискванията на чл. 60, ал. 2 и 3 и тези в наредбата по чл. 61, ал. 1.

(3) При установяване на дейност на зоологическа градина без лиценз или в нарушение на изискванията и условията, при които е издаден лицензът, министърът на околната среда и водите:

1. предписва мерки и определя срок не по-дълъг от 2 години, в който зоологическата градина трябва да отстрани нарушенията, и/или

2. налага принудителната мярка по чл. 122, ал. 1, т. 3.

(4) При неизпълнение на предписанията в определения по ал. 3, т. 1 срок министърът на околната среда и водите налага принудителната мярка по чл. 122, ал. 1, т. 3 и/или т. 4.

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието, храните и горите могат със заповед, обнародвана в "Държавен вестник", да забраняват вноса, развъждането и отглеждането извън зоопарковете, центровете за отглеждане и размножаване на защитени видове животни и спасителните центрове на местни или чужди диви животински видове, които представляват опасност за хората или са неподходящи за отглеждане като животни компаньони, и на световно застрашени видове животни.

Чл. 62б. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Центровете за отглеждане и размножаване на защитени видове животни подлежат на регистрация в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 63. (1) Министерството на околната среда и водите води регистър на организациите и лицата, които притежават и поддържат колекции от диви видове от местната или чуждата флора и фауна.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на земеделието, храните и горите води ведомствен регистър на организациите и лицата, които притежават и поддържат колекции от видове от културната флора и фауна, както и на специализирани колекции от диви дървесни и храстови видове или ловни видове от местната или чуждата флора и фауна.

Чл. 64. Специализираните организации, които създават и поддържат "национални колекции", се определят с акт на Министерския съвет, когато:

1. изпълняват и/или координират дейности по национални или международни програми, свързани с генетични ресурси;

2. колекциите са предназначени за опазване и поддържане на значително

таксономично разнообразие от световната флора и фауна, включително диви родственици на културни растения или примитивни породи и/или представляват стратегически ресурс поради значителното разнообразие от видове, сортове, породи, форми, линии, включително такива с местен произход и/или са еталонни по прилагане на поети от Република България международни задължения.

Чл. 65. Условията и редът за попълване, поддържане и обслужване на колекции, с изключение на тези, принадлежащи на физически лица, се определят с актове, издадени от ръководителите на организациите и юридическите лица по чл. 60, ал. 1.

Чл. 66. (1) Държавата е собственик на генетичните ресурси от естествената флора и фауна на Република България.

(2) Достъпът до ресурсите се осъществява при спазване на разпоредбите на този закон, а когато те са защитени от патент или други права на интелектуална собственост - и на специалното законодателство в тази област.

(3) Генетичните ресурси могат да бъдат предоставяни за използване от други държави въз основа на предварително договаряне в писмена форма на условията и начина за разпределение на ползите от него при взаимноизгодни условия, включващи:

1. цитиране на естествения произход на материала;

2. предоставяне от държавата ползвател на получени, свързани с тях или произтичащи от тях научни резултати и технологии;

3. възвръщане на част от средствата, получени при използване на материала, както и на продукти или изследвания, произтичащи от него с търговска цел;

4. участие в съвместни научни изследвания.

(4) Договарянето може да предвиди безвъзмездно предоставяне на генетични ресурси, когато те са предназначени за нетърговски цели: научни изследвания, обучение, опазване на биологичното разнообразие или на общественото здраве.

(5) Предоставянето на материалите за ползване от трети лица се извършва с писмено съгласие на собственика при спазване на разпоредбите на ал. 2, 3 и 4.

(6) Условията и редът за предоставяне на достъп до генетични ресурси се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Раздел IX.
Въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Въвеждането в природата, както и вносът, развъждането и отглеждането на неместни животински, растителни и гъбни видове, включително подвидове и вариетети се допускат, ако това не уврежда природни местообитания в тяхната естествена област на разпространение или местни видове от дивата флора, фауна и микота или техни популации.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Дейностите по ал. 1 могат да бъдат разрешени въз основа на разработена програма и ако са изпълнени следните условия:

1. положително заключение от извършена научна експертиза, възложена от съответния компетентен орган по ал. 3, включваща оценка на риска, като се вземат предвид елементите, описани в чл. 5, параграф 1, букви "а", "б", "г", "д", "е", "ж" и "з" от Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ОВ, L 317/35 от 4 ноември 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1143/2014", и доколкото е възможно, тези, описани в буква "в" на същия параграф;

2. влязъл в сила акт от проведена процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от този закон;

3. положително решение на Националния съвет по биологичното разнообразие.

(3) Дейностите по ал. 1 се извършват с писмено разрешение на:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите - за дървесни, храстови и ловни видове;

2. министъра на околната среда и водите - за всички останали видове.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Органите по ал. 3 могат със заповед, обнародвана в "Държавен вестник", да забранят:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) въвеждането в природата на неместни видове, включително подвидове и вариетети, които биха застрашили естествени природни местообитания или местни видове от дивата флора, фауна и микота;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) вноса, развъждането и отглеждането на неместни животински, растителни и гъбни видове, включително подвидове и вариетети, ако случайното им освобождаване в дивата природа ще застраши съществуването на местни видове от дивата флора, фауна и микота.

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Министерството на околната среда и водите организира и ръководи дейностите по отстраняването на навлезли в страната неместни видове, включително подвидове и вариетети, които биха застрашили естествени природни местообитания или местни видове от дивата флора и фауна.

Чл. 68. (1) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Повторно въвеждане в природата на местни животински и растителни видове и възстановяване на изчезнали популации или подпомагане и стабилизиране на популации в недобро състояние се извършва по начин, който би допринесъл за трайно възстановяване на видовете в благоприятно състояние.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват с писмено разрешение на съответния компетентен орган по чл. 67, ал. 3 съгласувано със заинтересуваните централни ведомства и след отчитане мнението на обществеността в района на повторно въвеждане на вида.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Дейностите по ал. 1 се извършват при използване на екземпляри и/или генетичен материал от диви видове, произхождащи от същата или от генетично най-близката до възстановяваната популация, след положително становище на научен орган.

Чл. 69. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Условията и редът за издаване на разрешителните по чл. 67, ал. 3 и чл. 68, ал. 2 и за отчитане мнението на обществеността се определят с наредби, съответно на министъра на околната среда и водите и на министъра на земеделието, храните и горите.

Глава четвърта.
ТЪРГОВИЯ СЪС ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ОТ ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪВЕЖДАНЕТО И РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ (ЗАГЛ. ДОП. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 22.12.2015 Г.)

Раздел I.
Общи положения

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Разпоредбите на тази глава се прилагат за:

1. екземпляри от видове, включени в приложения A, B, C и D към чл. 3 от Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (ОВ, L 61/1 от 3 март 1997 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 338/97";

2. екземпляри от видове, определени съгласно чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1143/2014.

Чл. 71. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Министерството на околната среда и водите е ръководното ведомство по прилагане на изискванията на Регламент 338/97.

(2) Министърът на околната среда и водите със заповед определя местата, изпълняващи функции на спасителни центрове по чл. 104, ал. 1, т. 1.

(3) Дейността на спасителните центрове по ал. 2 се определя с правилник, утвърден от министъра на околната среда и водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Министърът на околната среда и водите отменя заповедта по ал. 2, когато установи:

1. че в спасителния център не се полагат необходимите грижи при престоя на екземплярите, вследствие на което възниква заплаха за тяхното общо състояние или оцеляване;

2. системни нарушения при дейността на спасителния център;

3. системно неспазване на правилника за дейността на спасителните центрове по ал. 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Системни нарушения по смисъла на ал. 4, т. 2 и 3 са три или повече нарушения на законите и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане, извършени в продължение на две години.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от

22.12.2015 г.) Българската академия на науките със своите специализирани институти, щатен научен персонал и асоциирани експерти е научният консултативен орган по прилагане на Регламент 338/97 и на Регламент (ЕС) № 1143/2014.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Органът по ал. 1 предлага на министъра на околната среда и водите списък на експертите, които изпълняват функции по чл. 84 и чл. 87, ал. 1. Предложените експерти писмено декларират, че не са лично заинтересовани от вноса или износа на диви видове.

(3) В списъка по ал. 2 се посочват имената, адресът и начините за връзка, сферата на компетентност и районът на действие на експертите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) В списъка по ал. 2 могат да бъдат включвани само лица, които имат образователно-квалификационна степен по специалността, придобита във висше училище, и са осъществявали в продължение най-малко на три години някоя от следните дейности, свързани с опазване на флората и фауната:

1. преподавателска дейност във висши училища или научна дейност;

2. ex situ отглеждане на диви видове в зоологически и ботанически градини;

3. контролна дейност по опазване на флората и фауната.

(5) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице регистрира в служебен регистър експертите по ал. 2, като вписва данните по ал. 3 или мотивирано отказва регистрация, за което уведомява писмено органа по ал. 1 в 15-дневен срок.

(6) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) В 15-дневен срок от вписването по ал. 5 министърът на околната среда и водите издава поименно удостоверение за вписване в регистъра.

(7) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Удостоверението по ал. 6 има валидност 5 години.

(8) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) От регистъра по ал. 5 се изключват експертите, за които е доказано, че в практиката си по определяне на видове:

1. три пъти са представяли невярна идентификация;

2. са представили невярна декларация по ал. 2 и това е доказано по съответния ред.

(9) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) В случаите по ал. 8 министърът на околната среда и водите отнема удостоверението по ал. 6.

(10) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Редът за провеждане на проверките по чл. 84 и на идентификациите по чл. 87, ал. 1, както и заплащането на експертите се определят със заповед на министъра на околната среда и водите.

Раздел II.
Пренасяне през границата на Република България

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2016 г.) Внасянето и изнасянето на екземпляри от видове по чл. 70 се извършва съгласно изискванията на Регламент 338/97, на Регламент (ЕО) № 865/2006 на Комисията за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 338/97 относно защитата на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях, наричан по-нататък "Регламент 865/2006", на Регламент (ЕС) № 1143/2014, на този закон, на митническото законодателство, на Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закона за защита на растенията.

(2) Превозването на живи животни от видовете по ал. 1 се извършва съгласно изискванията за транспортиране на живи животни, публикувани от Секретариата на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES), съставена във Вашингтон на 3 март 1973 г. (ратифицирана с решение на ВНС - ДВ, бр. 103 от 1990 г.) (ДВ, бр. 6 от 1992 г.), наричана по-нататък "Конвенцията", а при въздушен транспорт - съгласно изискванията, установени с Резолюция 620, Приложение "А" на Международната организация на авиационните превозвачи (IATA).

Чл. 74. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 76. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 77. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 78. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 79. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Кандидатът за разрешителни и сертификати по чл. 4, ал. 1 и 2, чл. 5, ал. 1 и 4, чл. 8, ал. 3 и чл. 9, ал. 1 от Регламент 338/97 и по чл. 30, ал. 1 и чл. 37, ал. 1 от Регламент 865/2006 подава писмено заявление до министъра на околната среда и водите съгласно изискванията на чл. 20, 26, 34, 41 и 50 от Регламент 865/2006.

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Към заявлението по чл. 20 от Регламент 865/2006 се прилагат:

1. за българските юридически лица - актуално удостоверение за вписване в търговския регистър;

2. за чуждестранните юридически лица - документ, удостоверяващ правния статус на заявителя, издаден в съответствие с националното му законодателство до три месеца преди подаване на заявлението;

3. адрес и описание на условията, при които ще се отглеждат внасяните живи екземпляри.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Към заявлението по чл. 26, 34, 41 и 50 от Регламент 865/2006 се прилагат:

1. документ за произход - в случаите, когато екземплярът не подлежи на регистрация по чл. 90;

2. документ за регистрация съгласно чл. 91 или чл. 96, ал. 1;

3. данни за самоличността на заявителя;

4. за българските юридически лица - актуално удостоверение за вписване в търговския регистър;

5. за чуждестранните юридически лица - документ, удостоверяващ правния статус на заявителя, издаден в съответствие с националното му законодателство до три месеца преди подаване на заявлението;

6. в случаите на изнасяне на екземпляри, размножени и отгледани на затворено - кратко описание на рода или културата, от което да личи произходът на отделните екземпляри, формиращи оста на този род или култура, и номерът на полученото генетично поколение.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 4 не се прилагат в случаите по чл. 96, ал. 1.

(3) За видове съгласно приложение № 4 на този закон, които попадат в приложения A, B и C от Регламент 338/97, към заявлението по ал. 1 се прилагат и копия от следните документи:

1. разрешително за лов на името на ловеца;

2. регистрация по чл. 110, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 58 от 2001 г.; бр. 43 от 2002 г. - Решение № 3722 на Върховния административен съд от 2002 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2003 г.; бр. 10 от 2004 г. - Решение № 654 на Върховния административен съд от 2004 г.; изм., бр. 62 от 2007 г.) или разплащателен протокол по чл. 112, ал. 1, т. 2 от същия правилник.

Чл. 83. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) В 5-дневен срок от получаване на заявлението по чл. 80 за издаване на разрешително за внасяне, изнасяне или сертификат за реекспорт на екземпляри от видове съгласно приложения A и B от Регламент 338/97 министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице изисква становище от научния консултативен орган по чл. 72.

(2) За износ на екземпляри от видове съгласно приложение № 4 на този закон, които попадат в приложения A, B и C от Регламент 338/97, становището по ал. 1 се изисква еднократно и е валидно за целия ловен сезон.

(3) Становището по ал. 1 не се изисква за износ на екземпляри, които са обект на предварително определена национална квота, публикувана от Секретариата на Конвенцията.

Чл. 84. (1) Научният консултативен орган представя на Министерството на околната среда и водите становище в 15-дневен срок от получаване на искането по чл. 83, ал. 1.

(2) При необходимост от проверка на място тя се извършва от експерт от списъка по чл. 72, ал. 2.

Чл. 85. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице издава разрешителните и сертификатите по чл. 80

в срок до 5 работни дни от получаването на становището по чл. 84, ал. 1 съгласно изискванията на Регламент 338/97, Регламент 865/2006 и на този закон.

Раздел III.
Митнически надзор и контрол

Чл. 86. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Митническите органи осъществяват митнически надзор и контрол при внасяне и/или изнасяне на екземпляри от видове по чл. 43а и чл. 70 на и извън митническата територия на Република България в съответствие с този закон, митническото законодателство и изискванията на:

1. Регламент (ЕО) № 338/97 и Регламент (ЕО) № 865/2006;
2. Регламент (ЕО) № 1007/2009 и Регламент (ЕС) № 737/2010;
3. Регламент (ЕС) № 1143/2014.

Чл. 87. (1) (Предишен текст на чл. 87 - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) При проверка на пратки с екземпляри по чл. 70, т. 1 митническите органи изискват от граничната ветеринарна и фитосанитарна служба да установи в срок до 2 часа от началото на проверката дали екземплярите отговарят на данните, определени в придружаващите ги документи, съгласно изискванията на Регламент 338/97 и Регламент 865/2006. В случай че тази идентификация не може да бъде извършена, митническите органи се обръщат за идентификация на екземплярите към съответен експерт от списъка по чл. 72, ал. 2, който е длъжен да се яви на граничния пункт в срок до 6 часа от повикването.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Митническите органи осигуряват помещения за временно настаняване на живите екземпляри до приключване на експертизата по ал. 1.

Чл. 88. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) При установяване на нарушение на изискванията на този закон и Регламент 338/97 или в случаи на съмнение за нарушение митническите органи задържат екземплярите и вещите, послужили за извършване на нарушението, и незабавно уведомяват Министерството на околната среда и водите или съответната регионална инспекция по околната среда и водите, които осигуряват поставянето на екземплярите при подходящи за тях условия в спасителни центрове.

Чл. 89. Съответните регионални инспекции по околната среда и водите и спасителни центрове оказват пълно съдействие на митническите органи за изясняване на случаите по чл. 88 и вземане на решение по тях.

Раздел IV.
Регистрация

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) На регистрация подлежат всички екземпляри от видове гръбначни животни съгласно приложения А и В от

Регламент 338/97, с изключение на:

1. хранителни продукти, получени от тях;

2. видове - предмет на Закона за лова и опазване на дивеча;

3. цветни мутации на видовете птици, които не притежават естествената окраска на дивите форми;

4. дребни кожени изделия;

5. риби;

6. екземпляри от видове по чл. 57, т. 5, буква "а" от Регламент 865/2006.

(2) Екземплярите от видове съгласно приложения А и В от Регламент 338/97, за които е издадено разрешително за внос и за които има оригинално разрешително за износ или сертификат за реекспорт, издадено от трета държава, се регистрират служебно от регионалните инспекции по околната среда и водите без заявление на собственика по реда на чл. 92.

(3) В 7-дневен срок от получаването на документите по ал. 2 Министерството на околната среда и водите изпраща копия от тях в съответната регионална инспекция по околната среда и водите за регистрация.

Чл. 91. (1) (Предишен текст на чл. 91, изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Регистрацията се извършва с регистрационна карта, издадена от съответната регионална инспекция по околната среда и водите по постоянния адрес на собственика на екземпляра - физическо лице, или по седалището, съответно адреса на управлението, на собственика на екземпляра - юридическо лице.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Регистрационната карта по ал. 1 може да бъде два типа:

1. за регистриране на единични екземпляри;

2. за регистриране на група екземпляри.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Картата по ал. 2, т. 2 се използва само за групи екземпляри от видове по приложения А и В от Регламент 338/97, при които индивидуалното маркиране е невъзможно.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Регистрационна карта не се издава в случаите, когато за екземплярите е издаден сертификат съгласно чл. 8, т. 3 и чл. 9, ал. 2, буква "б" от Регламент 338/97 на името на собственика.

Чл. 92. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) За регистрацията по чл. 91 собственикът в 15-дневен срок от придобиването на екземпляра или в 40-дневен срок от получаване на поколение от видове по приложения А и В от Регламент 338/97 внася в регионалната инспекция по околната среда и водите заявление, в което посочва:

1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) лични данни - за физически лица, за български юридически лица - наименование, седалище, адрес и БУЛСТАТ или единен идентификационен код за търговците, а за чуждестранните юридически лица - документ, удостоверяващ правния статус на заявителя, издаден в съответствие с националното му законодателство до три месеца преди подаване на заявлението;

2. данни за екземпляра - вид и състояние (жив, мъртъв, част от екземпляр или

продукт);

3. адрес на отглеждане - при придобиване на жив екземпляр;

4. начин на придобиване - внесен, закупен, разменен, дарен, размножен на затворено, намерен.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Към заявлението по ал. 1 в зависимост от случая се прилагат:

1. документи, указващи законния произход на екземпляра:

а) оригинален документ за регистрация, издаден от съответната регионална инспекция по околната среда и водите - при покупка на регистриран по чл. 91, ал. 1 екземпляр, или копие от регистрационна карта в случай на регистрация по чл. 91, ал. 2;

б) документ за регистрация от друга държава - членка на Европейския съюз, когато в съответната държава се изисква такава;

в) оригинален валиден сертификат за екземплярите, издаден на името на продавача съгласно чл. 8, т. 3 от Регламент 338/97, и документ за продажбата на екземпляра;

г) копие от разрешително по CITES за износ или сертификат за реекспорт, издадени от трета държава;

д) фактура по чл. 102б, ал. 3, буква "к";

е) оригинал на разрешително или друг документ за улавяне или убиване на екземпляра от природата, предвиден в нормативен акт и доказващ законността на придобиването му;

2. информация за начина на маркиране на екземпляра и номера на маркировката;

3. номер на регистрирана дейност по чл. 97, ал. 1 и 2.

Чл. 93. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Регионалните инспекции по околната среда и водите издават документа за регистрация по чл. 91 в срок до 5 работни дни от постъпване на документацията по чл. 90, ал. 3 и в срок до 20 работни дни при необходимост от проверка за уточняване на вида или обстоятелствата по придобиването на екземпляра в случаите на постъпване на заявление по чл. 92.

Чл. 94. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Собственикът на регистриран екземпляр е длъжен писмено да уведоми регионалната инспекция по околната среда и водите при:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) промяна на обстоятелствата, свързани с екземпляра - смяна на собственика, смяна на адреса на отглеждане, смърт, унищожаване, кражба или изгубване на екземпляра;

2. унищожаване, повреждане, изгубване или кражба на документа за регистрация на екземпляра.

(2) Регионалните инспекции по околната среда и водите:

1. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) отразяват промените по ал. 1 в регистъра по чл. 95 и в документа за регистрация по чл. 91;

2. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) издават нов документ за регистрация в случаите по ал. 1, т. 1 и т. 2;

3. уведомяват Министерството на околната среда и водите за случаите на кражба или изгубване на екземпляр или документ за регистрация.

Чл. 95. Регионалните инспекции по околната среда и водите водят регистър на екземплярите по чл. 90.

Чл. 96. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Регистрацията на екземпляри по чл. 90 не се отнася за колекции в зоологически градини, музеи, университети, институти на Българската академия на науките и други научни и академични институти.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Лицата по ал. 1 представят в Министерството на околната среда и водите и съответната регионална инспекция по околната среда и водите списък на наличните екземпляри по видове, като в началото на всяка текуща година внасят информация за настъпилите в списъка промени през изтеклата година.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Списъкът по ал. 2 съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) вида на животното, посочен на български и латински език;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) данни за екземпляра - вид и състояние (жив, мъртъв, препариран, част или продукт);

3. начина на придобиване - внесен, закупен, разменен, дарен, размножен на затворено, оставен по разпореждане съгласно чл. 39, ал. 2;

4. номера и вида на документа, с който е придобит екземплярът;

5. номера на регистрационната карта в случай на регистрация по чл. 91.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Не се издават разрешителни и сертификати по чл. 80 от този закон и етикети по чл. 52, т. 2 от Регламент 865/2006 на лицата по ал. 1, които не са изпълнили задължението си по ал. 2.

Чл. 97. (1) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Физически и юридически лица със съдебна или търговска регистрация в Република България имат право чрез Министерството на околната среда и водите да регистрират в Секретариата на Конвенцията дейности по:

1. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) размножаване и отглеждане с търговска цел на екземпляри от видове съгласно Приложение I от Конвенцията;

2. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) производство, преработка, пакетиране, препакетиране, износ и реекспорт на продукти от есетрови риби.

(2) За регистрацията по ал. 1 лицата подават в Министерството на околната среда и водите заявление, в което посочват:

1. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) име и единен граждански номер - за физически лица, а за юридически лица - наименование, седалище и БУЛСТАТ или единен идентификационен код за търговците;

2. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) адреса, където ще се извършва дейността;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) научното наименование на видовете и условията за тяхното размножаване и отглеждане;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) доказателства за законното придобиване на изходния размножителен материал;

5. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) регистрация по Закона за рибарството и аквакултурите на лицата по ал. 1, т. 2.

Чл. 97а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Юридическите лица по чл. 97, ал. 1 могат да се регистрират за ползване на опростени процедури по чл. 18 и 19 от Регламент 865/2006.

(2) За регистрацията по ал. 1 лицата подават до министъра на околната среда и водите заявление, в което посочват:

1. наименование, седалище и БУЛСТАТ или единен идентификационен код за търговците;

2. научното наименование на видовете, за които ще се ползва опростената процедура;

3. доказателства за законното придобиване на изходния материал.

(3) Министърът на околната среда и водите упълномощава лицата по ал. 1 да попълват специфичната информация в разрешителните съгласно чл. 18, ал. 1, буква "в" и чл. 19, ал. 1, буква "г" от Регламент 865/2006.

Чл. 98. (1) В 15-дневен срок от постъпване на заявлението Министерството на околната среда и водите извършва проверка на обстоятелствата по чл. 97, ал. 2 и изисква становище от научния консултативен орган по реда на чл. 83.

(2) В зависимост от проверката и становището по ал. 1 Министерството на околната среда и водите:

1. изпраща документация за регистриране на дейността в Секретариата съгласно изискванията на Конвенцията;

2. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) писмено уведомява заявителя за номера на регистрацията на дейността;

3. (предишна т. 2, доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) в случай на отказ за регистриране по т. 1 в 30-дневен срок писмено уведомява заявителя.

Чл. 99. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) При прекратяване на регистрирана дейност лицата по чл. 97, ал. 1 са длъжни да уведомят за това Министерството на околната среда и водите, което изпраща в Секретариата на Конвенцията информация за заличаване на регистрацията.

Чл. 99а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Научни институции, които извършват обмен на екземпляри с други научни институции, могат да се регистрират в Секретариата на Конвенцията за ползване на изключения по чл. 7, ал. 6 от Конвенцията.

(2) За регистрацията по ал. 1 научните институции представят в Министерството на околната среда и водите заявление, съдържащо наименованието, седалището и адреса на институцията и в зависимост от случая:

1. решение на общото събрание на Българската академия на науките за създаване на специализирани научни звена съгласно Закона за Българската академия на науките и нейния устав;

2. решение на Народното събрание за откриване на висше училище съгласно Закона за висшето образование;

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) решение за създаване на

музей съгласно Закона за културното наследство.

(3) В 10-дневен срок от получаване на заявлението по ал. 2 Министерството на околната среда и водите уведомява заявителя за регистрационния номер и го регистрира в Секретариата на Конвенцията.

(4) За въвеждане и изнасяне на екземпляри за целите на научния обмен на лицата по ал. 1 се използват етикети съгласно чл. 52, т. 2 от Регламент 865/2006.

Раздел V.
Търговия на територията на Република България (Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 100. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Търговия с екземпляри на територията на Република България от видове по чл. 70, т. 1 се извършва при спазване на разпоредбите на този закон и на чл. 8 от Регламент 338/97.

Чл. 101. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Чл. 102. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Забранява се извършването на търговски сделки с нерегистрирани екземпляри по чл. 90, както и с екземпляри от видове по чл. 70, т. 1, за които законният произход не може да бъде доказан.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) При продажбата на екземпляри, регистрирани по чл. 91, продавачът предоставя на купувача в зависимост от случая:

1. оригинала на регистрационната карта по чл. 91, ал. 2, т. 1;

2. копие на регистрационната карта по чл. 91, ал. 2, т. 2;

3. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) сертификат по чл. 8, ал. 1 от Регламент 338/97, като за внесените в Европейската общност екземпляри се предоставят и съпътстващите го оригинални разрешителни по CITES за износ, сертификат за реекспорт или сертификат за произход, издадени от трета държава.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Оригиналната регистрационна карта по ал. 2, т. 2 след изчерпване на количеството, посочено в нея, се връща в регионалната инспекция по околната среда и водите, от която е издадена.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) При продажба на екземпляр от вид по чл. 70, т. 1 търговците са длъжни да издават фактура, в която задължително вписват номера и вида на документите по чл. 102б, ал. 2 и 3, както и номера и вида на маркировката на екземпляра, ако има такава.

Чл. 102а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Собствениците на екземпляри от видове по приложения А и В от Регламент 338/97 задължително ги маркират или етикетират съобразно вида и състоянието на екземпляра, като маркировката при живите екземпляри не трябва да вреди на здравословното им състояние.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Етикетирането и маркирането на екземпляри от видовете по ал. 1 се определят с наредба на министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието, храните и горите.

Чл. 102б. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Лицата, които извършват търговски сделки с екземпляри от видове по чл. 70, т. 1, са длъжни да притежават и при поискване от контролните органи да представят документ, доказващ законния им произход.

(2) В случаите на регистрация по чл. 90 лицата по ал. 1 представят регистрационна карта, издадена съгласно чл. 91.

(3) Извън случаите по ал. 2 лицата по ал. 1 представят в зависимост от случая:

а) копие от разрешително или сертификат за реекспорт по CITES, издадени от трета държава;

б) копие от фитосанитарен сертификат, издаден от трета държава, когато съгласно Конвенцията такъв се използва вместо разрешително по CITES;

в) копие от разрешително за внос по чл. 4, ал. 1 и 2 от Регламент 338/97;

г) сертификат по чл. 8, т. 3 от Регламент 338/97;

д) документ, доказващ законния произход на екземплярите съгласно Приложение В от Регламент 338/97, в случай че са придобити на територията на Европейската общност;

е) разрешително по чл. 49 за видовете съгласно приложения № 3 и № 4;

ж) оценителен протокол по чл. 110, ал. 1, т. 3 от Правилника за прилагане на Закона за лова и опазване на дивеча или разплащателен протокол по чл. 112, ал. 1, т. 2 от същия правилник;

з) документи по Закона за рибарството и аквакултурите, ако екземплярите са придобити чрез риболов;

и) копие от документ за регистрация на дейността по чл. 97, ал. 1;

к) фактура за покупка на отгледаните на затворено или култивирани екземпляри, в случай че търговецът не е производител, а в останалите случаи - декларация от производителя, че продадените екземпляри са отгледани на затворено или са култивирани;

л) документ по чл. 108.

(4) В случаите по ал. 3, буква "в" задължително се представят и съответните документи по ал. 3, буква "а" или "б".

(5) При непредставяне на документацията по ал. 2 и 3 контролният орган задържа екземплярите и ги изпраща в спасителен център по чл. 71, ал. 2, като изисква от продавача да представи съответните документи в срок 10 дни от извършване на проверката, като:

1. при непредставяне на документите в 10-дневния срок екземплярите се отнемат в полза на държавата;

2. при представяне на документите по ал. 1 екземплярите се връщат на собственика, след като заплати разходите, направени от спасителния център по тяхното настаняване и отглеждане.

Раздел VI.
Разпореждане с екземпляри, отнети в полза на държавата

Чл. 103. (1) (Предишен текст на чл. 103 - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Разпореждането с екземпляри от видове по чл. 70, отнети в полза на държавата по чл. 129, ал. 1, се извършва от министъра на околната среда и водите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Алинея 1 се прилага и в случаите на отнети в полза на държавата екземпляри съгласно изискванията на Закона за митниците, Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закона за защита на растенията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Алинея 2 не се прилага в случаите на представен валиден документ по чл. 80.

Чл. 104. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) До влизането в сила на наказателното постановление за отнемане на екземплярите в полза на държавата министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице разпорежда:

1. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) настаняване на живите екземпляри в определени за целта спасителни центрове за видовете по чл. 70, т. 1;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) съхраняване на подходящи места на мъртви екземпляри, хранителни продукти и медикаменти или на екземпляри по чл. 70, т. 2.

(2) Чуждестранните екземпляри, за които не са извършени митнически формалности, се поставят под режим на митническо складиране.

Чл. 105. (1) Екземплярите се връщат на собственика при отменяне на наказателното постановление по съдебен ред в 7-дневен срок след влизането в сила на съдебното решение.

(2) В 15-дневен срок след влизането в сила на съдебно решение, с което се отхвърля жалбата срещу наказателното постановление за отнемане на екземплярите в полза на държавата след митническо оформяне, министърът на околната среда и водите се разпорежда с тях съгласно чл. 106.

Чл. 106. (1) При отнемане на живи екземпляри в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:

1. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) връщането им на държавата на износа в случаите по чл. 16, ал. 3, буква "б" от Регламент 338/97 и за видовете по чл. 70, т. 2;

3. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) предоставянето им на зоологическа или ботаническа градина или на спасителни центрове в страната или в други държави - членки на CITES, където има подходящи условия за тяхното отглеждане;

4. пускането им на свобода, когато екземплярите са взети от природни местообитания в рамките на страната, в случай че няма очевидни пречки за тяхното оцеляване;

5. продажбата им;

6. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) предоставянето им на национални или международни организации или институции, изпълняващи програми за повторно въвеждане в страни, в които съответният вид е естествено разпространен;

7. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) унищожаване на екземплярите, ако те са от видове по чл. 70, т. 2.

(2) При отнемане на мъртви екземпляри в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:

1. безвъзмездното им предоставяне на висши училища или центрове за обучение на кадри по прилагане на Конвенцията - за попълване на учебни сбирки;

2. безвъзмездното им предоставяне на природонаучни музеи, а когато имат художествена стойност - на музеи на изкуствата;

3. продажбата им;

4. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) унищожаването им.

(3) При отнемане на хранителни продукти или медикаменти в полза на държавата министърът на околната среда и водите разпорежда:

1. връщането им на държавата на износа;

2. предоставянето им на висши училища или центрове за обучение на кадри по прилагане на Конвенцията - за попълване на учебни сбирки;

3. унищожаването им.

Чл. 107. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Разходите, свързани със становищата и проверките по чл. 84 и чл. 87, ал. 1 и с разпорежданията по чл. 102б, ал. 5, т. 1 и чл. 104 в случай на прилагане на чл. 105, ал. 1, са за сметка на бюджета на Министерството на околната среда и водите.

(2) Разходите по ал. 1 се възстановяват в бюджета на Министерството на околната среда и водите от средствата, получени в случаите на продажба по чл. 106.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Разходите, свързани с разпорежданията по чл. 102б, ал. 5, т. 1, чл. 104 и 106, са за сметка на нарушителя. За обезпечаване на тяхното плащане органите, установяващи нарушението, могат да задържат стоки или суми.

Чл. 108. При продажба по чл. 106 екземплярите се считат за законно придобити при представяне на документа, с който са закупени.

Глава пета.
ОПАЗВАНЕ НА ВЕКОВНИ ИЛИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИ ДЪРВЕТА

Чл. 109. (1) Отделни вековни или забележителни дървета във или извън населените места се обявяват за защитени, съгласувано с физическото или юридическото лице - собственик на имота, в който се намира дървото.

(2) Директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите и лицето по ал. 1 подписват протокол, в който се посочват местонахождението и характеристиките на дървото - вид, възраст, височина и други особености, неговото състояние и необходимите поддържащи мерки, както и задълженията на собственика за опазване на обекта.

(3) Протоколът по ал. 2 и скица за местонахождението на дървото се изпращат в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 110. Министърът на околната среда и водите издава заповед за обявяване на дървото за защитено, която се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 111. (1) (Предишен текст на чл. 111 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Собствениците на дървета, обявени за защитени, са длъжни:

1. да ги опазват от унищожаване или увреждане;

2. да уведомяват съответната регионална инспекция по околната среда и водите за настъпили промени в състоянието на обекта;

3. да съгласуват със съответната регионална инспекция по околната среда и водите дейностите, необходими за поддържане или възстановяване на състоянието на обекта;

4. да осигуряват достъп на представители на регионалната инспекция по околната среда и водите до имота за извършване на проверки по състоянието на защитените дървета.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Забраняват се дейности, водещи до унищожаване, увреждане или влошаване физиологичното състояние на дърветата, обявени за защитени.

Чл. 112. (1) Министерството на околната среда и водите може да финансира поддържащи или възстановителни дейности, необходими за опазване на защитените дървета.

(2) Собствениците внасят в Министерството на околната среда и водите предложения за финансиране на дейности по ал. 1 чрез съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

Чл. 113. (1) Обявените защитени дървета се вписват в регистри в Министерството на околната среда и водите и съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

(2) Унищожени, изсъхнали или невъзстановимо увредени защитени дървета се заличават по реда на чл. 109, ал. 2 и чл. 110.

(3) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Регистрите по ал. 1 са публични.

Глава шеста.
ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 114. Министерството на околната среда и водите и други държавни органи и техните поделения в рамките на своите компетенции осъществяват управлението и контрола по опазване на биологичното разнообразие в Република България.

Чл. 115. (1) (Предишен текст на чл. 115 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Министърът на околната среда и водите:

1. провежда държавната политика по опазване и поддържане на биологичното

разнообразие;

2. изготвя с участието на отрасловите ведомства и неправителствени организации и внася в Министерския съвет Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;

3. изготвя с участието на отрасловите ведомства и неправителствени организации и внася в Министерския съвет Национален план за опазване на биологичното разнообразие, организира и отчита изпълнението на плана;

4. изгражда и поддържа Националната екологична мрежа;

5. възлага разработването и утвърждава плановете за управление за защитени зони и планове за действие за видове;

6. координира дейностите на други министерства, ведомства, общини, обществени организации, научни и академични институти по опазване на биологичното разнообразие;

7. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) организира контрол върху дейностите на собствениците или ползвателите на земи, горски територии и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;

8. финансира дейности по прилагане на този закон;

9. разработва и прилага механизми за стимулиране на дейности на собствениците или ползвателите, неправителствени организации, сдружения и други, насочени към опазването, поддържането и възстановяването на биологичното разнообразие;

10. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) организира Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и създава бази данни и географски информационни системи за регистриране на състоянието и установяване на измененията в биологичното разнообразие, осигурява достъп и обмен на данни по опазване на биологичното разнообразие;

11. изготвя годишен отчет за състоянието на биологичното разнообразие и за дейностите по неговото опазване;

12. представлява Република България по въпросите за опазване на биологичното разнообразие;

13. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) организира и поддържа държавни публични регистри, предвидени в този закон;

14. издава заповеди, списъци, разрешителни и лицензии, предвидени в този закон;

15. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) публикува списъци и измененията в тях за видовете по чл. 47а, т. 1 и 2;

16. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) дава съгласие за достъп до генетични ресурси от естествената флора и фауна;

17. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) следи, в областта на своята компетентност, за спазването на задълженията от страна на ползвателите на генетични ресурси и традиционни знания, свързани с генетичните ресурси, във връзка с полагането на дължима грижа съгласно Регламент (ЕС) № 511/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно мерките за спазване от ползвателите, произтичащи от Протокола от Нагоя за достъпа до генетични ресурси и справедливата и равноправна подялба на ползите, произтичащи от тяхното използване в Съюза (ОВ, L 150/59 от 20 май 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 511/2014";

18. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) е компетентен орган по прилагане на Регламент (ЕС) № 1143/2014, с изключение на чл. 15 от него.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Условията и редът за създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на състоянието на

биологичното разнообразие се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.

Чл. 116. (1) Създава се Национален съвет по биологичното разнообразие като консултативен орган на министъра на околната среда и водите.

(2) Съставът на Националния съвет по биологичното разнообразие се определя със заповед на министъра на околната среда и водите, като в него се включват представители на заинтересуваните министерства и ведомства, научни и академични институти, неправителствени и природозащитни организации.

(3) Дейността на Националния съвет по биологичното разнообразие се урежда с правилник, утвърден от министъра на околната среда и водите.

Чл. 117. Директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите и директорите на дирекции на националните паркове:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) контролират спазването на изискванията за опазване на биологичното разнообразие при осъществяването на дейностите на собствениците или ползвателите на земи, горски територии и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;

2. координират и контролират прилагането на плановете за управление и плановете и проектите, предвидени в този закон, включително интегрирането им в общинските планове и програми;

3. контролират опазването на растителните и животинските видове, предмет на този закон;

4. поддържат регионалните регистри, предвидени в този закон;

5. санкционират нарушители в предвидените в този закон случаи.

Чл. 118. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., предишен текст на чл. 118 - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и другите държавни органи и техните поделения, както и общините, в сферата на своята компетентност:

1. осъществяват дейности по опазване на биологичното разнообразие;

2. интегрират опазването на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси във всички планове, проекти, програми, политики и стратегии в съответния сектор, като включват в тях преди всичко дейности по опазване на биологичното разнообразие, в съответствие с приоритетите на този закон, на Националната стратегия и на Националния план за опазване на биологичното разнообразие;

3. разработват и внедряват планове за управление на защитени зони и планове за действие за приоритетни растителни и животински видове;

4. сътрудничат с други компетентни органи, когато дейностите имат взаимосвързани или натрупани ефекти върху биологичното разнообразие или когато тяхната компетентност засяга един и същ обект или територия;

5. организират отраслови системи за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и на защитените зони и създават бази от данни и географски информационни системи за характеристиките им, като предоставят на Министерството на околната среда и водите информация, съгласувана по вид и период на представяне;

6. финансират приоритетно научни изследвания и дейности, свързани с опазване на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси;

7. използват резултатите от проучването на биологичното разнообразие при изготвянето на планове, проекти, програми и политики в сектора или между секторите;

8. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) контролират дейността на собствениците или ползвателите на земи, горски територии и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;

9. санкционират нарушители в предвидените в този закон случаи;

10. осъществяват международно сътрудничество по въпроси от обща загриженост, свързани с опазване на биологичното разнообразие и защитените зони.

(2) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министърът на земеделието, храните и горите дава съгласие за достъп до селскостопански и горски генетични ресурси.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Министърът на икономиката дава съгласие за достъп до генетични ресурси от промишлени микроорганизми, вируси и клетъчни култури.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Компетентните органи по ал. 2 и 3:

1. в рамките на своите компетенции следят за спазването на задълженията от страна на ползвателите на генетични ресурси и традиционни знания във връзка с полагането на дължима грижа съгласно Регламент (ЕС) № 511/2014;

2. могат да възлагат на оправомощени от тях длъжностни лица определените им функции за достъп до генетични ресурси.

Чл. 119. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието, храните и горите, общините, както и физическите и юридическите лица - собственици и ползватели на горски територии, земи и водни площи в Националната екологична мрежа, осъществяват тяхното стопанисване и охрана съгласно разпоредбите на този закон и другите специални закони.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Собствениците на колекции от видове по чл. 37 и 70, както и собствениците и ползвателите на горски територии, земи и водни площи са длъжни да осигуряват свободен достъп в имотите си за извършване на дейностите и контрола по този закон при спазване на изискванията на другите специални закони.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Министерството на околната среда и водите може да предоставя на неправителствените и други организации и сдружения правото да организират поддържащи, направляващи, регулиращи, възстановителни и други природозащитни дейности в защитените зони и по отношение на защитените видове по ред, определен с наредба на министъра на околната среда и водите.

Чл. 120. Агенция "Митници" осъществява митническия контрол върху внасянето и

изнасянето на екземпляри от видовете по чл. 70 съгласно изискванията на този закон, Закона за митниците и другите нормативни актове, свързани с митническия контрол.

Глава седма.
ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 88 ОТ 2005 Г.)

Раздел I.
Принудителни административни мерки

Чл. 121. (1) (Предишен текст на чл. 121, изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон и на вредните последици от тях компетентните органи или оправомощени от тях лица налагат принудителни административни мерки по реда на този раздел.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Органите по чл. 122 налагат принудителни административни мерки по този закон в случаите на възникване на непосредствена опасност от увреждане или унищожаване на защитени зони или на части от тях.

Чл. 122. (1) Министърът на околната среда и водите:

1. спира разпореждания на органи на изпълнителната власт, които са в нарушение на този закон;

2. спира реализацията на планове и проекти, започнати или утвърдени в нарушение на този закон;

3. затваря зоологически градини или части от тях, които не функционират в съответствие с изискванията на този закон;

4. отнема лицензи на зоологически градини в случаите по чл. 62, ал. 4;

5. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) отнема разрешителни, издадени съгласно Регламент (ЕС) № 1143/2014, когато са нарушени условията и изискванията, поставени в тях или в чл. 8 от регламента, и/или спира действия, които са в нарушение на същия регламент.

(2) Директорите на регионалните органи на Министерството на околната среда и водите:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) спират дейности по ползването на горите, земите и водните площи и на други ресурси, както и строителството в защитени зони, които са в нарушение на заповедите за обявяването им или на утвърдените по съответния ред планове за управление, устройствени, технически и горскостопански програми планове и проекти;

2. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) спират дейности или обекти, които увреждат или замърсяват околната среда над допустимите норми в защитени зони;

3. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) спират разпореждания на регионалните дирекции по горите, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, директорите на природни паркове и общинските органи, които са в нарушение на този закон;

4. издават предписания за мерки за предотвратяване и/или отстраняване на нарушения.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Директорите на регионалните дирекции по горите, директорите на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и директорите на природни паркове, както и кметовете на общини спират дейности и строителство в гори, земи и водни площи - държавна, общинска и частна собственост, извършвани в нарушение на утвърдените планове за управление и устройствени и технически планове и проекти.

Чл. 123. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) Прилагането на принудителните административни мерки се извършва с мотивирана заповед на орган по чл. 122, в която се посочва основанието за налагане, видът и начинът на прилагане на съответната принудителна административна мярка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Заповедите по ал. 1 и по чл. 122, ал. 1 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира изпълнението ѝ.

Раздел II.
Административни нарушения и наказания

Чл. 124. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) За нарушения на забраните и ограниченията, определени по реда на чл. 12, ал. 6, чл. 19 и 29, както и за неспазване на режимите и условията, определени в заповедите по чл. 42, физическите лица се наказват с глоба от 100 до 1000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 200 до 5000 лв.

(2) За неспазване на условията в разрешително, издадено по реда на този закон, доколкото деянието не съставлява друго административно нарушение, физическите лица се наказват с глоба от 100 до 2000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 300 до 6000 лв.

(3) За неспазване на принудителните административни мерки по чл. 122 физическите лица се наказват с глоба от 100 до 1000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 200 до 5000 лв.

Чл. 125. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) За нарушение на чл. 38, чл. 39, ал. 1, чл. 40, чл. 41, ал. 3, чл. 44, 46, чл. 47, ал. 1, чл. 60, ал. 2 и 3, чл. 100, чл. 102, ал. 1 и чл. 111 физическите лица се наказват с глоба от 100 до 5000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 500 до 10 000 лв.

(2) Правоспособен ловец, извършил нарушение по чл. 38, чл. 41, ал. 3 и чл. 44 по време на лов, се наказва с глоба по ал. 1 и се лишава от право на ловуване за срок от една до две години.

(3) В случаите по ал. 2, когато нарушението е спрямо световно или европейски застрашен вид, лишаването от право на ловуване е за срок три години.

(4) За нарушения по чл. 38, чл. 41, ал. 3,чл. 44 и 46, извършени в защитени

територии или засягащи световно застрашени видове животни, глобите по ал. 1 се налагат в двоен размер.

Чл. 126. (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) За осъществяване на дейност без лиценз по чл. 62, ал. 1, в нарушение на чл. 62а и чл. 67, ал. 4 или без разрешение по чл. 67, ал. 3 и чл. 68, ал. 2 физическите лица се наказват с глоба от 1000 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 2000 до 25 000 лв.

Чл. 127. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) За нарушения по чл. 16, букви "б", "в", "г" и "д" от Регламент 338/97 физическите лица се наказват с глоба от 700 до 4000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1500 до 10 000 лв.

(2) За нарушения по чл. 16, букви "к", "л" и "м" от Регламент 338/97 физическите лица се наказват с глоба от 1000 до 6000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 2500 до 12 000 лв.

(3) За осъществяване на дейност в случаите по чл. 16, букви "а", "е", "ж", "з", "и" и "й" от Регламент 338/97 физическите лица се наказват с глоба от 2000 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 5000 до 30 000 лв.

Чл. 127а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) За умишлено непредоставяне или предоставяне на невярна информация по чл. 4 и 7 от Регламент (ЕС) № 511/2014 на компетентните органи по чл. 115, ал. 1 и чл. 118, ал. 2 и 3 физическите лица се наказват с глоба от 1000 до 6000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв.

Чл. 127б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) За нарушения по чл. 7, параграф 1, букви "б", "в", "г", "д", "е" и "ж" от Регламент (ЕС) № 1143/2014 физическите лица се наказват с глоба от 1000 до 6000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 5000 до 20 000 лв.

(2) За нарушения по чл. 7, параграф 1, букви "а" и "з" от Регламент (ЕС) № 1143/2014 физическите лица се наказват с глоба от 1500 до 8000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 8000 до 25 000 лв.

(3) За нарушения на изискванията на разрешителното по чл. 8, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1143/2014 физическите лица се наказват с глоба от 800 до 5000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 6000 до 20 000 лв.

Чл. 128. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) За нарушение на чл. 41а, ал. 2, чл. 92, ал. 1, чл. 94, ал. 1, чл. 102, ал. 4 и чл. 102б, ал. 5 физическите лица се наказват с глоба от 50 до 2000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 100 до 5000 лв.

Чл. 128а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г.) За нарушение на чл. 43а, ал. 1, 2 и 3, чл. 73, ал. 2, чл. 90,

ал. 1, чл. 102, ал. 2, чл. 102а, ал. 1 и 2 и чл. 119, ал. 2 физическите лица се наказват с глоба от 500 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1000 до 20 000 лв.

Чл. 128б. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) За нарушение на чл. 31, ал. 14 физическите лица се наказват с глоба от 500 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1000 до 20 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) За нарушение на чл. 31, ал. 14 и 17 длъжностните лица се наказват с глоба от 1000 до 5000 лв.

Чл. 128в. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) За други нарушения на този закон, на Регламент 338/97 и Регламент (ЕО) № 865/2006, Регламент (ЕС) № 511/2014 и Регламент (ЕС) № 1143/2014, ако извършеното не съставлява престъпление, физическите лица се наказват с глоба от 50 до 2000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 100 до 5000 лв.

Чл. 129. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Вещите, включително живите животни и растения, предмет на нарушение, и вещите, послужили за неговото извършване, се отнемат в полза на държавата, независимо чия собственост са.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Продажбата на вещи по ал. 1 се извършва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Алинея 2 не се прилага в случай на отнети в полза на държавата екземпляри от видове по чл. 37 от този закон и по Приложение А към Регламент (ЕО) № 338/97, както и на екземпляри от видове по чл. 70, т. 2 - предмет на нарушението. В тези случаи разпореждането се осъществява съответно по реда на чл. 39, ал. 2 и 3 или на глава четвърта, раздел VI.

Чл. 129а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) (1) За щети, нанесени на определени видове растения и животни, включени в приложение № 3, виновните лица заплащат обезщетение.

(2) Размерът на обезщетението се определя с тарифа, приета от Министерския съвет.

Чл. 130. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Нарушенията по чл. 124, ал. 1 и 3, чл. 125 и чл. 128в се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, от областния управител или от кмета на общината. Наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите, от министъра на земеделието, храните и горите, от областния управител или от кмета на общината, или от оправомощени от тях лица.

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Нарушенията по чл. 124, ал. 2 се установяват с акт на длъжностно лице, определено от органа, издал разрешителното, а наказателните постановления се издават от съответния орган, издал разрешителното, или от оправомощено от него лице.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Нарушенията по чл. 126 се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, а наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите и от министъра на земеделието, храните и горите или от оправомощени от тях лица.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) Нарушенията по чл. 127, чл. 128, 128а и 128б се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите, а наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(6) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Органът, издал наказателното постановление, с което е наложено наказание по чл. 125, ал. 2 и 3, е длъжен в тридневен срок от влизането му в сила да уведоми Изпълнителната агенция по горите.

(7) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2012 г., в сила от 09.10.2012 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Благоприятно състояние на видовете" е, когато:

а) данните за динамиката на популациите на вида показват, че този вид е и ще остане жизнеспособен елемент на природното местообитание;

б) естественият район на разпространение на този вид не намалява и не е налице тенденция към намаляване;

в) е налице достатъчно голямо местообитание, което осигурява преживяването на популациите на този вид.

2. "Благоприятно състояние на природно местообитание" е, когато:

а) площта на неговото естествено разпространение е постоянна или се разширява;

б) неговата структура и специфични функции осигуряват дългосрочното му съществуване;

в) състоянието на характерните за него видове е благоприятно.

3. "Ботаническа градина" е институция, която поддържа колекции от живи растения за нуждите на експерименталните ботанически изследвания, естественонаучното и природозащитното образование и възпитание и е отворена за посещение повече от пет месеца в годината.

3а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., предишна т. 41, изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Важно място за растенията" е територия от международна значимост за опазване на

растителни видове, описана по стандартна методика на Плант Лайф Интернешънал.

4. "Вивариум" е изкуствено подготвено място за отглеждане на диви животни.

5. "Вид" е група от морфологично сходни организми, имащи общ произход, които са потенциално способни да обменят помежду си генетичен материал в естествени условия.

5а. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Видове от интерес за Общността" са видове, които на европейската територия на държавите членки са застрашени, освен онези, за които тази територия се явява гранична за естественото им разпространение и които не са застрашени или уязвими в западния палеарктически регион, или са уязвими (т.е. е вероятно скорошното им преминаване в категорията на застрашените видове, ако факторите, причинили заплахата, продължават да съществуват), или са редки (т.е. чиито популации са малки и понастоящем не са застрашени или уязвими, но са изложени на риск - срещат се в ограничени географски райони или поединично разпръснати в по-голям район), или са ендемични и изискват особено внимание вследствие на специфични характеристики на местообитанието им и/или вследствие на потенциалното въздействие при тяхното използване върху местообитанието им, и/или потенциалното въздействие от тяхното използване върху природозащитния им статус.

6. "Влажна зона" е район, включващ езера, блата, мочурища, торфища или други водни площи, независимо дали са естествени или изкуствени, постоянни или временни, с вода, която е статична или течаща, прясна, полусолена или солена, включително морска вода, чиято дълбочина или отлив не надхвърля 6 м.

7. "Внасяне" е въвеждане на митническата територия на Република България на екземпляр, включително на екземпляр, уловен в морска среда, която не е под юрисдикцията на никоя държава.

8. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) "Водни площи" са площи от горските територии, поземления фонд и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, залети с вода.

9. "Възстановяване" е пресъздаване в естествени условия на съобщества от организми, екосистеми и комплекси от тях по модел на естествено съществуващите или създаване на условия за повторно възникване или увеличаване числеността на природни популации.

10. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Генетичен материал" са материали от растителен, животински или гъбен произход, съдържащи функционални единици на наследственост.

11. "Генетични ресурси" са генетичен материал с реална или потенциална стойност.

12. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) "Гори" са горските територии по смисъла на Закона за горите.

12а. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Горски генетични ресурси" са естествени генетични ресурси от дървесните, храстовите и ловните видове.

13. "Дата на придобиване" е датата, на която екземплярът е взет от дивата природа, роден на затворено или изкуствено размножен, придобит при търговски отношения или размяна.

14. "Дендрариум" е жива колекция от дървета и храсти върху определена територия, организирана по систематичен, географски или друг научен принцип.

14а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Дребни кожени изделия" са дребни промишлени изделия от кожа, като колани, ремъци, седалки за велосипеди, калъфи за документи, обеци, джобчета за ключове, тефтери, калъфи за тютюн, табакери, портфейли и каишки за

часовници и други от подобен вид.

15. "Екземпляр" е всяко животно или растение, живо или мъртво, всяка лесно разпознаваема част от тялото или всеки продукт, получен от животното или растението, както и всяка друга стока, която въз основа на съпроводителен документ, опаковка, означение, етикет или друго обстоятелство може да се идентифицира като част или дериват от животно или растение.

16. "Екземпляр, отгледан на затворено" е екземпляр от животински вид, роден, излюпен и отгледан на затворено, или екземпляр от растителен вид, размножен изкуствено. Изкуствено размножен екземпляр е този, който е получен чрез репродукция в среда, създадена или модифицирана от човека и под негов контрол, който при животните произхожда най-малко от второ поколение, отглеждано от човека без добавка на генетичен материал от дивата природа.

16а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Екземпляр в безпомощно състояние" е жив екземпляр от животински вид, ранен, физически слаб или обездвижен вследствие на продължително гладуване или опаразитяване.

17. "Екосистема" е динамичен комплекс от растителни, животински и микроорганизмови съобщества и тяхната нежива околна среда, които си взаимодействат като функционална единица със специфични взаимосвързани процеси и специфичен общ облик.

18. "Ендемичен вид" е този, който се среща само в определен географски район.

18а. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Естествени генетични ресурси" са всички генетични ресурси на Република България от нейната естествена флора, фауна, микота и микроорганизми, в т.ч. патогенни.

19. "Застрашен вид" е този, който е заплашен от изчезване в целия си ареал или в голяма част от него.

20. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г.) "Земи" са селскостопанските земи по смисъла на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

20а. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Зона от значение за Общността" е територия, която в биогеографския регион или региони, към които принадлежи, допринася в значителна степен за съхраняването или възстановяването до степен на благоприятно природозащитно състояние на тип природно местообитание по приложение № 1 или на вид по приложение № 2, допринася в значителна степен за целостта на мрежата от защитени зони по чл. 3 и/или допринася в значителна степен за съхраняването на биологичното разнообразие в конкретния биогеографски регион. При животински видове, които се нуждаят от големи местообитания, териториите от значение за Общността отговарят на местата в естествената област на разпространението им, които притежават физични и биологични елементи от решаващо значение за тяхното съществуване.

21. "Зоологическа градина" е постоянно заведение, където животни от диви видове се държат с цел да се показват пред публика в продължение на повече от 7 дни в годината, с изключение на циркове, магазини за животни и други заведения, които не показват пред публика значителен брой животни или видове.

22. "Изнасяне" е извеждане извън митническата територия на Република България на екземпляр.

23. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Колекция" е сбирка от екземпляри от растителни, животински или гъбни видове (включително семена или други размножителни материали), отглеждани или съхранявани при контролирани от човека условия и предназначени за научни и образователни цели или за целите на опазването и възстановяването на видовете.

24. "КОРИНЕ място" е територия, описана по стандартната международна методика на проекта на Съвета на Европа "КОРИНЕ биотопи".

25. "Ландшафт" е територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали като резултат на действия и взаимодействия между природни и/или човешки фактори.

25а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Инуитски народи" са етнически групи, населяващи крайните северни територии на Канада, Аляска, Скандинавия и Сибир, познати още като ескимоси, част от основния поминък на които е ловът на тюлени.

26. "Местообитание на вид" е районът, определен от специфични абиотични и биотични фактори, в който този вид се намира постоянно или временно в някой от стадиите на своя жизнен цикъл.

26а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Неизбирателни капани" са стъпните, стръвните, премазващите капани и примките.

26б. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) "Музей" е културна и научна организация по смисъла на Закона за културното наследство.

26в. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Мутация" е естествена или получена чрез селекция промяна на характеристиките на индивидите от даден биологичен вид, при който се променя окраската или формата на тялото.

26г. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Микота" са всички видове гъби в определен район.

27. "Организъм" е всяко живо тяло, което е съставено от съгласувано действащи органи и съществува самостоятелно. Организмът е индивид в популация от отделен вид.

28. "Орнитологично важно място" е територия от международна значимост за опазване на птиците, описана по стандартната международна методика на Бърд Лайф Интернешънъл.

28а. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) "Планове, програми и инвестиционни предложения" са плановете, програмите и инвестиционните предложения и техните разширения и промени по смисъла на Закона за опазване на околната среда.

29. "Популация" е териториално обособена съвкупност от индивиди от един и същи вид, които могат свободно да обменят генетичен материал помежду си.

30. "Потенциално застрашен вид" е този, за който е вероятно скорошното му преминаване в категорията на застрашените видове, ако факторите, причинили заплахата, продължават да съществуват.

31. "Природно местообитание" са естествени или близки до естествените сухоземни или акваториални области, характеризиращи се с характерни географски, абиотични и биотични особености, придаващи им специфичен облик.

31а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Предмет на защитените зони" са природните местообитания и местообитанията на видове, които се опазват в дадената защитена зона.

31б. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., в сила от 10.08.2010 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) "Проекти" са областните планове за развитие на горските територии, горскостопанските планове и програми и други проекти, с които се предвиждат дейности, които не попадат в обхвата на приложения № 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда с изключение на проекти, които се изискват по Закона за устройство на територията.

31в. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Природни местообитания от интерес за Общността" са онези местообитания от европейската територия на държавите членки,

които в зоната на тяхната естествена област на разпространение са застрашени от изчезване или имат малък естествен район на разпространение, вследствие на намаляване на популацията или въз основа на вече ограничен район на разпространение, или представляват изключителни примери за типичните особености на един или няколко от следните девет биогеографски региона: алпийски, атлантически, черноморски, бореален, континентален, макронезийски, средиземноморски, панонски и степен.

32. "Първостепенен обществен интерес" е този, свързан с общественото здраве, националната сигурност, изключително благоприятни въздействия върху околната среда, както и със специфични обществено значими задължения по отношение на транспортни, енергийни и комуникационни системи.

33. "Рамсарско място" е влажна зона, която отговаря на критериите на Конвенцията по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици (Рамсарска конвенция) (ДВ, бр. 56 от 1992 г.).

34. "Рядък вид" е този, чиито популации са малобройни, разпръснати или зависими от специфични фактори и ако не непосредствено, то косвено е застрашен или потенциално застрашен по смисъла на т. 19 и 30.

34а. (нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) "Селскостопански генетични ресурси" са растения и животни от културната флора и фауна - обект на стопанско отглеждане.

35. "Спасителен център" е юридическо или физическо лице, определено от министъра на околната среда и водите, което се грижи за конфискувани живи екземпляри.

36. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Съхранение" са всички мерки, които са необходими за запазване или възстановяване на природните местообитания и популациите на диви растителни, животински и гъбни видове в благоприятно състояние.

36а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Световно застрашен вид" е вид, включен в категориите "изчезнал в природата", "критично застрашен", "застрашен" и "уязвим" на актуалния Червен лист на Международния Съюз за защита на природата.

37. "Таксон" е общото наименование на класификационните единици, към които се отнасят подвидът, видът и по-високите единици от ниво вид.

37а. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Трета държава" е държава, която не е държава - членка на Европейския съюз.

38. "Устойчиво управление" е управление на ползването, развитието и опазването на природните ресурси по начин и степен, които дават възможност на настоящите поколения и общности да си осигуряват социални, икономически и културни блага, без да се:

а) намалява възможността на бъдещите поколения и общности да задоволяват социални, икономически и културни нужди;

б) нарушава способността на екосистемите да осъществяват своите почвозащитни и климаторегулиращи функции;

в) намалява значително биологичното разнообразие.

38а. (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) "Учебна сбирка" е колекция от препарати, хербарии и препарирани животни в училища, която служи за обучение на ученици, студенти и докторанти.

39. "Фауна" са всички видове животни в определен район.

40. "Флора" са всички видове растения в определен район.

41. (нова - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) "Център за размножаване и отглеждане на защитени видове животни" е юридическо лице, което притежава издадено разрешение от

министъра на околната среда и водите да отглежда и размножава защитени видове животни с цел опазване и/или повторно въвеждане в природата.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. В срок до 4 години от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите внася в Министерския съвет списъка по чл. 10, ал. 3.

§ 3. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите внася в Министерския съвет проект на наредбата по чл. 66, ал. 6.

§ 4. В срок до една година от влизането в сила на този закон всички физически и юридически лица, притежаващи екземпляри от видове по чл. 70, т. 1 и 2, ги регистрират по реда на глава четвърта, раздел IV.

§ 5. В срок до една година от влизането в сила на този закон всички физически и юридически лица по чл. 60, ал. 1 подават необходимата информация за вписване в регистрите по чл. 63.

§ 6. В срок до една година от влизането в сила на този закон лицата по чл. 96, ал. 1 представят списъците по чл. 96, ал. 2.

§ 7. В срок до 4 години от обнародването в "Държавен вестник" на наредбата по чл. 61, ал. 1 собствениците на зоологически градини са длъжни да ги приведат в съответствие с изискванията на наредбата и да подадат заявление за издаване на лиценз.

§ 8. (1) Буферните зони около резервати и поддържани резервати, без тези, попадащи в национални паркове, обявени по реда на отменения Закон за защита на природата, запазват своите граници и режими, освен ако не са променени по реда на глава втора, раздел IV на този закон.

(2) Буферните зони около резервати, попадащи в национални паркове, се заличават с този закон.

(3) Вековните дървета, обявени за защитени по реда на отменения Закон за защита на природата, запазват своите режими, освен ако не са заличени по реда на глава пета на този закон.

§ 9. Този закон отменя Закона за защита на природата (обн., ДВ, бр. 47 от 1967 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 39 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г.,

бр. 85 от 1997 г., бр. 11 и 133 от 1998 г. и бр. 29 от 2000 г.).

§ 10. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм., бр. 26 от 2001 г.) в приложението към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5 се правят следните изменения:

1. Точка "6. Мечка (Ursus arctos L.)" се отменя.

2. Точка "23. Голям корморан (Phalacrocorax carbo L.)" се отменя.

§ 11. В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1, т. 5 думите "над 25 на сто" се заличават;

б) в ал. 4 накрая се добавя "и положително решение на Националния съвет по биологичното разнообразие".

2. В чл. 38 се правят следните допълнения:

а) в ал. 3 след думата "взема" се добавя "с обикновено мнозинство";

б) създават се ал. 4 и 5:

"(4) Членове на комисията, които не са съгласни с взето решение за приемане на предложението и са подписали протокола с особено мнение, го мотивират писмено в 3-дневен срок. Особените мнения се прилагат към протокола.

(5) В случаите по ал. 4 министърът на околната среда и водите взема окончателното решение за обявяване на защитената територия или за отхвърляне на предложението."

3. В чл. 39, ал. 1 думите "съгласно предложението на комисията по чл. 38" се заменят с "при положителни решения по чл. 38, ал. 3 и 5".

4. В чл. 42 се създава ал. 6:

"(6) Със заповед по ал. 5 и без спазване на процедурите по ал. 1 може да се актуализира площта на защитената територия, когато корекцията произтича от по-точни замервания и не е свързана с промяна на определените граници на защитената територия."

5. В чл. 67 се създава ал. 3:

"(3) Охраната на отделни резервати и поддържани резервати, извън границите на националните паркове, може да се предоставя от министъра на околната среда и водите на други органи на изпълнителната власт или на общини."

6. В чл. 74 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 т. 1 и 4 се отменят;

б) в ал. 3 думите "утвърден от Министерския съвет" се заменят с "определен от министъра на околната среда и водите".

7. Член 75 се отменя.

8. В чл. 79, ал. 3 след думата "лесничейства" се добавя "и дирекциите на природни паркове".

9. Член 86 се отменя.

10. В приложение № 1 четвъртата колона на таблицата и текстът след таблицата се заличават.

11. В приложение № 2 четвъртата колона на таблицата се заличава.

§ 12. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г.) в чл. 3, ал. 2 накрая се добавя "освен в случаите по чл. 67, ал. 3 от Закона за защитените територии".

§ 13. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на околната среда и водите, министъра на земеделието, храните и горите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на финансите и на кметовете на общините.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 10 юли 2002 г. и на 2 август 2002 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 88 ОТ 2005 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 52 ОТ 2007 Г.)

§ 70. Забраната за улов с кърмаци влиза в сила една година след влизането в сила на този закон.

§ 71. Параграф 12 относно чл. 31 влиза в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

§ 72. (1) До влизането в сила на § 12 относно чл. 31, при провеждане на процедури по ОВОС на инвестиционни предложения и по ЕО на планове и програми съгласно Закона за опазване на околната среда, засягащи потенциални защитени зони, за които в Министерството на околната среда и водите е внесена документация по чл. 8, ал. 1, компетентният орган може да поставя на възложителя и други специфични изисквания към обхвата на информацията, свързана с предмета и целите на съответната защитена зона.

(2) В случаите по ал. 1, когато информацията относно степента на увреждане на потенциалната защитена зона е недостатъчна или противоречива, компетентният орган по Закона за опазване на околната среда прекратява процедурата по ОВОС или ЕО, за което уведомява възложителя.

§ 73. (1) (Предишен текст на § 73 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите, когато планът, програмата или инвестиционното предложение засягат територия, която има статут едновременно на защитена територия по Закона за защитените територии и на защитена зона по Закона за биологичното разнообразие, се прилага чл. 31.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по ал. 1 не се извършва съгласуване от Министерството на околната среда и водите по чл. 13, ал. 2 и чл. 66, ал. 2, т. 2 от Закона за защитените територии.

§ 74. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

§ 75. Забраните по чл. 38 за видовете "Дива коза" и "Европейска дива котка" влизат в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяване на Република

България към Европейския съюз.

§ 76. (1) Забраната за притежаване, превозване, пренасяне, излагане на публични места и размяна на екземпляри по чл. 38, ал. 1, т. 7 не се прилага за екземплярите, придобити преди влизането в сила на закона, които са част от музейни и учебни сбирки.

(2) Размяна на екземпляри по ал. 1 може да се извършва само между музеи, научни организации или училища.

(3) Екземплярите по ал. 1, както и новопостъпилите екземпляри се маркират и водят на отчет от съответния музей, научна организация или училище.

§ 77. Наредбата по чл. 31а, ал. 1 се издава в срок до една година от влизането в сила на този закон.

§ 78. (1) В срок една година от влизането в сила на този закон всички буферни зони, обявени по Закона за биологичното разнообразие и по Закона за защита на природата, се прекатегоризират като защитени местности по Закона за защитените територии, като запазват своя обхват, граници и режими. Прекатегоризацията се извършва със заповед на министъра на околната среда и водите без съгласуване по реда на чл. 42, ал. 2 на Закона за защитените територии.

(2) До прекатегоризацията по ал. 1 за нарушения на режимите на буферните зони нарушителите се наказват по реда на Закона за защитените територии.

(3) Процедурите за обявяване на нови буферни зони, които не са приключили към датата на влизане в сила на този закон, се довършват по реда на глава трета от Закона за защитените територии, като обектите се обявяват за защитени местности.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2006 Г.)

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд"

с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 53 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 56. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2007 г.) Този закон влиза в сила от 1 януари 2008 г., с изключение на § 2 и § 3, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 52 ОТ 2007 Г.)

§ 14. (1) Оценката по чл. 31 се прилага и за планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които към момента на влизане в сила на този закон не са одобрени по реда на съответния специален закон или подзаконов нормативен акт, въз основа на който се разработват, или са одобрени, но не са влезли в сила, независимо дали попадат в обхвата на Закона за опазване на околната среда и дали за тях е завършена или започнала процедура по оценка на въздействието върху околната среда или екологична оценка съгласно глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

(2) Оценката по чл. 31 не се прилага, ако по отношение на плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения по ал. 1 е приложен § 72 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 88 от 2005 г.).

(3) В случаите по ал. 1, когато е налице завършена процедура по оценка на въздействието върху околната среда с влязло в сила решение или по екологична оценка с влязло в сила решение или становище съгласно глава шеста от Закона за опазване на околната среда, оценката по чл. 31 се извършва по реда на чл. 31, ал. 5.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 64 ОТ 2007 Г.)

§ 30. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 34 от 2006 г., бр. 52 от 2007 г.) се правят следните

изменения и допълнения:

. . . . . .

6. Навсякъде в закона думите:

а) "началника на Националното управление по горите" се заменят с "председателя на Държавната агенция по горите";

б) "Националното управление по горите" се заменят с "Държавната агенция по горите";

в) "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите".

Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2007 Г.)

§ 68. Този закон въвежда разпоредбите на Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и дивата флора и фауна, Директива 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици и Директива 2006/105/ЕО на Съвета за адаптиране на Директиви 73/239/ЕИО, 74/557/ЕИО и 2002/83/ЕО в областта на околната среда поради присъединяването на България и Румъния.

§ 69. Навсякъде в закона думите "упълномощено" и "упълномощени" се заменят съответно с "оправомощено" и "оправомощени", а думите "Министерството на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2007 Г.)

§ 70. В срок до една година от влизането в сила на този закон собствениците на ловните трофеи от дива коза и дива котка, придобити преди влизането в сила на забраните по чл. 38, ги обявяват в съответната регионална инспекция по околната среда и водите. Трофеите от дива котка се регистрират по реда на чл. 91.

§ 71. В срок до една година от влизането в сила на този закон собствениците на ферми за пепелянки обявяват наличните количества в съответната регионална инспекция по околната среда и водите. Наличните количества се смятат за законно придобити.

§ 72. Забраната за използване на оловни сачми във влажните зони влиза в сила от 1 юни 2008 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2008 Г.)

§ 78. Навсякъде в Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 52, 53, 64 и 94 от 2007 г.) думите "управления на", "лесничейства" и "държавните дивечовъдни станции" се заменят съответно с "дирекции по", "горски стопанства" и "държавните ловни стопанства".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 10.04.2009 Г.)

§ 24. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 34 от 2006 г., бр. 52, 64 и 94 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г.) се правят следните изменения:

. . . . . .

2. Навсякъде думите "паметниците на културата" и "Закона/ът за паметниците на културата и музеите" се заменят съответно с "културните ценности" и "Закона/ът за културното наследство".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 10.04.2009 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 10 април 2009 г., с изключение на чл. 114, ал. 2 и чл. 126, които влизат в сила от 10 април 2010 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2009 Г.)

§ 64. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 52, 53, 64 и 94 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г. и бр. 19 от 2009 г.) се правят следните изменения:

. . . . . .

8. Навсякъде в закона думите:

а) "Министерството на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните";

б) "Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по

горите" се заменят съответно с "Изпълнителната агенция по горите" и "изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 62 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 10.08.2010 Г.)

§ 10. Започналите към датата на влизане в сила на този закон процедури по чл. 31, ал. 1 се довършват по досегашния ред.

§ 11. Министерският съвет в срок до 30 септември 2010 г. привежда наредбата по чл. 31а в съответствие с изискванията на този закон.

§ 12. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 5, който влиза в сила от 30 септември 2010 г.

Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2011 Г.)

§ 42. Законът влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, § 9, ал. 9 - 11 и § 16, т. 41, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 115, ал. 1, т. 2, чл. 116, ал. 2, чл. 183, ал. 2, т. 3 и чл. 249, ал. 5, т. 3, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 33 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 27.05.2011 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 21 и § 22, които влизат в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 32 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 24.04.2012 Г.)

§ 98. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с

изключение на разпоредбите на:

1. параграфи 20 - 42, § 75 и § 91, които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;

2. параграфи 43 - 58, § 87 и § 88, които влизат в сила от 7 януари 2014 г. за операторите:

а) на инсталации, които са въведени в експлоатация и притежават комплексно разрешително преди 7 януари 2013 г. и които изпълняват дейности по приложение № 4:

аа) точка 1.1 - за дейности с номинална входяща топлинна мощност над 50 MW;

бб) точки 1.2, 1.3, 1.4, буква "а", т. 2.1 - 2.6, 3.1 - 3.5;

вв) точки 4.1 - 4.6 - за дейности относно производство чрез химична обработка;

гг) точки 5.1, букви "е", "ж", "и" и "к" и 5.2, буква "а" - само за битови отпадъци;

дд) точки 5.3.1, букви "а" и "б", 5.4, 6.1, букви "а" и "б", 6.2, 6.3, 6.4.1, 6.4.2, буква "а", 6.4.3 и 6.5 - 6.9;

б) чието заявление за издаване на комплексно разрешително е одобрено не по-късно от 7 януари 2013 г. и съоръженията - обект на заявлението, ще бъдат въведени в експлоатация не по-късно от 7 януари 2014 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 09.10.2012 Г.)

§ 19. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 22.12.2015 Г.)

§ 36. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграф 8 относно чл. 17в, ал. 3, 4, 5 и 6, които влизат в сила от 1 януари 2017 г.;

2. параграф 20 относно чл. 34и, ал. 7, която влиза в сила от 1 януари 2018 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 8. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм. бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 52, 53, 64 и 94 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 19, 80 и 103 от 2009 г., бр. 62 и 89 от 2010 г., бр. 19 и 33 от 2011 г., бр. 32, 59 и 77 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 61 и 101 от 2015 г. и бр. 58 от 2016 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите".

. . . . . .

§ 76. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

(ОБН. - ДВ, БР. 76 ОТ 2017 Г.)

§ 7. Образуваните до влизането в сила на този закон административни дела по чл. 27, 88, 93 и 99 от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие се довършват по досегашния ред.

Приложение № 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1

(Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Кодът в колона 1 съответства на означението на типа местообитание в Приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС

Знакът "*" в колона 2 отбелязва приоритетен за опазване тип местообитание

Наименованието в колона 3 съответства на наименованието на типа

местообитание в Приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС

Код по Директива 92/43/ЕЕС(1)	Приоритет	Наименование
1	2	3
1110		Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини
1130		Естуари
1140		Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода
1150	*	Крайбрежни лагуни
1160		Обширни плитки заливи
1170		Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)
1210		Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси
1240		Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове Limonium
1310		Salicornia и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени
1340	*	Континентални солени ливади
1410		Средиземноморски солени ливади
1530	*	Панонски солени степи и солени блата
2110		Зараждащи се подвижни дюни
2120		Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни)
2130	*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)
2180		Облесени дюни
2190		Влажни понижения между дюните
2340	*	Панонски вътрешноконтинентални дюни
3130		Олиготрофни до мезотрофни стоящи води с растителност от Littorelletea uniflorae и/или Isoeto-Nanojuncetea
3140		Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara
3150		Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition

3160		Естествени дистрофни езера
3260		Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho-Batrachion
3270		Реки с кални брегове с Chenopodion rubri и Bidention p.p.
4030		Европейски сухи ерикоидни съобщества
4060		Алпийски и бореални ерикоидни съобщества
4070	*	Храстови съобщества с Pinus mugo
4080		Субарктични храсталаци от Salix spp.
4090		Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета
40A0	*	Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества
40B0		Родопски съобщества на Potentilla fruticosa
40C0	*	Понто-сарматски широколистни храстчета
5130		Съобщества на Juniperus communis върху варовик
5210		Храсталаци с Juniperus spp.
6110	*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi
6150		Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества
6170		Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества
6210		Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
6220	*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero Brachypodietea
6230	*	Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините
6240	*	Субпанонски степни тревни съобщества
6250	*	Панонски льосови степни тревни съобщества
6260	*	Панонски пясъчни степи
62C0	*	Понто-Сарматски степи
62A0		Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества
62D0		Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества

6410		Ливади с Molinia на карбонатни, торфени или глинести почви (Molinion caeruleae)
6420		Средиземноморски влажни съобщества на високи треви от съюз Molinio-Holoschoenion
6430		Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
6440		Алувиални ливади от съюза Cnidion dubii в речните долини
6510		Низинни сенокосни ливади
6520		Планински сенокосни ливади
7140		Преходни блата и плаващи подвижни торфища
7210	*	Карбонатни мочурища с Cladium mariscus и видове от съюза Caricion davallianae
7220	*	Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)
7230		Алкални блата
8110		Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс
8120		Сипеи върху варовити терени и калциеви шисти във високите планини
8210		Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii
8310		Неблагоустроени пещери
8330		Подводни или частично подводни морски пещери
9110		Букови гори от типа Luzulo-Fagetum
9130		Букови гори от типа Asperulo-Fagetum
9150		Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)
9170		Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum
9180	*	Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
91D0	*	Мочурни гори
91E0	*	Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)
91F0		Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion

		minoris)
91G0	*	Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus
91H0	*	Панонски гори с Quercus pubescens
91I0	*	Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори
91S0	*	Западнопонтийски букови гори
91W0		Мизийски букови гори
91Z0		Мизийски гори от сребролистна липа
91AA	*	Източни гори от космат дъб
91BA		Мизийски гори от обикновена ела
91CA		Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори
9260		Гори от Castanea sativa
9270		Гръцки букови гори с Abies borisii-regis
92A0		Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba
92C0		Гори от Platanus orientalis
92D0		Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae)
9410		Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)
9530	*	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор
9560	*	Ендемични гори от Juniperus spp.
95A0		Гори от бяла и черна мура

(*1) Кореспондиращ на кода на Натура 2000

Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 и 3

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Знакът "!" пред името на даден вид означава, че видът е включен в приложението към Резолюция № 6 (1998) на Постоянния комитет на Бернската конвенция.

Знакът "*" пред името на даден вид означава, че видът изисква приоритетно съхранение на неговото местообитание.

Означението "spp." означава всички видове от този таксон, срещащи се на територията на Република България.

		1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
		КЛАС БОЗАЙНИЦИ	MAMMALIA
		РАЗРЕД ПРИЛЕПИ	CHIROPTERA
		Сем. Подковоноси прилепи	Rhinolophidae
!		Средиземноморски подковонос	Rhinolophus blasii
!		Южен подковонос	Rhinolophus euryale
!		Голям подковонос	Rhinolophus ferrumequinum
!		Малък подковонос	Rhinolophus hipposideros
!		Подковонос на Мехели	Rhinolophus mehelyi
		Сем. Гладконоси прилепи	Vespertilionidae
!		Широкоух прилеп	Barbastella barbastellus
		Дългокрил прилеп	Miniopterus schreibersii
		Дългоух нощник	Myotis bechsteinii
		Остроух нощник	Myotis blythii
!		Дългопръст нощник	Myotis capaccinii
!		Трицветен нощник	Myotis emarginatus
!		Голям нощник	Myotis myotis
		РАЗРЕД ГРИЗАЧИ	RODENTIA
		Сем. Хомяци	Cricetidae
!		Добружански (среден) хомяк	Mesocricetus newtoni
		Сем. Сънливци	Gliridae
		Мишевиден сънливец	Myomimus roachi
		Сем. Катерици	Sciuridae
!		Лалугер	Spermophilus citellus (Citellus citellus)
		Сем. Скачащи мишки	Zapodidae
		Скачаща (степна) мишка	Sicista subtilis
		РАЗРЕД ХИЩНИЦИ	CARNIVORA
		Сем. Кучета	Canidae
!	*	Европейски вълк	Canis lupus
		Сем. Мечки	Ursidae
!	*	Кафява мечка	Ursus arctos
		Сем. Порови	Mustelidae
!		Видра	Lutra lutra
		Степен пор	Mustela eversmanii
		Пъстър пор	Vormela peregusna
		Сем. Котки	Felidae
		Рис	Lynx lynx(Felis lynx)
		Сем. Същински тюлени	Phocidae
!	*	Тюлен монах	Monachus monachus
		РАЗРЕД КИТОПОДОБНИ	CETACEA
		Сем. Морски свине	Phocoenidae
!		Муткур (морска свиня)	Phocoena phocoena
		Сем. Делфини	Delphinidae
!		Афала	Tursiops truncatus
		РАЗРЕД ЧИФТОКОПИТНИ	ARTIODACTYLA
		Сем. Кухороги	Bovidae
!		Дива коза	Rupicapra rupicapra balcanica
		КЛАС ПТИЦИ	AVES
		РАЗРЕД ГМУРКАЧОПОДОБНИ	GAVIIFORMES
		Сем. Гмуркачови	Gaviidae

	Червеногуш гмуркач	Gavia stellata
	Черногуш гмуркач	Gavia arctica
	РАЗРЕД ГМУРЕЦОПОДОБНИ	PODICIPEDIFORMES
	Сем. Гмурцови	Podicipedidae
	Ушат гмурец	Podiceps auritus
	РАЗРЕД ПЕЛИКАНОПОДОБНИ	PELECANIFORMES
	Сем. Корморанови	Phalacrocoracidae
!	Малък корморан	Phalacrocorax pygmeus
!	Среден корморан	Phalacrocorax aristotelis desmarestii
	Сем. Пеликанови	Pelecanidae
!	Къдроглав пеликан	Pelecanus crispus
!	Розов пеликан	Pelecanus onocrotalus
	РАЗРЕД ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ	CICONIIFORMES
	Сем. Чаплови	Ardeidae
!	Гривеста чапла	Ardeola ralloides
!	Ръждива чапла	Ardea purpurea
!	Голям воден бик	Botaurus stellaris
!	Голяма бяла чапла	Egretta alba
!	Малка бяла чапла	Egretta garzetta
!	Малък воден бик	Ixobryhus minutus
!	Нощна чапла	Nycticorax nycticorax
	Сем. Щъркелови	Ciconiidae
!	Бял щъркел	Ciconia ciconia
!	Черен щъркел	Ciconia nigra
	Сем. Ибисови	Threskiornithidae
!	Бяла лопатарка	Platalea leucorodia
!	Блестящ ибис	Plegadis falcinellus
	РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
	Сем. Патицови	Anatidae
!	Малка белочела гъска	Anser erythropus
!	Белоока потапница	Aythya nyroca
!	Червеногуша гъска	Branta ruficollis
!	Тундров лебед	Cygnus bewickii (Cygnus columbianus bewickii)
!	Поен лебед	Cygnus cygnus
!	Малък нирец	Mergus albellus
!	Тръноопашата патица	Oxyura leucocephala
!	Ръждив ангъч	Tadorna ferruginea
	РАЗРЕД СОКОЛОПОДОБНИ	FALCONIFORMES
	Сем. Орли рибари	Pandionidae
!	Орел рибар	Pandion haliaetus
	Сем. Ястребови	Accipitridae
!	Късопръст ястреб	Accipiter brevipes
!	Черен лешояд	Aegypius monachus
!	Скален орел	Aquila chrysaetos
!	Голям креслив орел	Aquila clanga
!	Кръстат (царски) орел	Aquila heliaca
!	Малък креслив орел	Aquila pomarina
!	Белоопашат мишелов	Buteo rufinus
!	Орел змияр	Circaetus gallicus
!	Тръстиков блатар	Circus aeruginosus
!	Полски блатар	Circus cyaneus
!	Степен блатар	Circus macrourus
!	Ливаден блатар	Circus pygargus
!	Брадат лешояд	Gypaetus barbatus

!		Белоглав лешояд	Gyps fulvus
!		Белоопашат морски орел	Haliaeetus albicilla
!		Ястребов орел	Hieraaetus fasciatus
!		Малък орел	Hieraaetus pennatus
!		Черна каня	Milvus migrans
!		Червена каня	Milvus milvus
!		Египетски лешояд	Neophron percnopterus
!		Осояд	Pernis apivorus
		Сем. Соколови	Falconidae
		Ловен сокол	Falco cherrug
!		Малък сокол	Falco columbarius
!		Средиземноморски сокол	Falco eleonorae
!		Далматински сокол	Falco biarmicus
!		Белошипа ветрушка	Falco naumanni
!		Сокол скитник	Falco peregrinus
		Вечерна ветрушка	Falco vespertinus
		РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
		Сем. Фазанови	Phasanidae
		Планински кеклик	Alectoris graeca graeca
		Сем. Тетреви	Tetraonidae
!		Лещарка	Bonasa bonasia
!		Глухар	Tetrao urogallus
		РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
		Сем. Жеравови	Gruidae
!		Сив жерав	Grus grus
		Сем. Дроплови	Otididae
!	*	Дропла	Otis tarda
		Сем. Дърдавцови	Rallidae
!		Ливаден дърдавец	Crex crex
!		Голяма пъструшка	Porzana porzana
!		Средна пъструшка	Porzana parva
!		Малка пъструшка	Porzana pusilla
		РАЗРЕД ДЪЖДО-	CHARADRIIFORMES
		СВИРЦОПОДОБНИ	
		Сем. Туриликови	Burhinidae
!		Турилик	Burhinus oedicnemus
		Сем. Дъждосвирцови	Charadriidae
		Морски дъждосвирец	Charadrius alexandrinus
		Планински дъждосвирец	Eudromias morinellus
!		Златистопер дъждосвирец	Pluvialis apricaria
		Шипокрила калугерица	Hoplopterus spinosus
		Сем. Бекасови	Scolopacidae
		Пъстроопашат крайбрежен бекас	Limosa lapponica
!		Тънкоклюн свирец	Numenius tenuirostris
!		Бойник	Philomachus pugnax
		Средна бекасина	Gallinago media
!		Малък горски водобегач	Tringa glareola
		Пепеляв брегобегач	Xenus cinereus
		Сем. Саблеклюнови	Recurvirostridae
!		Кокилобегач	Himantopus himantopus
!		Саблеклюн	Recurvirostra avoseta
		Сем. Листоногови	Phalaropodidae
!		Тънкоклюн листоног	Phalaropus lobatus
		Сем. Огърличникови	Glareolidae
!		Кафявокрил огърличник	Glareola pratincola
		Сем. Чайкови	Lariidae

!	Дългоклюна чайка	Larus genei
!	Малка черноглава чайка	Larus melanocephalus
	Малка чайка	Larus minutus
	Сем. Рибарки	Sternidae
!	Белобуза рибарка	Chlidonias hybridus
!	Черна рибарка	Chlidonias niger
!	Дебелоклюна рибарка	Geochelidon nilotica
!	Белочела рибарка	Sterna albifrons
!	Каспийска рибарка	Sterna caspia
!	Речна рибарка	Sterna hirundo
!	Гривеста рибарка	Sterna sandvicensis
	РАЗРЕД СОВОПОДОБНИ	STIGIFORMES
	Сем. Същински сови	Strigidae
!	Пернатонога кукумявка	Aegolius funereus
!	Блатна сова	Asio flammeus
!	Бухал	Bubo bubo
!	Врабчова кукумявка	Glaucidium passerinum
!	Уралска улулица	Strix uralensis
	РАЗРЕД КОЗОДОЕПОДОБНИ	CAPRIMULGIFORMES
	Сем. Козодоеви	Caprimulgidae
!	Козодой	Caprimulgus europaeus
	РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ	CORACIIFORMES
	Сем. Земеродни рибарчета	Alcedinidae
!	Земеродно рибарче	Alcedo atthis
	Сем. Синявицови	Coraciidae
!	Синявица	Coracias garrulus
	РАЗРЕД КЪЛВАЧОПОДОБНИ	PICIFORMES
	Сем. Кълвачови	Picidae
!	Белогръб кълвач	Dendrocopos leucotos
!	Среден пъстър кълвач	Dendrocopos medius
!	Сирийски пъстър кълвач	Dendrocopos syriacus
!	Черен кълвач	Dryocopus martius
!	Трипръст кълвач	Picoides tridactylus
!	Сив кълвач	Picus canus
	РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	PASSERIFORMES
	Сем. Чучулигови	Alaudidae
!	Късопръста чучулига	Calandrella brachydactyla
!	Горска чучулига	Lullula arborea
!	Дебелоклюна чучулига	Melanocorypha calandra
	Сем. Стърчиопашкови	Motacillidae
!	Полска бъбрица	Anthus campestris
	Сем. Сврачкови	Laniidae
!	Червеногърба сврачка	Lanius collurio
!	Черночела сврачка	Lanius minor
	Белочела сврачка	Lanius nubicus
	Сем. Мухоловкови	Muscicapidae
	Подсем. Дроздови	Turdinae
	Черногърбо каменарче	Oenanthe pleshanka
	Подсем. Копривarчеви	Sylviinae
	Мустакато шаварче	Acrocephalus melanopogon
!	Водно шаварче	Acrocephalus paludicola
!	Голям маслинов присмехулник	Hippolais olivetorum
!	Ястребогушо копривarче	Sylvia nisoria
	Подсем. Мухоловкови	Muscicapinae
!	Беловрата мухоловка	Ficedula albicollis

!	Червеногуша мухоловка	Ficedula parva
!	Полубеловрата мухоловка	Ficedula semitorquata
	Сем. Овесаркови	Emberizidae
!	Градинска овесарка	Emberiza hortulana
	КЛАС ВЛЕЧУГИ	REPTILIA
	РАЗРЕД КОСТЕНУРКИ	CHELONIA (TESTUDINES)
	Сем. Сухоземни костенурки	Testudinidae
!	Шипобедрена костенурка	Testudo graeca
!	Шипоопашата костенурка	Testudo hermanni boettgeri
	Сем. Блатни костенурки	Emydidae
!	Обикновена блатна костенурка	Emys orbicularis
	Южна блатна костенурка	Mauremys rivulata (Mauremys caspica rivulata)
	РАЗРЕД ЗМИИ	OPHIDIA
	Сем. Отровници	Viperidae
	Остромуцунеста усойница	Vipera ursinii
	Сем. Смокове	Colubridae
!	Леопардов смок	Elaphe situla (Zamenis situla)
!	Ивичест смок	Elaphe quatuorlineata
!	Пъстър смок	Elaphe sauromates
	КЛАС ЗЕМНОВОДНИ	AMPHIBIA
	РАЗРЕД ОПАШАТИ	CAUDATA
	Сем. Саламандрови	Salamandridae
!	Гребенест тритон	Triturus cristatus (T. cristatus cristatus)
	Добруджански тритон	Triturus dobrogicus (T. cristatus dobrogicus)
	Голям гребенест тритон	Triturus karelinii (T. cristatus karelinii)
	РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ	ANURA
	Сем. Бумки	Discoglossidae
!	Червенокоремна бумка	Bombina bombina
!	Жълтокоремна бумка	Bombina variegata
	КЛАС РИБИ	PISCES
	РАЗРЕД МИНОГИ	PETROMYZONIFORMES
	Сем. Миногови	Petromyzonidae
	Миноги	Eudontomyzon spp.
	РАЗРЕД ЩУКОПОДОБНИ	ESOCIFORMES
	Сем. Умброви	Umbridae
	Умбра	Umbra krameri
	РАЗРЕД ШАРАНОПОДОБНИ	CYPRINIFORMES
	Сем. Шаранови	Cyprinidae
!	Распер	Aspius aspius
	Черна (Балканска) мряна	Barbus meridionalis petenyi
	Резовска (Приморска) мряна	Barbus tauricus (Barbus plebejus tauricus)
	Маришка мряна	Barbus cyclolepis (Barbus cyclolepis tauricus)
	Уклей (Брияна, Облез)	Chalcalburnus chalcoides
!	Белопера кротушка	Romanogobio albipinatus (Gobio albipinatus)
!	Балканска кротушка	Romanogobio uranoscopus (Gobio uranoscopus)
!	Европейска горчивка	Rhodeus amarus (Rhodeus sericeus amarus)
	Планински кефал	Leuciscus souffia
	Сабица	Pelecus cultratus
	Сем. Виюнови	Cobitidae
	Голям щипок	Cobitis elongata
	Щипок (Обикновен щипок, Змиорче, Пискал)	Cobitis elongatoides (Cobitis taenia elongatoides)

	Струмски щипок	Cobitis strumicae (Cobitis taenia strumicae)
!	Виюн	Misgurnus fossilis
!	Балкански щипок (Лискур, Лингур)	Sabanejewia balcanica (Sabanejewia aurata balcanica)
	Дунавски (Български) щипок	Sabanejewia bulgarica (Sabanejewia aurata bulgarica)
	РАЗРЕД КОСТУРОПОДОБНИ	PERCIFORMES
	Сем. Костурови	Percidae
	Високотел бибан	Gymnocephalus baloni
!	Ивичест бибан	Gymnocephalus schraetzer
!	Вретенарка	Zingel spp.
	РАЗРЕД СЕЛДОПОДОБНИ	CLUPEIFORMES
	Сем. Селдови	Clupeidae
	Скумрии	Alosa spp.
	РАЗРЕД СКОРПИДОПОДОБНИ	SCORPAENIFORMES
	Сем. Главочи	Cottidae
!	Главоч	Cottus gobio
	2. БЕЗГРЪБНАЧНИ	2. INVERTEBRATES
	ТИП ЧЛЕНЕСТОНОГИ	ARTHRODOPA
	КЛАС РАКООБРАЗНИ	CRUSTACEA
	РАЗРЕД ДЕСЕТОНОГИ	DECAPODA
	РАКООБРАЗНИ	
	Сем. Сладководни прави раци	Astacidae
*	Ручеен рак	Austropotamobius torrentium
	КЛАС НАСЕКОМИ	INSECTA
	РАЗРЕД ВОДНИ КОНЧЕТА	ODONATA
	Сем. Ценагриониди	Coenagrionidae
	Ценагрион	Coenagrion mercuriale
	Ценагрион	Coenagrion ornatum
	Сем. Гомфиди	Gomphidae
	Офиогомфус	Ophiogomphus cecilia
	Сем. Кордулегастриди	Cordulegastridae
	Кордулегастер	Cordulegaster heros
	Сем. Кобилички, либелулиди	Libellulidae
	Леукориния	Leucorrhinia pectoralis
	РАЗРЕД ПРАВОКРИЛИ	ORTHOPTERA
	Сем. Катантопиди	Catantopidae
	Одонтоподизма	Odontopodisma rubripes
	Обикновен паракалоптенус	Paracaloptenus caloptenoides
	РАЗРЕД ТВЪРДОКРИЛИ	COLEOPTERA
	Сем. Трупояди	Geotrupidae
		Bolbelasmus unicronis
	Сем. Рисодиди	Rhysodidae
	Рисодес	Rhysodes sulcatus
	Сем. Бръмбари бегачи	Carabidae
	Карабус	Carabus hungaricus
	Карабус	Carabus variolosus
	Бръмбър рогач	Lucanus cervus
*	Алпийска розалия	Rosalia alpina
	Сем. Листороги, торни бръмбари	Scarabaeidae
*	Осмодерма	Osmoderma eremite
	Сем. Сечковци	Cerambycidae
	Обикновен сечко	Cerambyx cerdo
	Буков сечко	Morimus funereus
	РАЗРЕД ПЕПЕРУДИ	LEPIDOPTERA

			Arctiidae
		*	Callimorpha quadripunctaria
		Сем. Белянки	Pieridae
		Жълтушка	Colias myrmidone
		Лептидеа	Leptidea morsei
		Сем. Синевки	Lycaenidae
		Лицена	Lycaena dispar
		Макулинеа	Maculinea nausithous
		Полиоматус	Polyommatus eroides
		Сем. Многоцветници	Nymphalidae
		Сатирче	Coenonympha oedipus
		Еуфидриас	Euphydryas aurinia
		Хидриас	Hypodryas maturna (Euphydryas maturna)
*		Бяло-v	Nymphalis vaualbum
		Сем. Лазиокампиди	Lasiocampidae
		Торбогнездница	Eriogaster catax
		Сем. Педомерки	Geometriade
		Лигниоптера	Lignyoptera fumidaria
		Сем. Нощни пеперуди	Noctuidae
			Dioszeghyana schmidtii
		ТИП МЕКОТЕЛИ	MOLLUSCA
		КЛАС ОХЛЮВИ	GASTROPODA
		РАЗРЕД ДРЕВНИ ГАСТРОПОДИ	ARCHAEOGASTROPODA
		Сем. Неритиди	Neritidae
		Ивичест теодоксус	Theodoxus transversalis
		РАЗРЕД ВОДНИ БЕЛОДРОБНИ	BASOMMATOPHORA
		ОХЛЮВИ	
		Сем. Планорбиди	Planorbidae
		Анизус	Anisus vorticulus
		РАЗРЕД СУХОЗЕМНИ ОХЛЮВИ	STYLOMMATOPHRA
		Сем. Вертигиниди	Vertiginidae
		Вертиго	Vertigo moulinsiona
		Вертиго	Vertigo angustior
		КЛАС МИДИ	BIVALVIA
		Сем. Бисерни миди	Unionoidae
!	*	Бисерна мида	Unio crassus
		3. РАСТЕНИЯ	3. PLANTES
		ОТДЕЛ ПАПРАТОВИДНИ	POLYPODIOPHYTA (PTERIDOPHYTA)
		Сем. Разковничеви	Marsileaceae
!		Четирилистно разковниче	Marsilea quadrifolia
		ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕННИ	MAGNOLOPHYTA (ANGIOSPERMAE)
		Сем. Лаваницови	Alismataceae
!		Парнасиева калдезия	Caldesia parnassifolia
		Сем. Сложноцветни	Asteraceae (Compositae)
		Имануелова метличина	Centaurea immanuelis- loewii
		Янкева метличина	Centaurea jankae
!		Сибирски див тютюн	Ligularia sibirica
		Сем. Грапаволистни	Boraginaceae
		Червено усойниче	Echium russicum
		Сем. Кръстоцветни	Brassicaceae (Crucuferae)
		Татарско диво зеле	Crambe tataria
		Сем. Карамфилови	Caryophyllaceae
		Янкева кутявка	Moehringia jankae
		Сем. Острицови	Cyperaceae
!		Карниолска пушица	Eleocharis carniolica

	Сем. Росянкови	Droseraceae
!	Жлезиста алдрованда	Aldrovanda vesiculosa
	Сем. Перуникови	Iridaceae
	Блатно петльово перо	Gladiolus palustris
	Сем. Салепови	Orchidaceaea
!	Венерино пантофче	Cypripedium calceolus
	Калописиева дактилориза	Dactylorhiza kalopissii
	Обикновена пърчовка	Himantoglossum caprinum (H. hircinum)
!	Льозелов липарис	Liparis loeselii
	Сем. Розоцветни	Rosaceae
!	Емилипопово прозорче	Potentilla emili-popii
	Сем. Живеничеви	Scrophulariaceae
	Карпатска тоция	Tozzia alpina ssp. carpatica (T. carpatica)
	Сем. Теменугови	Violaceae
	Дългошпореста теменуга	Viola delphinantha
	МЪХОВЕ	
	ОТДЕЛ ЛИСТНАТИ МЪХОВЕ	BRYOPHYTA
!		Buxbaumia viridis
!		Dicranum viride
		Hamatocaulis (Drepanocladus)vernicosus
		Leocobrium glaucum
		Meesia longiseta
	ОТДЕЛ ЧЕРНОДРОБНИ МЪХОВЕ	MARCHANTIOPHYTA
!		Mannia triandra

Приложение № 2а към чл. 35а

(Ново - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
Сем. Патицови	Anatidae
Голяма белочела гъска	Anser albifrons
РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ	CORACIIFORMES
Сем. Пчелоядови	Meropidae
Пчелояд	Merops apiaster
2. РАСТЕНИЯ	2. PLANTES
ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕННИ	MAGNOLOPHYTA (ANGIOSPERMAE)
Сем. Лободови	Chenopodiaceae
Влакнеста басия	Bassia hirsuta
Сем. Острицови	Cyperaceae
Буксбаумиева острица	Carex buxbaumii
Двуредна острица	Carex disticha
Туфеста острица	Carex elata
Ръждива острица	Carex ferruginea
Тъмнокафява острица	Carex fuliginosa
Хартманиева острица	Carex hartmanii
Тинеста острица	Carex limosa
Пиринска острица	Carex pirinensis
Брадавичеста острица	Carex punctata

Скална острица	Carex rupestris
Режещ кладиум	Cladium mariscus
Михелов дихостилис	Dichostylis mishelianus
Полегнал изолепис	Isolepis supina
Белардиева кобрезия	Kobresia myosuroides (Elyna bellardii)
Крайбрежен сцирпус	Scirpus litoralis (Schoenoplectus litoralis)
Триръбест сцирпус	Scirpus triqueter
Сем. Наводникови	Elatinaceae
Прешленолистен наводник	Elatine alsinastrum
Тритичинков наводник	Elatine triandra
Сем. Бобови	Fabaceae (Leguminosae)
Жълт хедизарум	Hedysarum grandiflorum
Червен хедизарум	Hedysarum tauricum
Едноцветна конска подкова	Hippocrepis unisiliquosa
Алпийско секирче	Lathyrus alpestris
Планинско секирче	Lathyrus montanus
Блатно секирче	Lathyrus palustris
Панчичево секирче	Lathyrus pancicii
Скално секирче	Lathyrus saxatilis
Трансилванско секирче	Lathyrus transsylvanicus
Южна леща	Lens ervoides
Блатен звездан	Lotus uliginosus
Бяла лупина	Lupinus albus
Карстова люцерна	Medicago carstiensis
Крайбрежна люцерна	Medicago littoralis
Родопска люцерна	Medicago rhodopaea
Урумов окситропис	Oxytropis urumovii
Кожухаров окситропис	Oxytropis kozhuharovii
Тетрагонолобус	Tetragonolobus maritimus
Странджанска детелина	Trifolium ligusticum
Тимотейкова детелина	Trifolium phleoides
Мехуреста детелина	Trifolium physodes
Рубинова детелина	Trifolium rubens
Остроплоден сминдух	Trigonella spicata
Кавказка детелина	Trifolium spumosum
Късозъба детелина	Trifolium squamosum
Разперенозъба детелина	Trifolium squarrosum
Рилска глушина	Vicia abbreviata
Подземна глушина	Vicia amphicarpa
Отсеченолистна глушина	Vicia truncatulla
Сем. Букови	Fagaceae
Странджански дъб	Quercus hartwissiana
Сем. Дзукови	Juncaceae
Жабешка дзука	Juncus ranarius
Разперена светлика	Luzula deflexa
Сем. Салепови	Orchidaceaea
Редкоцветен салеп	Orchis laxiflora
Сем. Житни	Poaceae (Gramineae)
Качулато диво жито	Aegilops comosa
Коленчато диво жито	Aegilops geniculata (A. lorentii)
Маркграфово диво жито	Aegilops markgrafii (A. dichasians)
Крайбрежен елуропус	Aeluropus littoralis
Тракийска класица	Alopecurus thracicus
Прекъсната ветрушка	Apera interrupta
Едрокласа овсига	Bromus lanceolatus
Мизийска овсига	Bromus moesiacus

Парилска овсига	Bromus parilicus
Съчленен коринефорус	Corynephorus divaricatus
Гъстоцветен пирей	Elymus picnanthus (Agropyron litorale)
Пиринска власатка	Festuca pirinica
Парвотризетум	Parvotrisetum myrianthum
Перидикцион	Perydiction sanctum (Brachypodium sanctum)
Айтоска ливадина	Poa aitosensis
Йорданова ливадина	Poa jordanovii
Мочурна ливадина	Poa palustris
Пиринска ливадина	Poa pirinica
Родопска дива ръж	Secale rhodopaeum
Корабска гъжва	Sesleria korabensis (S. klasterskii)
Сбит овесец	Danthoniastrum compactum
Царска трева	Imperata cylindrica
Извит парафолис	Parapholis incurva
2. ГЪБИ	2. MYCOTA
Polyporaceae	
Северен амилоцистис	Amylocystis lapponica
Boletaceae	
Кървавочервена манатарка	Boletus dupainii
Величествена манатарка	Boletus permagnificus
Розовобяла манатарка	Boletus roseoalbidus
Обикновен филопорус	Phylloporus pelletieri
Tricholomataceae	
Царска катателазма	Catathelasma imperiale
Трицветен леукопаксилус	Leucopaxillus compactus
Clathraceae	
Арчеров клатрус	Clathrus archeri
Cortinariaceae	
Превъзходен паяжинник	Cortinarius praestans
Suillaceae	
Сибирска масловка	Suillus sibiricus
МЪХОВЕ	
ОТДЕЛ ЛИСТНАТИ МЪХОВЕ	BRYOPHYTA
	Leucobrium glaucum
	Sphagnum spp.

Приложение № 3 към чл. 37

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.)

За видовете, означени със знак (*), се прилагат разпоредбите на чл. 278д от Наказателния кодекс.

1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
БОЗАЙНИЦИ	MAMMALIA
РАЗРЕД НАСЕКОМОЯДНИ	INSECTIVORA
Сем. Таралежи	Erinaceidae
Таралеж	Erinaceus concolor

Сем. Земеровки	Soricidae
Етруска земеровка	Suncus etruscus
РАЗРЕД ПРИЛЕПИ	CHIROPTERA
Сем. Подковоноси прилепи	Rhinolophidae
Средиземноморски подковонос	Rhinolophus blasii
Южен подковонос	Rhinolophus euryale
Голям подковонос	Rhinolophus ferrumequinum
Малък подковонос	Rhinolophus hipposideros
Подковонос на Мехели	Rhinolophus mehelyi
Сем. Булдогови прилепи	Molossidae
Булдогов прилеп	Tadarida teniotis
Сем. Гладконоси прилепи	Vespertilionidae
Широкоух прилеп	Barbastella barbastellus
Северен вечерник	Eptesicus nilssoni
Полунощен прилеп	Eptesicus serotinus
Савиево прилепче	Hypsugo savii
Дългокрил прилеп	Miniopterus schreibersi
Алкатоев (бакембардов) нощник	Myotis alcathoe
Златист нощник	Myotis aurescens
Дългоух нощник	Myotis bechsteini
Остроух нощник	Myotis blythi
Нощник на Брандт	Myotis brandti
Дългопръст нощник	Myotis capaccinii
Езерен нощник	Myotis dasycneme
Воден нощник	Myotis daubentoni
Мустакат нощник	Myotis mystacinus
Трицветен нощник	Myotis emarginatus
Голям нощник	Myotis myotis
Нощник на Натерер	Myotis nattereri
Голям вечерник	Nyctalus lasiopterus
Малък вечерник	Nyctalus leisleri
Ръждив вечерник	Nyctalus noctula
Кафяво прилепче	Pipistrellus pipistrellus
Малко кафяво прилепче	Pipistrellus pygmaeus
Прилеп на Натузий	Pipistrellus nathusii
Средиземноморско прилепче	Pipistrellus kuhlii
Кафяв дългоух прилеп	Plecotus auritus
Сив дългоух прилеп	Plecotus austriacus
Двуцветен прилеп	Vespertilio murinus
РАЗРЕД ГРИЗАЧИ	RODENTIA
Сем. Сънливци	Gliridae
Мишевиден сънливец	Myomimus roachi
Лешников сънливец	Muscardinus avellanarius
Сем. Скачащи мишки	Dipodidae
Скачаща (степна) мишка	Sicista subtilis
Сем. Хомяци	Cricetidae
Добруджански (среден) хомяк	Mesocricetus newtoni
Сив (малък) хомяк	Cricetulus migratorius
Обикновен (голям) хомяк	Cricetus cricetus
РАЗРЕД ХИЩНИЦИ	CARNIVORA
Сем. Мечки	Ursidae
Кафява мечка	Ursus arctos (*)
Сем. Порови	Mustelidae
Видра	Lutra lutra (*)
Златка	Martes martes
Невестулка	Mustela nivalis

Степен пор	Mustela eversmanni
Пъстър пор	Vormela peregusna
Сем. Котки	Felidae
Рис	Felis lynx (*)
Европейска дива котка	Felis silvestris
Сем. Същински тюлени	Phocidae
Тюлен монах	Monachus monachus (*)
РАЗРЕД ЧИФТОКОПИТНИ	ARTIODACTYLA
Сем. Кухороги	Bovidae
Дива коза	Rupicapra rupicapra (*)
РАЗРЕД КИТОПОДОБНИ	CETACEA
Сем. Морски свине	Phocoenidae
Муткур (морска свиня)	Phocoena phocoena
Сем. Делфини	Delphinidae
Делфин	Delphinus delphis (*)
Афала	Tursiops truncatus (*)
ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГМУРКАЧОПОДОБНИ	GAVIIFORMES
Сем. Гмуркачови	Gaviidae
Червеногуш гмуркач	Gavia stellata
Черногуш гмуркач	Gavia arctica
Черноклюн гмуркач	Gavia immer
РАЗРЕД ГМУРЕЦОПОДОБНИ	PODICIPEDIFORMES
Сем. Гмурецови	Podicipedidae
Ушат гмурец	Podiceps auritus
Голям гмурец	Podiceps cristatus
Червеноврат гмурец	Podiceps grisegena
Черноврат гмурец	Podiceps nigricollis
Малък гмурец	Tachybaptus ruficollis
РАЗРЕД БУРЕВЕСТНИКОПОДОБНИ	PROCELLARIIFORMES
Сем. Буревестникови	Procellariidae
Жълтоклюн буревестник	Calonectris /Procellaria/ diomedea
Обикновен буревестник	Puffinus yelkouan
РАЗРЕД ПЕЛИКАНОПОДОБНИ	PELECANIFORMES
Сем. Корморани	Phalacrocoracidae
Среден корморан	Phalacrocorax aristotelis
Малък корморан	Phalacrocorax pygmeus (*)
Сем. Пеликани	Pelecanidae
Къдроглав пеликан	Pelecanus crispus (*)
Розов пеликан	Pelecanus onocrotalus
Сем. Рибоядови	Sulidae
Бял рибояд	Morus bassanus
РАЗРЕД ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ	CICONIIFORMES
Сем. Чаплови	Ardeidae
Гривеста чапла	Ardeola ralloides
Ръждива чапла	Ardea purpurea
Сива чапла	Ardea cinerea
Голям воден бик	Botaurus stellaris
Биволска чапла	Bubulcus ibis
Голяма бяла чапла	Egretta alba
Малка бяла чапла	Egretta garzetta
Малък воден бик	Ixobrychus minutus
Нощна чапла	Nycticorax nycticorax
Сем. Щъркелови	Ciconiidae
Бял щъркел	Ciconia ciconia

Черен щъркел	Ciconia nigra
Сем. Ибисови	Threskiornithidae
Бяла лопатарка	Platalea leucorodia
Блестящ ибис	Plegadis falcinellus
Сем. Фламингови	Phoenicopteridae
Розово фламинго	Phoenicopterus ruber
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
Сем. Патицови	Anatidae
Сърпокрила патица	Anas falcata
Сива патица	Anas strepera
Малка белочела гъска	Anser erythropus
Посевна гъска	Anser fabalis
Сива гъска	Anser anser
Снежна гъска	Anser caerulescens
Белоока потапница	Aythya nyroca
Кафявоглава потапница	Aythya ferina
Планинска потапница	Aythya marila
Червеногуша гъска	Branta ruficollis
Звънарка	Bucephala clangula
Ледена потапница	Clangula hyemalis
Тундров лебед	Cygnus bewickii
Ням лебед	Cygnus olor
Поен лебед	Cygnus cygnus
Мраморна патица	Marmaronetta angustirostris
Кадифена потапница	Melanitta fusca
Траурна потапница	Melanitta nigra
Малък нирец	Mergus albellus
Голям нирец	Mergus merganser
Среден нирец	Mergus serrator
Червеноклюна потапница	Netta rufina
Тръноопашата потапница	Oxyura leucocephala
Обикновена гага	Somateria mollissima
Ръждив ангъч	Tadorna ferruginea (*)
Бял ангъч	Tadorna tadorna
РАЗРЕД СОКОЛОПОДОБНИ	FALCONIFORMES
Сем. Орли рибари	Pandionidae
Орел рибар	Pandion haliaetus (*)
Сем. Ястребови	Accipitridae
Късопръст ястреб	Accipiter brevipes
Голям ястреб	Accipiter gentilis
Малък ястреб	Accipiter nisus
Черен лешояд	Aegypius monachus (*)
Скален орел	Aquila chrysaetos
Голям креслив орел	Aquila clanga
Кръстат (царски) орел	Aquila heliaca
Малък креслив орел	Aquila pomarina
Степен орел	Aquila rapax
Обикновен мишелов	Buteo buteo
Северен мишелов	Buteo lagopus
Белоопашат мишелов	Buteo rufinus
Орел змияр	Circaetus gallicus
Тръстиков блатар	Circus aeruginosus
Полски блатар	Circus cyaneus
Степен блатар	Circus macrourus
Ливаден блатар	Circus pygargus
Пепелява каня	Elanus caeruleus

Брадат лешояд	Gypaetus barbatus (*)
Белоглав лешояд	Gyps fulvus (*)
Белоопашат морски орел	Haliaeetus albicilla (*)
Ястребов орел	Hieraaetus fasciatus
Малък орел	Hieraaetus pennatus
Черна каня	Milvus migrans
Червена каня	Milvus milvus
Египетски лешояд	Neophron percnopterus
Осояд	Pernis apivorus
Сем. Соколови	Falconidae
Далматински сокол	Falco biarmicus (*)
Ловен сокол	Falco cherrug (*)
Малък сокол	Falco columbarius
Средиземноморски сокол	Falco eleonorae
Белошипа ветрушка	Falco naumanni
Сокол скитник	Falco peregrinus (*)
Орко	Falco subbuteo
Черношипа ветрушка (Керкенез)	Falco tinnunculus
Вечерна ветрушка	Falco vespertinus
РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
Сем. Фазанови	Phasianidae
Лещарка	Bonasa bonasia
РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
Сем. Жеравови	Gruidae
Момин жерав	Anthropoides virgo
Сив жерав	Grus grus
Сем. Дърдавцови	Rallidae
Ливаден дърдавец	Crex crex (*)
Зеленоножка	Gallinula chloropus
Голяма пъструшка	Porzana porzana
Средна пъструшка	Porzana parva
Малка пъструшка	Porzana pusilla
Воден дърдавец	Rallus aquaticus
Сем. Дроплови	Otididae
Дропла	Otis tarda
Стрепет	Tetrax tetrax
РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
Сем. Туриликови	Burhinidae
Турилик	Burhinus oedicnemus
Сем. Дъждосвирцови	Charadriidae
Каменообръщач	Arenaria interpres
Морски дъждосвирец	Charadrius alexandrinus
Речен дъждосвирец	Charadrius dubius
Пясъчен дъждосвирец	Charadrius hiaticula
Планински дъждосвирец	Eudromias morinellus
Шипокрила калугерица	Haplopterus spinosus
Златистопер дъждосвирец	Pluvialis apricaria
Сребристопер дъждосвирец	Pluvialis squatarola
Обикновена калугерица	Vanellus vanellus
Белоопашата калугерица	Vanellus leucurus
Сем. Стридоядови	Haematopididae
Стридояд	Haematopus ostralegus
Сем. Бекасови	Scolopacidae
Късокрил кюкавец	Actitis hypoleucos
Трипръст брегобегач	Calidris alba
Тъмногръд брегобегач	Calidris alpina

Голям брегобегач	Calidris canutus
Кривоклюн брегобегач	Calidris ferruginea
Малък брегобегач	Calidris minuta
Сив брегобегач	Calidris temminckii
Голяма бекасина	Gallinago media
Плоскоклюн блатобегач	Limicola falcinellus
Черноопашат крайбрежен бекас	Limosa limosa
Пъстроопашат крайбрежен бекас	Limosa lapponica
Малка бекасина	Lymnocryptes minimus
Голям свирец	Numenius arquata
Малък свирец	Numenius phaeopus
Тънкоклюн свирец	Numenius tenuirostris
Бойник	Philomachus pugnax
Голям червеноног водобегач	Tringa erythropus
Малък горски водобегач	Tringa glareola
Голям зеленоног водобегач	Tringa nebularia
Голям горски водобегач	Tringa ochropus
Малък зеленоног водобегач	Tringa stagnatilis
Малък червеноног водобегач	Tringa totanus
Жълтокрак брегобегач	Xenus cinereus
Сем. Саблеклюнови	Recurvirostridae
Кокилобегач	Himantopus himantopus
Саблеклюн	Recurvirostra avosetta
Сем. Листоногови	Phalaropodidae
Тънкоклюн листоног	Phalaropus lobatus
Плоскоклюн листоног	Phalaropus fulicarius
Сем. Огърличникови	Glareolidae
Кафявокрил огърличник	Glareola pratincola
Чернокрил огърличник	Glareola nordmanni
Сем. Чайкови	Lariidae
Белобуза рибарка	Chlidonias hybridus
Белокрила рибарка	Chlidonias leucopterus
Черна рибарка	Chlidonias niger
Дебелоклюна рибарка	Geochelidon nilotica
Чайка буревестница	Larus canus
Малка черногърба чайка	Larus fuscus
Дългоклюна чайка	Larus genei
Голяма черногърба чайка	Larus marinus
Малка черноглава чайка	Larus melanocephalus
Малка чайка	Larus minutus
Речна чайка	Larus ridibundus
Трипръста чайка	Rissa tridactyla
Белочела рибарка	Sterna albifrons
Каспийска рибарка	Sterna caspia
Речна рибарка	Sterna hirundo
Гривеста рибарка	Sterna sandvicensis
Полярна рибарка	Sterna paradisaea
Сем. Морелетникови	Stercorariudae
Голям морелетник	Stercorarius pomarinus
Среден морелетник	Stercorarius parasiticus
РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	COLUMBIFORMES
Сем. Пустинаркови	Pteroclididae
Пухопръста пустинарка	Syrrhaptes paradoxus
Сем. Гълъбови	Columbidae
Див скален гълъб	Columba livia livia
Гълъб хралупар	Columba oenas

РАЗРЕД КУКУВИЦОПОДОБНИ	CUCULIFORMES
Сем. Кукувицови	Cuculidae
Качулата кукувица	Clamator glandarius
Обикновена кукувица	Cuculus canorus
РАЗРЕД СОВОПОДОБНИ	STIGIFORMES
Сем. Забулени сови	Tytonidae
Забулена сова	Tyto alba
Сем. Същински сови	Strigidae
Пернатонога кукумявка	Aegolius funereus
Горска ушата сова	Asio otus
Блатна сова	Asio flammeus
Домашна кукумявка	Athene noctua
Бухал	Bubo bubo
Врабчова кукумявка	Glaucidium passerinum
Снежна сова	Nyctea scandiaca
Чухал	Otus scops
Горска улулица	Strix aluco
Уралска улулица	Strix uralensis
Ястребова сова	Surnia ulula
РАЗРЕД КОЗОДОЕПОДОБНИ	CAPRIMULGIFORMES
Сем. Козодоеви	Caprimulgidae
Козодой	Caprimulgus europaeus
РАЗРЕД БЪРЗОЛЕТОПОДОБНИ	APODIFORMES
Сем. Бързолетови	Apodidae
Черен бързолет	Apus apus
Алпийски бързолет	Apus melba
Блед бързолет	Apus pallidus
РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ	CORACIIFORMES
Сем. Земеродни рибарчета	Alcedinidae
Земеродно рибарче	Alcedo atthis
Сем. Синявицови	Coraciidae
Синявица	Coracias garrulus
Сем. Пчелоядови	Meropidae
Зелен пчелояд	Merops persicus
Сем. Папунякови	Upopidae
Папуняк	Upupa epops
РАЗРЕД КЪЛВАЧОПОДОБНИ	PICIFORMES
Сем. Кълвачови	Picidae
Черен кълвач	Dryocopus martius
Голям пъстър кълвач	Dendrocopos major
Сирийски пъстър кълвач	Dendrocopos syriacus
Среден пъстър кълвач	Dendrocopos medius
Белогръб кълвач	Dendrocopos leucotos
Малък пъстър кълвач	Dendrocopos minor
Въртошийка	Jynx torquilla
Трипръст кълвач	Picoides tridactylus
Сив кълвач	Picus canus
Зелен кълвач	Picus viridis
РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	PASSERIFORMES
Сем. Чучулигови	Alaudidae
Полска чучулига	Alauda arvensis
Късопръста чучулига	Calandrella brachydactyla
Сива чучулига	Calandrella rufescens
Балканска чучулига	Eremophila alpestris
Качулата чучулига	Galerida cristata

Горска чучулига	Lullula arborea
Дебелоклюна чучулига	Melanocorypha calandra
Белокрила чучулига	Melanocorypha leucoptera
Сем. Лястовицови	Hirundinidae
Градска лястовица	Delichon urbica
Селска лястовица	Hirundo rustica
Червенокръста лястовица	Hirundo daurica
Скална лястовица	Ptyonoprogne rupestris
Брегова лястовица	Riparia riparia
Сем. Стърчиопашкови	Motacillidae
Полска бъбрица	Anthus campestris
Горска бъбрица	Anthus trivialis
Ливадна бъбрица	Anthus pratensis
Тундрова бъбрица	Anthus cervinus
Планинска бъбрица	Anthus spinoletta
Лимонена стърчиопашка	Motacilla citreola
Жълта стърчиопашка	Motacilla flava
Планинска стърчиопашка	Motacilla cinerea
Бяла стърчиопашка	Motacilla alba
Сем. Копринаркови	Bombycillidae
Копринарка	Bombycilla garrulus
Сем. Водни косове	Cinclidae
Воден кос	Cinclus cinclus
Сем. Орехчета	Troglodytidae
Орехче	Troglodytes troglodytes
Сем. Завирушкови	Prunellidae
Сивогуша завирушка	Prunella modularis
Пъстрогуша завирушка	Prunella collaris
Сем. Дроздови	Turdidae
Трънковче	Cercotrichas galactotes
Червеногръдка	Erithacus rubecula
Северен славей	Luscinia luscinia
Южен славей	Luscinia megarhynchos
Синьогушка	Luscinia svecica
Пъстър скален дрозд	Monticola saxatilis
Син скален дрозд	Monticola solitarius
Пустинно каменарче	Oenanathe deserti
Скално каменарче	Oenanthe finschii
Испанско каменарче	Oenanthe hispanica
Ориенталско каменарче	Oenanthe isabellina
Черно каменарче	Oenanthe leucura
Сиво каменарче	Oenanthe oenanthe
Черногърбо каменарче	Oenanthe pleschanka
Домашна червеноопашка	Phoenicurus ochruros
Градинска червеноопашка	Phoenicurus phoenicurus
Ръждивогушо ливадарче	Saxicola rubetra
Черногушо ливадарче	Saxicola torquata
Белогуш дрозд	Turdus torquatus
Кос	Turdus merula
Черногуш дрозд	Turdus ruficollis
Хвойнов дрозд	Turdus pilaris
Поен дрозд	Turdus philomelos
Беловежд дрозд	Turdus iliacus
Имелов дрозд	Turdus viscivorus
Сем. Коприварчеви	Sylviidae
Индийско шаварче	Acrocephalus agricola

Тръстиково шаварче	Acrocephalus arundinaceus
Градинско шаварче	Acrocephalus dumetorum
Мустакато шаварче	Acrocephalus melanopogon
Водно шаварче	Acrocephalus paludicola
Мочурно шаварче	Acrocephalus palustris
Крайбрежно шаварче	Acrocephalus schoenobaenus
Блатно шаварче	Acrocephalus scirpaceus
Свилено шаварче	Cettia cetti
Пъстроопашато шаварче	Cisticola juncidis
Малък маслинов присмехулник	Hippolais pallida
Голям маслинов присмехулник	Hippolais olivetorum
Градински присмехулник	Hippolais icterina
Полски цвъркач	Locustella naevia
Речен цвъркач	Locustella fluviatilis
Тръстиков цвъркач	Locustella luscinioides
Планински певец	Phylloscopus bonelli
Жълтоглав певец	Phylloscopus proregullus
Буков певец	Phylloscopus sibilatrix
Елов певец	Phylloscopus collybita
Брезов певец	Phylloscopus trochilus
Червеногушо коприварче	Sylvia cantillans
Малко черноглаво коприварче	Sylvia melanocephala
Орфеево коприварче	Sylvia hortensis
Ястребогушо коприварче	Sylvia nisoria
Малко белогушо коприварче	Sylvia curruca
Голямо белогушо коприварче	Sylvia communis
Градинско коприварче	Sylvia borin
Голямо черноглаво коприварче	Sylvia atricapilla
Черногушо коприварче	Sylvia rueppelli
Жълтоглаво кралче	Regulus regulus
Червеноглаво кралче	Regulus ignicapillus
Сем. Мухоловкови	Muscicapidae
Сива мухоловка	Muscicapa striata
Червеногуша мухоловка	Ficedula parva
Беловрата мухоловка	Ficedula albicollis
Полубеловрата мухоловка	Ficedula semitorquata
Жалобна мухоловка	Ficedula hypoleuca
Сем. Мустакати синигери	Timaliidae
Мустакат синигер	Panurus biarmicus
Сем. Дългоопашати синигери	Aegithalidae
Дългоопашат синигер	Aegithalos caudatus
Сем. Синигерови	Paridae
Лъскавоглав синигер	Parus palustris
Жалобен синигер	Parus lugubris
Матовоглав синигер	Parus montanus
Качулат синигер	Parus cristatus
Черен синигер	Parus ater
Син синигер	Parus caeruleus
Голям синигер	Parus major
Сем. Зидаркови	Sittidae
Горска зидарка	Sitta europaea
Скална зидарка	Sitta neumayer
Сем. Скалолазкови	Tichodromadidae
Скалолазка	Tichodroma muraria
Сем. Дърволазкови	Certhiidae
Горска дърволазка	Certhia familiaris

Градинска дърволазка	Certhia brachydactyla
Сем. Торбогнезди синигери	Remizidae
Торбогнезд синигер	Remiz pendulinus
Сем. Авлигови	Oriolidae
Авлига	Oriolus oriolus
Сем. Сврачкови	Laniidae
Червеногърба сврачка	Lanius collurio
Черночела сврачка	Lanius minor
Сива сврачка	Lanius excubitor
Червеноглава сврачка	Lanius senator
Белочела сврачка	Lanius nubicus
Сем. Вранови	Corvidae
Гарван	Corvus corax
Сокерица	Nucifraga caryocatactes
Жълтоклюна гарга	Pyrrhocorax graculus
Сем. Скорцови	Sturnidae
Розов скорец	Sturnus roseus
Сем. Тъкачови	Ploceidae
Снежна чинка	Montifringilla nivalis
Испанско врабче	Passer hispaniolensis
Полско врабче	Passer montanus
Скално врабче	Petronia petronia
Сем. Чинкови	Fringillidae
Обикновено конопарче	Carduelis cannabina
Щиглец	Carduelis carduelis
Зеленика	Carduelis chloris
Брезова скатия	Carduelis flammea
Жълтоклюно конопарче	Carduelis flavirostris
Елшова скатия	Carduelis spinus
Червена чинка	Carpodacus erythrinus
Черешарка	Coccothraustes coccothraustes
Обикновена чинка	Fringilla coelebs
Планинска чинка	Fringilla montifringilla
Кръсточовка	Loxia curvirostra
Червенушка	Pyrrhula pyrrhula
Диво канарче	Serinus serinus
Сем. Овесаркови	Emberizidae
Лапландска овесарка	Calcarius lapponicus
Белоглава овесарка	Emberiza leucocephalos
Жълта овесарка	Emberiza citrinella
Зеленогуша овесарка	Emberiza cirlus
Сивоглава овесарка	Emberiza cia
Градинска овесарка	Emberiza hortulana
Белогуша овесарка	Emberiza rustica
Малка овесарка	Emberiza pusilla
Тръстикова овесарка	Emberiza schoeniclus
Черноглава овесарка	Emberiza melanocephala
Сива овесарка	Miliaria calandra
Снежна овесарка	Plectrophenax nivalis
ВЛЕЧУГИ	REPTILIA
РАЗРЕД КОСТЕНУРКИ	CHELONIA (TESTUDINES)
Сем. Морски костенурки	Cheloniidae
Зелена морска костенурка	Chelonia mydas
Карета	Caretta caretta
Сем. Сухоземни костенурки	Testudinidae
Шипобедрена костенурка	Testudo graeca

Шипоопашата костенурка	Testudo hermanni (*)
Сем. Блатни костенурки	Emydidae
Обикновена блатна костенурка	Emys orbicularis
Южна блатна костенурка	Mauremys rivulata (Mauremis caspica rivulata)
РАЗРЕД ГУЩЕРИ	LACERTILIA (SAURIA)
Сем. Сцинкови гущери	Scincidae
Късокрак гущер	Ablepharus kitaibeli
Сем. Гущери	Lacertidae
Ливаден гущер	Lacerta agilis
Ивичест гущер	Lacerta trilineata
Зелен гущер	Lacerta viridis
Живороден гущер	Lacerta vivipara (Zootoca vivipara)
Змиеок гущер	Ophisops elegans
Македонски гущер	Podarcis erhardii
Стенен гущер	Podarcis muralis
Кримски гущер	Podarcis taurica
Сем. Гекони	Gekkonidae
Нощен гущер (гекон)	Cyrtopodion kotschyi (Gymnodactylus kotschyi)
Сем. Слепоци	Anguidae
Слепок	Anguis fragilis
Жълтокоремен гущер	Ophisaurus apodus
РАЗРЕД ЗМИИ	OPHIDIA
Сем. Червейници	Typhlopidae
Змия червейница	Typhlops vermicularis
Сем. Бои	Boidae
Змия пясъчница	Eryx jaculus
Сем. Смокове	Colubridae
Тънък стрелец	Coluber najadum (Platyceps najadum)
Смок-стрелец (Синурник)	Coluber caspius (Coluber jugularis caspius)
Черноврата стрелушка	Coluber rubriceps (Platyceps collaris) (*)
Медянка	Coronella austriaca
Леопардов смок	Elaphe situla (Zamenis situla) (*)
Ивичест смок	Elaphe quatuorlineata
Пъстър смок	Elaphe sauromates
Смок мишкар	Elaphe longissima (Zamenis longissimus)
Вдлъбнаточел смок	Malpolon monspessulanus
Сива водна змия	Natrix tessellata
Котешка змия	Telescopus fallax
Сем. Отровници	Viperidae
Пепелянка	Vipera ammodytes
Остромуцунеста усойница	Vipera ursinii
ЗЕМНОВОДНИ	AMPHIBIA
РАЗРЕД ОПАШАТИ	CAUDATA
Сем. Саламандрови	Salamandridae
Дъждовник	Salamandra salamandra
Алпийски тритон	Triturus alpestris
Гребенест тритон	Triturus cristatus
Италиански тритон	Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)
Добруджански тритон	Triturus dobrogicus
Голям гребенест тритон	Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)
Обикновен (малък) тритон	Triturus vulgaris
РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ	ANURA
Сем. Кръстави жаби	Bufonidae
Зелена кръстава жаба	Bufo viridis
Кафява кръстава жаба	Bufo bufo

Сем. Кръглоезичести жаби	Discoglossidae
Червенокоремна бумка	Bombina bombina
Жълтокоремна бумка	Bombina variegata
Сем. Жаби дървесници	Hylidae
Жаба дървесница	Hyla arborea
Сем. Чесновници	Pelobatidae
Обикновена чесновница	Pelobates fuscus
Балканска чесновница	Pelobates syriacus balcanicus
Сем. Водни жаби	Ranidae
Гръцка дългокрака жаба	Rana graeca
РИБИ	PISCES
РАЗРЕД ЕСЕТРОПОДОБНИ	ACIPENSERIFORMES
Шип	Acipenser nudiventris
Немска есетра	Acipenser sturio
РАЗРЕД КОСТУРОПОДОБНИ	PERCIFORMES
Сем. Костурови	Percidae
Високотел бибан	Gymnocephalus baloni
2. БЕЗГРЪБНАЧНИ	2. INVERTEBRATES
ТИП ЧЛЕНЕСТОНОГИ	ARTHRODOPA
КЛАС НАСЕКОМИ	INSECTA
РАЗРЕД ВОДНИ КОНЧЕТА	ODONATA
Сем. Гомфиди	Gomphidae
Офиогомфус	Ophiogomphus cecilia
Сем. Кордулегастриди	Cordulegastridae
Кордулегастер	Cordulegaster heros
Сем. Кобилички, либелулиди	Libellulidae
Леукориния	Leucorrhinia pectoralis
РАЗРЕД ПРАВОКРИЛИ	ORTHOPTERA
Сем. Обикновени дългопипални скакалци	Tettigoniidae
Малка сага	Saga pedo
Сем. Катантопиди	Catantopidae
Одонтоподизма	Odontopodisma rubripes
Обикновен паракалоптенус	Paracaloptenus caloptenoides
РАЗРЕД ТВЪРДОКРИЛИ	COLEOPTERA
Сем. Бръмбари бегачи	Carabidae
Карабус	Carabus hungaricus
Карабус	Carabus variolosus
Бръмбар рогач	Lucanus cervus
Алпийска розалия	Rosalia alpina
Сем. Листороги, торни бръмбари	Scarabaeidae
Осмодерма	Osmoderma eremita
Сем. Сечковци	Cerambycidae
Обикновен сечко	Cerambyx cerdo
РАЗРЕД ПЕПЕРУДИ	LEPIDOPTERA
	Papilionidae
Аполон червен	Parnassius apolo
Черен аполон	Parnassius mnemosyne
Зеринция	Zerynthia polyxena
Сем. Белянки	Pieridae
Лептидеа	Leptidea morsei
Балканска жълтушка	Colias balcanica
Жълтушка	Colias myrmidone
Сем. Синевки	Lycaenidae
Лицена	Lycaena dispar
Полиоматус	Polyommatus eroides

Гигантска синевка	Maculinea arion
Макулинеа	Maculinea nausithous
Сем. Многоцветници	Nymphalidae
Родопска кадифянка	Erebia rhodopensis
Сатирче	Coenonympha oedipus
Апатура	Apatura metis
Хидриас	Hypodryas maturna (Euphydryas maturna)
Лофигна	Lophinga achine
Бяло-v	Nymphalis vaualbum
Сем. Лазиокампиди	Lasiocampidae
Торбогнездница	Eriogaster catax
Сем. Педомерки	Geometriade
Лигниоптера	Lignyoptera fumidaria
Сем. Вечерници	Sphingidae
Прозерпина	Psoserpinus proserpina
	Noctuidae
	Dioszeghyana schmidtii
	Saturniidae
Розово нощно пауново око	Perisomena caesigema
РАЗРЕД ЦИПОКРИЛИ	HYMENOPTERA
Сем. Мравки	Formicidae
Червена горска мравка	Formica rufa
ТИП МЕКОТЕЛИ	MOLLUSCA
КЛАС ОХЛЮВИ	GASTROPODA
РАЗРЕД ДРЕВНИ ГАСТРОПОДИ	ARCHAEOGASTROPODA
Сем. Неритиди	Neritidae
Ивичест теодоксус	Theodoxus transversalis
РАЗРЕД ВОДНИ БЕЛОДРОБНИ ОХЛЮВИ	BASOMMATOPHORA
Сем. Планорбиди	Planorbidae
Анизус	Anisus vorticulus
КЛАС МИДИ	BIVALVIA
Сем. Бисерни миди	Unionoidae
Бисерна мида	Unio crassus
3. РАСТЕНИЯ	PLANTES
ОТДЕЛ ПЛАУНООБРАЗНИ	LICOPODIOPHYTA
Сем. Шилолистни	Isoetaceae
Езерен шилолист	Isoetes lacustris
Сем. Плаунови	Lycopodiaceae
Алпийски дифазиаструм	Diphasiastrum alpinum
Сплескан дифазиаструм	Diphasiastrum complanatum
Блатна ликоподиела	Lycopodiella inundata (Lepidotis inundata)
ОТДЕЛ ПАПРАТОВИДНИ	POLYPODIOPHYTA (PTERIDOPHYTA)
Сем. Адиантови	Adiantaceae
Венерин косъм	Adiantum capillus-veneris
Сем. Изтравничеви	Aspleniaceae
Клиновидно изтравниче	Asplenium cuneifolium
Люспесто изтравниче	Asplenium lepidum
Сем. Скритолинейникови	Cryptogrammaceae
Къдрав скритолинейник	Cryptogramma crispa
Сем. Дриоптерисови	Dryopteridaceae
Алпийска крехка папрат	Cystopteris alpina
Вилариев дриоптерис	Dryopteris villarii
Сем. Разковничеви	Marsileaceae
Четирилистно разковниче	Marsilea quadrifolia
Сем. Змийскоезикови	Ophioglossaceae

Лайкова лунна папрат	Botrychium matricariifolium
Сем. Царскопапратови	Osmundaceae
Царска папрат	Osmunda regalis
Сем. Многоножкови	Polypodiaceae
Камбрийска сладка папрат	Polypodium cambricum (P. australe)
Сем. Лейкови	Salviniaceae
Плаваща лейка	Salvinia natans
Сем. Синоптеридови	Sinopteridaceae
Персийски крайспорник	Cheilanthes persica
Сем. Телиптеридови	Thelypteridaceae
Блатен телиптерис	Thelypteris palustris
ОТДЕЛ ГОЛОСЕМЕННИ	PINOPHYTA
Сем. Кипарисови	Cupressaceae
Дървовидна хвойна	Juniperus excelsa
Казашка хвойна	Juniperus sabina
Сем. Ефедрови	Ephedraceae
Катерлива ефедра	Ephedra campylopoda
Обикновена ефедра	Ephedra distachya
Сем. Борови	Pinaceae
Калабрийски бор	Pinus brutia
Сем. Тисови	Taxaceae
Обикновен тис	Taxus baccata
ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕННИ	MAGNOLIOPHYTA (ANGIOSPERMAE)
Сем. Страшникови	Acanthaceae
Бодлив страшник	Acanthus spinosus
Сем. Кленови	Aceraceae
Визианов клен	Acer heldreichii ssp. visianii
Сем. Лаваницови	Alismataceae
Парнасиева калдезия	Caldesia parnasifolia
Сем. Кокичеви	Amarylidaceae
Елвезиево кокиче	Galanthus elwesii
Снежно кокиче	Galanthus nivalis
Пясъчна лилия	Pancratium maritimum
Сем. Сенникоцветни	Apiaceae (Umbeliferae)
Възлоцветна целина	Apium nodiflorum
Пълзяща целина	Apium repens
Крайбрежен астродаукус	Astrodaucus littoralis
Буниум	Bunium ferulaceum
Дълголистна урока	Bupleurum longifolium
Лютиковидна урока	Bupleurum ranunculoides
Алпийски кахрис	Cachrys alpina
Отровна цикута	Cicuta virosa
Приморски ветрогон	Eryngium maritimum
Дланевидолистен ветрогон	Eryngium palmatum
Източна тимянка	Ferula orientalis
Архангеликов лазерпициум	Laserpitium archangelica
Странджански воден морач	Oenanthe tenuifolia
Широколистен опопанакс	Opopanax hironium ssp. bulgaricum
Жлезиствлакнест пащърнак	Pastinaca argyrophylla
Блатна самодивска трева	Peucedanum palustre
Руска самодивска трева	Peucedanum ruthenicum
Австрийски плеуроспермум	Pleurospermum austriacum
Ферулов прангос	Prangos ferulacea
Български порезник	Seseli bulgaricum
Дегенов порезник	Seseli degenii
Теснолистен ручейник	Sium sisarum

Морковидна стефанофия	Stefanoffia daucoides
Синкава триния	Trinia glauca ssp. carniolica
Тургениопсис	Turgeniopsis foeniculacea
Сем. Тойнови	Apocynaceae
Синя тойна	Trachomitum venetum
Сем. Джелови	Aquifoliaceae
Обикновен джел	Ilex aquifolium
Колхидски джел	Ilex colchica
Сем. Змиярникови	Araceae
Блатен аир	Acorus calamus
Алпийски змиярник	Arum alpinum
Обикновен дракункулус	Dracunculus vulgaris
Сем. Копитникови	Aristolochiaceae
Кръглолистна вълча ябълка	Aristolochia rotunda
Сем. Сложноцветни	Asteraceae
Урумов равнец	Achillea kotschyi (Achillea urumoffii)
Прилегналовлакнест равнец	Achillea leptophylla
Бледожълт равнец	Achillea ochroleuca
Тракийски равнец	Achillea thracica
Сребристовлакнесто подрумиче	Anthemis argyrophylla
Йорданово подрумиче	Anthemis jordanovii
Оранжево подрумиче	Anthemis gaudium-solis
Едрокошничесто подрумиче	Anthemis macrantha
Рилско подрумиче	Anthemis orbelica
Борисово подрумиче	Anthemis regis-borisii
Влакнесто подрумиче	Anthemis rumelica
Иваново подрумиче	Anthemis sancti-johanis
Стрибърново подрумиче	Anthemis stribrnyi
Плосколюспесто подрумиче	Anthemis virescens
Храстовиден пелин	Artemisia chamaemelifolia
Тъмнолюспест пелин	Artemisia eriantha
Тънкожилест пелин	Artemisia lerchiana
Светлолюспест пелин	Artemisia pedemontana
Родопски магарешки бодил	Carduus rhodopaeus (C. adpressus ssp. rhodopaeus)
Тракийски магарешки бодил	Carduus thracicus
Ахтарова метличина	Centaurea achtarovii
Пясъчна метличина	Centaurea arenaria
Тъмнопурпурна метличина	Centaurea atropurpurea
Волска метличина	Centaurea bovina
Нежна метличина	Centaurea gracilenta
Имануелова метличина	Centaurea immanuelis-loewii
Дребна метличина	Centaurea inermis
Янкева метличина	Centaurea jankae
Кернерова метличина	Centaurea kernerana
Пиринска метличина	Centaurea mannagetae ssp. pirinica
Маршалова метличина	Centaurea marshaliana
Черна метличина	Centaurea nigrescens
Парилска метличина	Centaurea parilica
Пихлерова метличина	Centaurea pichleri
Лъжливопазвена метличина	Centaurea pseudoaxillaris
Румелийска метличина	Centaurea rumelica
Скална метличина	Centaurea rupestris
Вагеницова метличина	Centaurea wagenitziana
Урумов кривец	Chondrilla urumoffii
Българска паламида	Cirsium bulgaricum

Панчичева цицербита	Cicerbita pancicii
Крилатолистна цицербита	Cicerbita plumieri
Стоянова паламида	Cirsium stojanovii
Битинска дрипавка	Crepis bithynica
Шахтова дрипавка	Crepis schachtii
Стоянова дрипавка	Crepis stojanovii
Леплива дитрихия (лепкав оман)	Dittrichia viscosa (IInula viscosa)
Вихренска злолетница	Erigeron vichrensis
Планински жълт смил	Helichrysum plicatum
Белоградчишка рунянка	Hieracium belogradcense
Елиптичнолистен оман	Inula spiraeifolia
Ледебуров миск	Jurinea ledebourii
Бодлив миск	Jurinea tzar-ferdinandii
Татарска салата	Lactuca tatarica
Еделвайс	Leontopodium alpinum
Клинолистен див тютюн	Ligularia glauca
Сибирски див тютюн	Ligularia sibirica
Дългободилест онопордум	Onopordon bracteatum
Морски отантус	Otanthus maritimus
Бодлив паленис	Pallenis spinosa
Пиринска чобанка	Petasites kablikianus
Горчивчева рейхардия	Reichardia picroides
Безцветна саусуреа	Saussurea discolor
Дребноцветен кокеш	Scorzonera parviflora
Субалпийски спореж	Senecio subalpinus
Български сърпец	Serratula bulgarica
Блатен спореж	Sonchus palustris
Вълнеста козя брада	Tragopogon floccosus
Стрибърнова козя брада	Tragopogon stribrnyi
Пикровиден уроспермум	Urospermum picroides
Сем. Киселтрънови	Berberidaceae
Епимедиум	Epimedium pubigerum
Сем. Грапаволистни	Boraginacerae
Йорданова айважива	Alkanna jordanovii
Стрибърнова айважива	Alkanna stribrnyi
Синя айважива	Alkanna tinctoria
Давидово винче	Anchusa davidovii
Гмелиново винче	Anchusa gmelinii
Македонско винче	Anchusa macedonica
Дългостълбчесто винче	Anchusa stylosa
Веленовскиево винче	Anchusa velenovskyi
Сибирска аргузия	Argusia sibirica
Жлезиста белоочица	Buglossoides glandulosa
Гололистна наумка	Cynoglossum germanicum
Кръгла наумка	Cynoglossum rotatum
Червено усойниче	Echium russicum
Родопско омразниче	Onosma rhodopaea
Сем. Кръстоцветни	Brassicaceae (Cruciferae)
Арабска етионема	Aethionema arabicum
Борзеанов игловръх	Alyssum borzaeanum
Пирински игловръх	Alyssum cuneifolium ssp. pirinicum
Орбелийски игловръх	Alyssum orbelicum
Стрибърнов игловръх	Alyssum stribrnyi
Хълмова гъшарка	Arabis collina
Пиринска гъшарка	Arabis ferdinandi-coburgii
Скална гъшарка	Arabis nova

Грациозна аубриета	Aubrieta gracilis ssp. Scardica
Черноморска ауриния	Aurinia uechtritziana (Lepidotrichum uechtritzianum)
Пиринско зеле	Brassica nivalis ssp. jordanoffii
Тракийска овчарска торбичка	Capsella thracica
Дребноцветна горва	Cardamine parviflora
Пензешова горва	Cardamine penzesii
Татарско диво зеле	Crambe tataria
Балканска рупа	Draba korabensis
Качулата боянка	Erysimum comatum
Четириръбеста боянка	Erysimum quadrangulum (Syrenia cana auct.)
Алиботушка боянка	Erysimum slavjankae
Горски вечерник	Hesperis sylvestris
Балкански вечерник	Hesperis theophrasti
Полегнал многосеменник	Hymenolobus procumbens (Hornungia procumbens)
Скален иберис	Iberis saxatilis
Ъглолистна малколмия	Malcolmia orsiniana ssp. angulifolia
Сръбска малколмия	Malcolmia serbica
Дребна марезия	Maresia nana
Ароматна матиола	Matthiola odoratissima
Алпийско притцелаго	Pritzelago alpina ssp. brevicaulis (Hutchinsia alpina)
Дьорфлерова шиверекия	Schivereckia doerfleri
Изменчива мъдрица	Sisymbrium polymorphum
Водна шилолистка	Subularia aquatica
Сем. Дренчеви	Callitrichaceae
Крайморско дренче	Callitrichae brutia
Сем. Камбанкови	Campanulaceae
Евксинска камбанка	Campanula euxina
Йорданова камбанка	Campanula jordanovii
Вълнеста камбанка	Campanula lanata
Широколистна камбанка	Campanula latifolia
Орфанийска камбанка	Campanula orphanidea (Petkovia orphanidea)
Трансилванска камбанка	Campanula transsilvanica
Променливоцветна камбанка	Campanula versicolor
Сръбски едрайант	Edraianthus serbicus
Българско вятърче	Jasone bulgarica
Румелийски трахелиум	Trachelium rumelianum (T. jacquinii)
Сем. Капаридови	Capparidaceae
Сераделовидно клеоме	Cleome ornithopodioides
Сем. Бъзови	Caprifoliaceae
Дебърски бъз	Sambucus deborensis
Сем. Карамфилови	Caryophyllaceae
Ресничеста песъчарка	Arenaria ciliata
Критска песъчарка	Arenaria cretica
Азиатска песъчарка	Arenaria gypsophylloides
Пиринска песъчарка	Arenaria pirinica
Родопска песъчарка	Arenaria rhodopaea
Твърдолистна песъчарка	Arenaria rigida
Картузиански карамфил	Dianthus carthusianorum
Унгарски карамфил	Dianthus kladovanus (D. pontederae ssp. kladovanus)
Дреновски карамфил	Dianthus drenowskyanus
Картъловиден карамфил	Dianthus nardiformis
Бледоцветен карамфил	Dianthus pallidiflorus
Стрибърнов карамфил	Dianthus stribrnyi
Урумов карамфил	Dianthus urumoffii
Текирска мишорка	Gypsophylla tekirae

Тройновилужна мишорка	Gypsophylla trichotoma
Дилянова мишовка	Minuartia diljanae
Румелийска мишовка	Minuartia rumelica
Стоянова мишовка	Minuartia stojanovii
Янкева кутявка	Moehringia jankae
Алпийска мантийка	Petrorhagia alpina
Тесалска мантийка	Petrorhagia thessala
Странджанско сапунче	Saponaria stranjensis
Алпийско плюскавиче	Silene alpina
Калиакренско плюскавиче	Silene caliacrae
Критско плюскавиче	Silene cretica
Черноморско плюскавиче	Silene euxina
Гръцко плюскавиче	Silene graeca
Лидиево плюскавиче	Silene lydia
Велчево плюскавиче	Silene velcevii
Сем. Лободови	Chenopodiaceae
Влакнеста басия	Bassia hirsuta
Обикновено халимионе	Halimione pedunculata
Тученичево халимионе	Halimione portulacoides
Петросимония	Petrosimonia brachiata
Разнолистна суеда	Sueda heterophylla
Сем. Лавданови	Cistaceae
Тамянка	Cistus salvifolius
Сем. Поветицови	Convolvulaceae
Дребно чадърче	Calystegia soldanella
Нежна поветица	Convolvulus althaeoides (C. elegantissimum)
Парнаска поветица	Convolvulus boissieri ssp. parnassicus (C. compactus)
Зюндерманова поветица	Convolvulus boissieri ssp. suendermannii (C. suendermannii)
Копринестовлакнеста поветица	Convolvulus holosericeus
Теснолистна поветица	Convolvulus lineatus
Персийска поветица	Convolvulus persicus
Критска креса	Cressa cretica
Сем. Дебелецови	Crassulaceae
Дебелолист	Crassula tillaea
Розов златовръх	Rhodiola rosea
Костова тлъстига	Sedum kostovi
Магеланска тлъстига	Sedum magellense
Стефчова тлъстига	Sedum stefco
Черноколева тлъстига	Sedum tschernokolevii
Цоликоферова тлъстига	Sedum zollikoferi
Четинест дебелец	Sempervivum ciliosum
Сем. Острицови	Cyperaceae
Карниолска блатница	Eleocharis carniolica
Сем. Лугачкови	Dipsacaceae
Византийско червеноглавче	Knautia byzantina
Динарско червеноглавче	Knautia dinarica
Сем. Росянкови	Droseraceae
Жлезиста алдрованда	Aldrovanda vesiculosa
Кръглолистна росянка	Drosera rotundifolia
Сем. Миризливовърбови	Elaeagnaceae
Облепиха	Hippophae rhamnoides
Сем. Наводникови	Elatinaceae
Прешленолистен наводник	Elatine alsinastrum
Тритичинков наводник	Elatine triandra

Сем. Емпетрови	Empetraceae
Черен емпетрум	Empetrum nigrum
Сем. Пиренови	Ericaceae
Гола кумарка	Arbutus andrachne
Жлезиста кумарка	Arbutus unedo
Калуна	Calluna vulgaris
Пирен	Erica arborea
Миртолистна зеленика	Rhododendron myrtifolium
Странджанска зеленика	Rhododendron ponticum
Кавказка боровинка	Vaccinium arctostaphyllos
Сем. Млечкови	Euphorbiaceae
Алепска млечка	Euphorbia aleppica
Лъскаволистна млечка	Euphorbia lucida
Пясъчна млечка	Euphorbia peplis
Сем. Бобови	Fabaceae (Leguminosae)
Златна раменка	Anthyllis aurea
Айтоски клин	Astracantha aitosensis
Тракийски клин	Astracantha thracica (Astragalus thracicus)
Алпийско сграбиче	Astragalus alopecurus
Рогчесто сграбиче	Astragalus corniculatus
Вълнестоцветно сграбиче	Astragalus dasyanthus
Безстъблово сграбиче	Astragalus exscapus
Мехуресточашково сграбиче	Astragalus physocalix
Мъхнатоцветно сграбиче	Astragalus pubiflorus
Вилмотиево сграбиче	Astragalus wilmottianus
Карагана	Caragana frutex
Ковачев зановец	Chamaecytisus kovacevii
Нейчев зановец	Chamaecytisus neicheffii
Регенсбургски зановец	Chamaecytisus ratisbonensis
Цариградски нахут	Cicer montbretii
Немска жълтуга	Genista germanica
Влакнеста жълтуга	Genista pilosa
Гол сладник	Glycyrrhiza glabra
Пълзящ гръмотрън	Ononis repens
Сем. Букови	Fagaceae
Пърнар	Quercus coccifera
Местенски дъб	Quercus mestensis
Тракийски дъб	Quercus thracica
Троянски дъб	Quercus trojana
Сем. Франкениеви	Frankeniaceae
Франкения	Frankenia pulverulenta
Сем. Тинтявови	Gentianaceae
Пронизанолистна блекстония	Blackstonia perfoliata
Крайбрежен червен кантарион	Centaurium littorale
Морски червен кантарион	Centaurium maritimum
Безстъблена тинтява	Gentiana acaulis
Скална тинтява	Gentiana frigida
Жълта тинтява	Gentiana lutea
Петниста тинтява	Gentiana punctata
Истинска горчивка	Gentianella amarella
Къдрава горчивка	Gentianella crispata
Енгадинова горчивка	Gentianella engadinensis
Петниста сверция	Swertia punctata
Сем. Здравецови	Geraniaceae
Балканско часовниче	Erodium absinthoides
Осилест здравец	Geranium aristatum

Бохемски здравец	Geranium bohemicum
Едростълбчест здравец	Geranium macrostyllum
Блатен здравец	Geranium palustre
Сем. Силиврякови	Gesneriaceae
Родопски силивряк	Haberlea rhodopensis
Сръбска рамонда	Ramonda serbica
Сем. Гологлавчеви	Globulariaceae
Равнинно гологлавче	Globularia trichosantha
Сем. Звъникови	Guttiferae
Багрилна звъника	Hypericum androsaemum
Боасиерова звъника	Hypericum boissieri
Чашковидна звъника	Hypericum calycinum
Четинеста звъника	Hypericum setiferum
Тасоска звъника	Hypericum thasium
Сем. Конскокестенови	Hippocastanaceae
Конски кестен	Aesculus hippocastanum
Сем. Хипуридови	Hyppuridaceae
Обикновен хипурис	Hippuris vulgaris
Сем. Водянкови	Hydrocharitaceae
Алоевиден стратиотес	Stratiotes aloides
Сем. Перуникови	Iridaceae
Оливиеров минзухар	Crocus olivieri
Томасиниев минзухар	Crocus tommasinianus
Блатно петльово перо	Gladiolus palustris
Безлистна перуника	Iris aphylla
Луковична пролетка	Romulea bulbocodium
Гръцка пролетка	Romulea linaresii ssp. graeca
Сем. Дзукови	Juncaceae
Жабешка дзука	Juncus ranarius
Трицветна дзука	Juncus triglumis
Разперена светлика	Luzula deflexa
Сем. Дзуковидни	Juncaginaceae
Приморски триостреник	Triglochin maritima
Сем. Устноцветни	Lamiaceae
Фривалдскиева микромерия	Micromeria frivaldszkyana
Юлианова микромерия	Micromeria juliana
Черноморска коча билка	Nepeta parviflora
Украинска коча билка	Nepeta ucranica
Форскалева какула	Salvia forskaohlei
Переста какула	Salvia pinnata
Кримска какула	Salvia scabiosifolia
Кримски миризлив бурен	Sideritis syriaca (S. taurica)
Пясъчен ранилист	Stachys arenariaeformis
Балкански ранилист	Stachys balcanica
Приморски ранилист	Stachys maritima
Шарпланински ранилист	Stachys scardica
Едногодишно подъбиче	Teucrium botrys
Странджанско подъбиче	Teucrium lamifolium
Прицветникова мащерка	Thymus bracteosus
Пиринска мащерка	Thymus perinicus
Стоянова мащерка	Thymus stojanovi
Сем. Лентибулариеви	Lentibulariaceae
Южна мехурка	Utricularia australis (U. neglecta)
Дребна мехурка	Utricularia minor
Сем. Кремови	Liliaceae
Ръбестостъблен лук	Allium angulosum

Качулест лук	Allium jubatum
Планински лук	Allium montanum
Стоянов лук	Allium stojanovii
Ресничеста белевалия	Bellevalia ciliata
Широколистен мразовец	Colchicum bivonae
Борисов мразовец	Colchicum borisii
Давидов мразовец	Colchicum davidovii
Ямболски мразовец	Colchicum diampolis
Родопски мразовец	Colchicum rhodopaeum
Дряновска ведрица	Fritillaria drenovskii
Гусихиева ведрица	Fritillaria gussichiae
Шахматовидна ведрица	Fritillaria meleagroides
Източна ведрица	Fritillaria orientalis
Черноморска ведрица	Fritillaria pontica
Стрибърнова ведрица	Fritillaria stribrnyi
Хризантемов жълт гарвански лук	Gagea chrysantha
Хелдрайхиев жълт гарвански лук	Gagea heldreichii
Албански крем	Lilium albanicum
Жълт крем	Lilium jankae
Родопски крем	Lilium rhodopaeum
Късна лойдия	Lloydia serotina
Родопска мерендера	Merendera rhodopaea
Битински синчец	Scilla bithynica
Български синчец	Scilla bulgarica
Златисто лале	Tulipa aureolina
Южно лале	Tulipa australis
Пиринско лале	Tulipa pirinica
Родопско лале	Tulipa rhodopaea
Блестящо лале	Tulipa splendens
Тракийско лале	Tulipa thracica (T. hageri)
Урумово лале	Tulipa urumoffii
Сем. Ленови	Linaceae
Нежен лен	Linum elegans
Старопланински лен	Linum extraaxilare
Сем. Блатиеви	Lythraceae
Прешленолистна амания	Ammania verticillata
Мащеркова блатия	Lythrum thymifolia
Мидендорфия	Middendorfia borystenica
Теснолистен пеплис	Peplis alternifolia
Сем. Воднодетелинови	Menyanthaceae
Трилистна водна детелина	Menyanthes trifoliata
Щитолистни какички	Nymphoides peltata
Сем. Моринови	Morinaceae
Персийска морина	Morina persica
Сем. Блатни рози	Nymphaeaceae
Бърдуче	Nuphar lutea
Водна роза	Nymphaea alba
Сем. Върбовкови	Onagraceae
Дребна чаровница	Circaea alpina
Блатна лудвигия	Ludwigia palustris
Сем. Салепови	Orchidaceae
Обикновен анакамптис	Anacamptis pyramidalis
Дремников главопрашник	Cephalanthera epipactoides
Венерино пантофче	Cypripedium calceolus
Месночервена дактилориза	Dactylorhiza incarnata
Калописиева дактилориза	Dactylorhiza kalopissii

Гройтеров дремник	Epipactis greuterii
Бледоустен дремник	Epipactis leptochila
Блатен дремник	Epipactis palustris
Пурпурен дремник	Epipactis purpurata
Безлистен епипогиум	Epipogium aphyllum
Пълзяща гудиера	Goodyera repens
Блатиста хамарбия	Hammarbia paludosa
Едногрудков херминиум	Herminium monorchis
Обикновена пърчовка	Himantoglossum caprinum (H. hircinum)
Недоразвит лимодорум	Limodorum abortivum
Льозелов липарис	Liparis loeseli
Сърцевиден тайник	Listera cordata
Обикновена пчелица	Ophrys apifera
Гръцка пчелица	Ophrys argolica
Двурога пчелица	Ophrys cornuta (O. scolopax ssp. cornuta
Муховидна пчелица	Ophrys insectifera
Паяковидна пчелица	Ophrys mammosa (O. sphegodes ssp. mammosa)
Редкоцветен салеп	Orchis laxiflora
Шлемовиден салеп	Orchis militaris
Пеперудоцветен салеп	Orchis papilionaceae
Провански салеп	Orchis provincialis
Шпитцелов салеп	Orchis spitzelii
Кълбеста траунстейнера	Traunsteinera globosa (Orchis globosa)
Палешников серапиас	Serapias vomeraceae
Есенен спиралник	Spiranthes spiralis
Сем. Божурови	Paeoniaceae
Розов божур	Paeonia mascula
Теснолистен божур	Paeonia tenuifolia
Сем. Макови	Papaveraceae
Пиринski мак	Papaver degenii
Сем. Живовлекови	Plantaginaceae
Рогат живовлек	Plantago cornuti
Гигантски живовлек	Plantago maxima
Сем. Саркофаеви	Plumbaginaceae
Бесерова змийска трева	Goniolimon besseranum
Бяла змийска трева	Goniolimon collinum
Далматинска змийска трева	Goniolimon dalmaticum
Татарска змийска трева	Goniolimon tataricum
Маноловска гърлица	Limonium asterotrichum
Българска гърлица	Limonium bulgaricum
Гмелинова гърлица	Limonium gmelinii
Широколистна гърлица	Limonium latifolium
Мейерова гърлица	Limonium meyeri
Обикновена гърлица	Limonium vulgare
Сем. Житни	Poaceae (Gramineae)
Равенски ериантус	Erianthus ravennae
Влагалищна власатка	Festuca vaginata
Сем. Телчаркови	Polygalaceae
Суха телчарка	Polygala acarnanica
Алпийска телчарка	Polygala alpestris
Горчива телчарка	Polygala amarella
Сибирска телчарка	Polygala sibirica
Сем. Лападови	Polygonaceae
Рилски ревен	Rheum rhaponticum
Сем. Ръждавецови	Potamogetonaceae
Гъстолистна гренландия	Groenlandia densa

Тъполистен ръждавец	Potamogeton friesii
Влакновиден ръждавец	Potamogeton trichoides
Сем. Игликови	Primulaceae
Тъполистен оклоп	Androsace obtusifolia
Мечо око	Cortusa matthioli
Пролетно ботурче	Cyclamen coum
Блатна перушина	Hottonia palustris
Европейско ленивче	Lysimachia thyrsiflora
Рилска иглика	Primula deorum
Старопланинска иглика	Primula frondosa
Дългоцветна иглика	Primula halleri
Сибторпиева иглика	Primula vulgaris ssp.sibthorpii
Унгарско крайснежно звънче	Soldanella chrysostricta
Пиринско крайснежно звънче	Soldanella pirinica
Сем. Муравови	Pyrolaceae
Кръглолистна мурава	Pyrola rotundifolia
Сем. Рафлезиеви	Raflesiaceae
Цитинус	Cytinus clusii
Сем. Лютикови	Ranunculaceae
Волжки горицвет	Adonis volgensis
Нарцисова съсънка	Anemone narcissiflora
Червена съсънка	Anemone pavonina
Горска съсънка	Anemone sylvestris
Златиста кандилка	Aquilegia aurea
Обикновена кандилка	Aquilegia nigricans (A. vulgaris)
Алпийски повет	Clematis alpina
Белоцветен шпорец	Delphinium fissum ssp. Albiflorum
Български ерантис	Eranthis bulgaricus
Източна челебитка	Nigella orientalis
Халерово котенце	Pulsatilla halleri
Полско котенце	Pulsatilla pratensis
Славянско котенце	Pulsatilla slavjankae
Пролетно котенце	Pulsatilla vernalis
Кладенчево лютиче	Ranunculus fontanus
Кълбосеменно лютиче	Ranunculus sphaerospermus
Стояново лютиче	Ranunculus stojanovii
Вонящо обичниче	Thalictrum foetidum
Витошко лале	Trollius europaeus
Сем. Зърникови	Rhamnaceae
Алпийска зърника	Rhamnus alpina
Сем. Розоцветни	Rosaceae
Ахтарово шапиче	Alchemilla achtarovii
Звездоцветно шапиче	Alchemilla asteroantha
Бъндерицово шапиче	Alchemilla bandericensis
Юмрукчалско шапиче	Alchemilla jumrukczalica
Меколистно шапиче	Alchemilla mollis
Пиринско шапиче	Alchemilla pirinica
Вебиев див бадем	Amygdalus webbii
Дребнолистен глог	Crataegus microphylla
Ориенталски глог	Crataegus stevenii
Триразделнолистен ериолобус	Eriolobus trilobata
Българско омайниче	Geum bulgaricum
Родопско омайниче	Geum rhodopaeum
Златноцветно прозорче	Potentilla chrysantha
Емилипопово прозорче	Potentilla emili-popii
Храстовидно прозорче	Potentilla fruticosa

Черногорско прозорче	Potentilla montenegrina
Ничичово прозорче	Potentilla nicicii
Мочурно прозорче	Potentilla palustris
Българска круша	Pyrus bulgarica
Дребноцветна сибалдия	Sibbaldia parviflora
Нарязанолистен тъжник	Spiraea crenata
Звънколистен тъжник	Spiraea hypericifolia
Върболистен тъжник	Spiraea salicifolia
Сем. Брошови	Rubiaceae
Странджанска лазаркиня	Asperula involucrata
Пиринска лазеркиня	Asperula suberosa
Дребно еньовче	Galium demissum
Низбягващо еньовче	Galium procurrens
Родопско еньовче	Galium rhodopaeum
Брошово еньовче	Galium rubioides
Сем. Седефчеви	Rutaceae
Балкански цялолист	Haplophyllum balcanicum
Ленолистен цялолист	Haplophyllum thesioides
Седефче	Ruta graveolens
Сем. Върбови	Salicaceae
Петтичинкова върба	Salix pentandra
Тъполистна върба	Salix retusa
Розмаринолистна върба	Salix rosmarinifolia
Ксантийска върба	Salix xanticola
Сем. Каменоломкови	Saxifragaceae
Черно френско грозде	Ribes nigrum
Жълта каменоломка	Saxifraga aizoides
Оклопова каменоломка	Saxifraga androsacea
Рохелова каменоломка	Saxifraga marginata
Азиатска каменоломка	Saxifraga mollis
Алпийска каменоломка	Saxifraga retusa
Сем. Живеничеви	Scrophulariaceae
Гол напръстник	Digitalis laevigata
Родопска горска майка	Lathraea rhodopaea
Къса лугачка	Linaria brachyphylla
Гръцка лугачка	Linaria peloponesiaca
Лежаща линдерния	Lindernia procumbens
Блатно пропадниче	Pedicularis palustris
Хоботниче	Rhynchocorys elephas
Карпатска тоция	Tozzia alpina ssp. carpathica (T. carpathica)
Одрински лопен	Verbascum adrianopolitanum
Анасонов лопен	Verbascum anisophyllum
Боев лопен	Verbascum boevae
Винчелистен лопен	Verbascum bugulifolium
Давидов лопен	Verbascum davidoffii
Декоративен лопен	Verbascum decorum
Диекианов лопен	Verbascum dieckianum
Пушицов лопен	Verbascum eriophorum
Янкев лопен	Verbascum jankaeanum
Йорданов лопен	Verbascum jordanovii
Юрушки лопен	Verbascum juruk
Лагуров лопен	Verbascum lagurus
Дребноцветен лопен	Verbascum minutiflorum
Лъжеблагороден лопен	Verbascum pseudonobile
Пурпурен лопен	Verbascum purpureum
Скален лопен	Verbascum rupestre

Родопски лопен	Verbascum spathulisepalum
Тракийски лопен	Verbascum thracicum
Цар Борисов лопен	Verbascum tzar-borisii
Урумов лопен	Verbascum urumovii
Баумгартеново великденче	Veronica baumgartenii
Черноморско великденче	Veronica euxina
Сиво великденче	Veronica glauca
Гризебахово великденче	Veronica grisebachii
Перестолистно великденче	Veronica multifida
Търилово великденче	Veronica turrilliana
Сем. Ежоглавичкови	Sparganiaceae
Теснолистна ежова главица	Sparganium angustifolium
Малка ежова главица	Sparganium minimum
Сем. Ракитовицови	Tamaricaceae
Немска мирикария	Myricaria germanica
Сем. Телигонови	Theligonaceae
Телигониум	Theligonum cynocrambe
Сем. Тимелееви	Tymeleaceae
Благаево бясно дърво	Daphne blagayana
Лаврово бясно дърво	Daphne laureola
Странджанско бясно дърво	Daphne pontica
Сем. Джулюнови	Trapaceae
Дяволски орех	Trapa natans
Сем. Папурови	Typhaceae
Шутлевортиев папур	Typha shuttleworthii
Сем. Копривови	Urticaceae
Родопска разваленка	Parietaria rhodopaea
Сем. Дилянкови	Valerianeceae
Келереров кентрантус	Centranthus kellererii
Цялолистна дилянка	Valeriana simplicifolia
Сем. Теменугови	Violaceae
Балканска теменуга	Viola balcanica
Дългошпореста теменуга	Viola delphinantha
Стройна теменуга	Viola gracilis
Гризебахова теменуга	Viola grisebachiana
Рилска теменуга	Viola orbelica
Блатна теменуга	Viola palustris
Дребна теменуга	Viola parvula
Пиринска теменуга	Viola perinensis
Прасковолистна теменуга	Viola persicifolia
Ниска теменуга	Viola pumila
Пиренейска теменуга	Viola pyrenaica
Прекрасна теменуга	Viola speciosa
Стоянова теменуга	Viola stojanovii

Приложение № 4 към чл. 41, ал. 1

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Знакът "* " означава всички видове от съответния род, без тези, включени в приложение № 3.

1. ГРЪБНАЧНИ	1. VERTEBRATES
БОЗАЙНИЦИ	MAMMALIA
РАЗРЕД ХИЩНИЦИ	CARNIVORA
Сем. Кучета	Canidae
Чакал	Canis aureus
Европейски вълк	Canis lupus
Сем. Порове	Mustelidae
Черен пор	Mustela putorius
Сем. Същински тюлени	Phocidae
Качулат тюлен	Cystophora cristata
Гренландски тюлен	Phoca groenlandica
ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
Сем. Патицови	Anatidae
Зеленоглава патица	Anas platyrynchos
Лятно бърне	Anas querquedula
Зимно бърне	Anas crecca
Фиш	Anas penelope
Клопач	Anas clypeata
Шилоопашата патица	Anas acuta
Голяма белочела гъска	Anser albifrons
Качулата потапница	Aythya fuligula
РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
Сем. Фазанови	Phasanidae
Планински кеклик	Alectoris graeca graeca
Тракийски кеклик	Alectoris chukar
Пъдпъдък	Coturnix coturnix
Яребица	Perdix perdix
Колхидски фазан	Phasianus colchicus
Глухар	Tetrao urogallus
РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
Лиска	Fulica atra
РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
Сем. Бекасови	Scolopacidae
Средна бекасина	Gallinago gallinago
Горски бекас	Scolopax rusticola
РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	COLUMBIFORMES
Сем. Гълъбови	Columbidae
Гривяк	Columba palumbus
Гугутка	Streptopelia decaocto
Гургулица	Streptopelia turtur
РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	PASSERIFORMES
Сем. Скорцови	Sturnidae
Обикновен скорец	Sturnus vulgaris
Сем. Вранови	Corvidae
Чавка	Corvus monedula
Посевна врана	Corvus frugilegus
Сива врана	Corvus corone
Сврака	Pica pica
ЗЕМНОВОДНИ	AMPHIBIA
РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ	ANURA
Сем. Водни жаби	Ranidae
Водна жаба	Rana ridibunda
Планинска водна жаба	Rana temporaria

Зелена водна жаба	Rana esculenta
РИБИ	PISCES
РАЗРЕД ЕСЕТРОПОДОБНИ	ACIPENSERIFORMES
Сем. Есетрови	Acipenseridae
Руска есетра	Acipenser gueldenstaedti
Чига	Acipenser ruthenus
Пъструга	Acipenser stellatus
Моруна	Huso huso
РАЗРЕД СЕЛДОПОДОБНИ	CLUPEIFORMES
Сем. Селдови	Clupeidae
Карагьоз	Alosa pontica
Малка дунавска скумрия	Alosa caspia nordmani
Резовски карагьоз	Alosa caspia bulgarica
Блеч	Alosa maeotica
Средиземноморска финта	Alosa fallax
РАЗРЕД ШАРАНОПОДОБНИ	CYPRINIFORMES
Сем. Шаранови	Cyprinidae
Распер	Aspius aspius
Черна (балканска) мряна	Barbus meridionalis petenyi
Резовска (приморска) мряна	Barbus tauricus (Barbus plebejus tauricus)
Маришка мряна	Barbus cyclolepis (Barbus cyclolepis tauricus)
Сабица	Pelecus cultratus
РАЗРЕД КОСТУРОПОДОБНИ	PERCIFORMES
Сем. Костурови	Percidae
Ивичест бибан	Gymnocephalus schraetser
Голяма/обикновена вретенарка	Zingel zingel
2. БЕЗГРЪБНАЧНИ	2. INVERTEBRATES
МЕКОТЕЛИ	MOLLUSCA
КЛАС ОХЛЮВИ	GASTROPODA
Сем. Хелициди	Helicidae
Градински охлюв	Helix pomatia
Лозов охлюв	Helix lucorum
КЛАС ПРЕШЛЕНЕСТИ ЧЕРВЕИ	ANNELIDA
Сем. Пиявици	Hirudinidae
Медицинска пиявица	Hirudo medicinalis
ЧЛЕНЕСТОНОГИ	ARTHROPODA
КЛАС РАКООБРАЗНИ	CRUSTACEA
Сем. Сладководни раци	Astacidae
Речен рак	Astacus astacus
Езерен рак	Astacus leptodactylos
3. РАСТЕНИЯ	3. PLANTES
ОТДЕЛ ПАПРАТОВИДНИ	POLYPODIOPHYTA
Сем. Аспидеви	Aspidiaceae
Дриоптерис	Dryopteris sp. div.
Многоредник	Polystichum sp.div.
ОТДЕЛ ПОКРИТОСЕМЕННИ	MAGNOLIOPHYTA
Сем. Кокичеви	Amaryllidaceae
Блатно кокиче	Leucojum aestivum
Сем. Сенникоцветни	Apiaceae
Урока	Bupleurum sp. div.*
Пронизанолистен трибел	Smyrnium perfoliatum
Сем. Сложноцветни	Asteraceae
Челядник	Echinops sp. div.*
Смил	Helichrysum arenarium
Сем. Карамфилови	Caryophyllaceae

Сбита мишорка	Gypsophylla glomerata
Метличеста мишорка	Gypsophylla paniculata
Сем. Перуникови	Iridaceae
Минзухар	Crocus sp. div.*
Петльово перо, гладиол	Gladiolus sp. div.*
Сем. Кремови	Liliaceae
Зайча сянка	Asparagus sp. div.*
Бял бърдун	Asphodelus albus
Самодивско цвете	Erytronium dens-canis
Петров кръст	Lilium martagon
Момкова сълза	Polygonatum officinale
Бодлив залист, див чемшир	Ruscus aculeatus
Подезичен залист	Ruscus hypoglossum
Обикновен синчец	Scilla bifolia
Сем. Салепови	Orchidacea
Дактилориза	Dactylorhiza sp. div.*
Салеп	Orchis sp. div.*
Сем. Божурови	Paeoniaceae
Червен божур	Paeonia peregrina
Сем. Саркофаеви	Plumbaginaceae
Змийска трева	Goniolimon sp. div.*
Гърлица	Limonium sp. div.*
Сем. Житни	Poaceae
Коило	Stipa sp. div.*
Сем. Игликови	Primulaceae
Есенно ботурче	Cyclamen neapolitanum
Лечебна иглика	Primula veris
Обикновена иглика	Primula vulgaris
Сем. Лютикови	Raninculaceae
Котенце	Pulsatilla sp. div.*
Сем. Върбови	Salicaceae
Ива, козя върба	Salix caprea

Приложение № 4а към чл. 41а

(Ново - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Знакът "+" обозначава страните членки, в които могат да се ловуват изброените видове

	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	P
Cygnusolor				+														+		
Nettarufina							+	+												
Aythyamarila	+		+	+		+		+	+			+					+			
Somateriamollissima			+		+			+	+											
Clangulahyemalis			+		+			+	+			+								
Melanittanigra			+	+	+			+	+			+								
Melanittafusca			+	+				+	+			+								
Bucephalaclangula			+		+	+		+	+			+	+		+			+		
Mergusserrator			+						+							+				

Mergusmerganser			+						+											
Bonasabonasia					+			+				+						+	+	
Francolinusfrancolinus											+									
Rallusaquaticus								+		+						+				
Gallinulachloropus	+					+		+		+						+				
Haematopusostralegus			+					+												
Pluvialisapricaria	+		+			+		+	+							+	+			
Pluvialissquatarola			+					+								+				
Vanellusvanellus	+		+			+	+	+	+	+						+				
Calidriscanutus			+					+												
Philomachuspugnax								+		+						+				
Limosalimosa			+					+												
Limosalapponica			+					+												
Numeniusphaeopus			+					+												
Numeniusarquata			+					+	+											
Tringaerythropus			+					+												
Tringatotanus			+					+		+										
Tringanebularia			+					+												
Larusridibundus	+		+	+	+		+								+			+		
Laruscanus			+	+	+															
Larusfuscus			+	+																
Larusmarinus			+	+	+															
Columbaoenas						+	+	+			+									
Alaudaarvensis						+		+		+	+					+				
Turdusmerula						+		+		+	+					+				
Turduspilaris					+	+	+	+		+	+					+		+		
Turdusphilomelos						+	+	+		+	+					+				
Turdusiliacus						+	+	+		+	+					+				
Turdusviscivorus						+	+	+			+					+				
Garrulusglandarius	+		+	+				+		+				+	+		+			

AT = Австрия, BE = Белгия, CY = Кипър, CZ = Чешка република, DE = Германия, DK = Дания, EE = Естония, ES = Испания, FI = Финландия, FR = Франция, GR = Гърция, HU = Унгария, IE = Ирландия, IT = Италия, LT = Литва, LU = Люксембург, LV = Латвия, MT = Малта, NL = Холандия, PL = Полша, PT = Португалия, RO = Румъния, SE = Швеция, SI = Словения, SK = Словакия, UK = Великобритания

Приложение № 5 към чл. 44, ал. 1

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Забранени уреди, методи и средства, вкл. моторни превозни средства, за улавяне и убиване

Бозайници:
- Живи животни, вкл. слепи или осакатени, които се използват като примамки;
- Звукозаписи;
- Електрически и електронни уреди, способни да убиват или зашеметяват;
- Изкуствени източници на светлина;

- Огледала и други заслепяващи предмети;
- Приспособления за осветяване на целите;
- Приспособления за прицел за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразувател или увеличител на образа;
- Експлозиви;
- Мрежи, които според принципа или условията на тяхното използване са неизбирателни;
- Капани, които според принципа или условията на тяхното използване са неизбирателни;
- Арбалети;
- Отрови и примамки с отрова или упойващи средства;
- Обгазяване или опушване;
- Полуавтоматични или автоматични оръжия, чийто магазин може да побере повече от два патрона;
- Умрели животни или части от тях за стръв в местообитания на мечки;
- Лов с хищни птици;
- Използването на оловни сачми при лов във влажните зони

Птици:
- Примки, примки с лепило (птичи клей), куки, живи птици, включително слепи или осакатени, използвани като примамки;
- Звукозаписи, електрически и електронни уреди, способни да убиват или зашеметяват;
- Изкуствени източници на светлина, огледала и други заслепяващи предмети, приспособления за осветяване на целите, приспособления за прицел за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразувател или увеличител на образа;
- Експлозиви;
- Мрежи, капани, примамки с отрова или упойващи средства;
- Полуавтоматични или автоматични оръжия, чийто магазин може да побере повече от два патрона;
- Използването на трайни съоръжения - гюмета за лов на водолюбиви птици;
- Лов с хищни птици;
- Моторни лодки, движещи се със скорост над 5 км/ч, а в Черно море - над 18 км/ч;
- Използването на оловни сачми при лов във влажните зони и на разстояние до 200 м около тях

Риби:
- Отрова;
- Експлозиви;
- Електрически ток и други зашеметяващи рибата уреди и средства;
- Улов с кърмаци;
- Тралиращи и драгиращи средства.

Транспортни средства:
- Самолети;
- Движещи се наземни моторни превозни средства;

Приложение № 6 към чл. 47, ал. 2

ПТИЦИ	AVES
РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ	ANSERIFORMES
Сем. Патици	Anatidae
Зеленоглава патица	Anas platyrynchos
Шилоопашата патица	Anas acuta
Клопач	Anas clypeata
Зимно бърне	Anas crecca
Фиш	Anas penelope
Голяма белочела гъска	Anser albifrons
Качулата потапница	Aythya fuligula
РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ	GALLIFORMES
Сем. Фазанови	Phasanidae
Тракийски кеклик	Alectoris chukar
Яребица	Perdix perdix
Колхидски фазан	Phasianus colchicus
Глухар	Tetrao urogallus
РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ	GRUIFORMES
Лиска	Fulica atra
РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦО-ПОДОБНИ	CHARADRIIFORMES
Сем. Бекаси	Scolopacidae
Средна бекасина	Gallinago gallinago
Горски бекас	Scolopax rusticola
РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	COLUMBIFORMES
Сем. Гълъби	Columbidae
Гривяк	Columba palumbus
Домашен гълъб	Columba livia forma domestica

Приложение № 7 към чл. 75, ал. 1

(Отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Приложение № 8 към чл. 78, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 88 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 94 от 2007 г.)

Релевантни актове от Европейското законодателство

ДИРЕКТИВА 2006/105/ЕО на Съвета за адаптиране на Директиви 73/239/ЕИО, 74/557/ЕИО и 2002/83/ЕО в областта на околната среда поради присъединяването на

България и Румъния

ДИРЕКТИВА 1999/22/ЕО НА СЪВЕТА от 29 март 1999 година относно държането на диви животни в зоологически градини

ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО НА СЪВЕТА от 21 май 1992 година относно опазване на естествените хабитати местообитания и на дивата флора и фауна (Консолидирана версия)

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 89/370/ЕИО от 8 юни 1989 година за изменение и допълнение на Директива 83/129/ЕИО относно вноса в държавите-членки на кожи от някои тюленчета и на продукти от тях

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА от 28 март 1983 година относно вноса в държавите-членки на кожи от някои тюленчета и продукти, получени от тях

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА от 2 април 1979 година относно опазването на дивите птици (отм.)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1143/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 22 октомври 2014 година относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 511/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 април 2014 година относно мерките за спазване от ползвателите, произтичащи от Протокола от Нагоя за достъпа до генетични ресурси и справедливата и равноправна подялба на ползите, произтичащи от тяхното използване в Съюза

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 737/2010 НА КОМИСИЯТА от 10 август 2010 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно търговията с тюленови продукти - (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1007/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 септември 2009 година относно търговията с тюленови продукти - (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 865/2006 НА КОМИСИЯТА от 4 май 2006 година за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 338/97 относно защитата на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях (Консолидирана версия)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1332/2005 НА КОМИСИЯТА от 9 август 2005 година за изменение на Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета относно защита на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях

РЕГЛАМЕНТ НА КОМИСИЯТА (ЕО) № 1808/2001 от 30 август 2001 година за определяне на подробни условия за прилагане на Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета за защита на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях (отм.)

РЕГЛАМЕНТ № 338/97 НА СЪВЕТА от 9 декември 1996 година относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (Консолидирана версия)

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 2913/92 НА СЪВЕТА от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митническия кодекс на Общността (Консолидирана версия)

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 3254/91 НА СЪВЕТА от 4 ноември 1991 година относно забраната на използването на капани в общността и въвеждането в общността на кожи и стоки, произведени от определени видове диви животни с произход от страни, в които те са ловени с капани или начини за лов, които не съответстват на международните стандарти за хуманност при използването на капани